

Bryssel 26.7.2013
COM(2013) 570 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA
TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMELLE**

**EUROOPAN UNIONIN KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS - VARAINHOITOVUOSI
2012**

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

KONSOLIDOITUUN TILINPÄÄTÖKSEEN LIITETTY ILMOITUS 5

EUROOPAN UNIONIN TALOUSARVIO: TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISESTA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMISEEN 7

I OSA: KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT 12

Tase 15

Tuotto- ja kululaskelma 16

Rahavirtalaskelma 17

Laskelma nettovarojen muutoksista 18

Tilinpäätöksen liitetiedot 19

II OSA: YHTEENVETO EUROOPAN UNIONIN TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA JA LIITETIEDOT 92

Euroopan unionin talousarvion toteutuksen tulos ja liitetiedot 92

Yhteenveto Euroopan unionin talousarvion toteuttamisesta 105

KONSOLIDOITUUN TILINPÄÄTÖKSEEN LIITETTY ILMOITUS

Euroopan unionin vuoden 2012 konsolidoitu tilinpäätös on laadittu käyttäen tietoja, jotka toimielimet ja elimet ovat toimittaneet Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen 148 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Vakuutan, että tilinpäätös on laadittu kyseisen varainhoitoasetuksen IX osaston säännösten sekä tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

Olen saanut kyseisten toimielinten ja elinten tilinpitäjiltä kaikki heidän oikeiksi vakuuttamansa tiedot, jotka tarvitaan laadittaessa tilinpäätöstä, josta käyvät ilmi Euroopan unionin varat ja velat sekä talousarvion toteuttaminen.

Edellä mainittujen tietojen perusteella ja tehtyäni tarpeellisiksi katsomani tarkistukset ennen kuin varmensin Euroopan komission tilinpäätöksen allekirjoituksellani vakuutan olevani riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean kuvan Euroopan unionin taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista.

(allekirjoitettu)

Manfred Kraff

**Euroopan komission
tilinpitäjä**

24. heinäkuuta 2013

EUROOPAN UNIONIN TALOUSARVIO: TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISESTA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMISEEN

Euroopan unionin konsolidoidussa tilinpäätöksessä annetaan tiedot EU:n toimielinten, virastojen ja muiden elinten toiminnasta talousarvion ja suoriteperusteisen kirjanpidon näkökulmasta. Jäsenvaltioiden tilinpäätökset eivät sisälly tähän tilinpäätökseen.

1. VUOTUINEN TALOUSARVIO

Euroopan unionin talousarviosta myönnetään rahoitusta hyvin monenlaisille toimille ja ohjelmille, joita toteutetaan eri puolilla EU:ta. Komissio toteuttaa jäsenvaltioiden monivuotisessa rahoituskehyksessä asettamien painopisteiden mukaisesti erilaisia ohjelmia, toimia ja hankkeita. Tällaisia ovat esimerkiksi opettajien ja opiskelijoiden liikkuvuutta edistävät koulutusalan hankkeet, maanviljelijöiden tukeminen, työpaikkoja luovat tai säilyttävät tuottavat investoinnit, kehitysapu, EU:ssa työskentelevien työympäristön parantamiseksi toteutettavat hankkeet ja ulkorajavalvonnan tehostamiseksi toteutettavat hankkeet.

Yli 90 prosenttia EU:n talousarviovaroista käytetään tällaisten, kaikkien jäsenvaltioiden hyväksymien toimien ja hankkeiden rahoittamiseen. Suora yhteys vuotuisen talousarvion ja EU:n toimintapolitiikan välillä varmistetaan käyttämällä toimintoperusteista budjetointia. Toimintoperusteisen budjettinimikkeistön avulla saadaan selkeä kuva EU:n toimintapolitiikan eri osa-alueista ja kutakin osa-alueita varten myönnettyistä kokonaisresursseista.

Talousarvion toimintalohkot on jaettu edelleen noin 200 toimintoon, joista yli 110 sisältää toimintamäärärahojen budjettikohtia. Tällaisia budjettikohtia sisältävät toiminnot esitetään talousarviossa omina lukuinaan. Nämä toimintalohkot sisältävät pääasiassa toimintamäärärahoja, koska niihin kuuluvien keskeisten toimintojen tarkoituksena on rahoittaa ulkopuolisten toimintaa kulloinkin kyseeseen tulevan toiminnon alalla. Toimintalohkoihin kuuluu myös horisontaalisia toimintalohkoja, joiden tarkoituksena on varmistaa, että komissio voi toimia moitteettomasti. Tällaisia ovat esimerkiksi toimintalohkot "Koordinointi ja oikeudellinen tuki" ja "Talousarvio". Toimintoperusteinen rakenne tarjoaa yhteisen käsitekehityksen ensisijaisten tavoitteiden asettamista ja toiminnan suunnittelua, budjetointia, seuranta ja raportointia varten. Sen tärkeimpänä tavoitteena on tehdä varojen käytöstä entistä tehokkaampaa, taloudellisempaa ja tuloksellisempaa.

Talousarvion laatii komissio, ja Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät sen yleensä joulukuun puolivälissä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

2. MITEN EU:N TALOUSARVIO RAHOITETAAN?

EU:lla on kaksi pääasiallista rahoituslähde: omat varat ja sekalaiset tulot.

2.1 Omiin varoihin kuuluvat tulot

Omat varat ovat EU:lle ilman eri toimenpiteitä kertyviä tuloja, jotka se voi käyttää talousarvionsa rahoittamiseen ilman, että kansallisten viranomaisten tarvitsee tehdä asiasta erillistä päätöstä. Talousarvion rahoittamiseksi tarvittava omien varojen kokonaismäärä riippuu siitä, kuinka suurta osaa kokonaismenoista ei saada katettua muilla tuloilla. Omien varojen kokonaismäärä saa olla enintään 1,23 prosenttia EU:n yhteenlasketusta bruttokansantulosta (BKTL). Omat varat jaetaan perinteisiin omiin varoihin, arvonlisäveroon (alv) perustuviin omiin varoihin ja bruttokansantuloon (BKTL) perustuviin omiin varoihin.

2.2 Sekalaiset tulot

EU:n toiminnasta kertyvien sekalaisen tulojen osuus on yleensä alle 10 prosenttia kaikista tuloista. Näihin tuloihin kuuluvat esimerkiksi kilpailun alalla määrättyt sakot sekä EU:n hankkeiden hallinnointiin liittyvät, yksityisen ja julkisen sektorin velallisille osoitetut perintämääräykset. Sekalaisiin tuloihin kuuluvat myös uhkasakot, jotka unionin tuomioistuimella määrännyt jäsenvaltioille silloin, kun nämä eivät ole noudattaneet annettua tuomiota. Kaikista saamisista, joita ei ole maksettu viimeistään eräpäivänä, peritään viivästyskorkoa. Jos EU:ssa oleva kolmas osapuoli, joka ei ole jäsenvaltio, ei ole maksanut velkaansa, komissio (tai neuvosto) voi antaa päätöksiä, joilla kyseiselle velalliselle määrätään maksuvelvollisuus, joka on suoraan täytäntöönpanokelpoinen sillä alueella, jolla pakkotäytäntöönpano toteutetaan, voimassa olevien lainkäyttöä riita-asioissa koskevien sääntöjen mukaisesti. Myös oikeudellinen yksikkö käynnistää ulkopuolisten asianajotoimistojen avustuksella perintätoimenpiteitä maksunsa laiminlyöneitä velallisia kohtaan.

3. EU:N TALOUSARVION HALLINNOINTI JA TALOUSARVIOVAROJEN KÄYTTÄMINEN

3.1 Ensisijaiset toimintamenot

EU:n toimintamenot sisältävät rahoituskehyksen eri osakkeisiin liittyvät menot, joita hallinnoidaan eri tavoin. Hallinnointitapa määrää sen, miten maksut suoritetaan ja miten varoja hoidetaan. Vuoden 2012 tilinpäätöksessä komissio luokittelee menonsa seuraavasti:

Suora keskitetty hallinnointi: komission yksiköt vastaavat suoraan talousarvion toteuttamisesta.

Välillinen keskitetty hallinnointi: komissio siirtää tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisille elimille, kuten EU:n julkisoikeudellisille virastoille tai julkista tehtävää hoitaville yksiköille.

Hajautettu hallinnointi: komissio siirtää tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät kolmansille maille.

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa: talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät siirretään jäsenvaltioille. Pääosaa menoista hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa muun muassa maatalousmenojen ja rakennetoimien aloilla.

Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa: komissio siirtää tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät kansainvälisille järjestöille.

Nämä luokittelut muuttuvat vuodesta 2014, kun päivitetty varainhoitoasetus tulee voimaan.

3.2 Taloushallinnon toimijat komissiossa

Komission kollegio kantaa poliittisen vastuun talousarviosta, mutta ei käytännössä käytä sille annettua toimivaltaa talousarvion toteuttamisessa. Se siirtää talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät joka vuosi yksittäisille henkilöstösääntöjen ja varainhoitoasetuksen alaisille virkamiehille, jotka vastaavat toiminnastaan kollegiolle. Näitä virkamiehiä, jotka ovat yleensä pääjohtajia tai toimialajohtajia, kutsutaan "valtuutetuiksi tulojen ja menojen hyväksyjiksi". Kyseiset virkamiehet voivat siirtää talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä edelleen virkamiehille, joita kutsutaan "edelleenvaltuutetuiksi tulojen ja menojen hyväksyjiksi".

Tulojen ja menojen hyväksyjät ovat vastuussa hallinnointiprosessin kaikista osista. He mm. päättävät, mitä toimia toimielimen asettamien poliittisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, ja vastaavat sekä varsinaisten toimien että niihin osoitettujen määrärahojen hallinnoinnista. Heidän tehtäviinsä kuuluu näin muun muassa oikeudellisten sitoumusten tekeminen, tulosten seuranta, maksujen suorittaminen ja tarvittaessa myös varojen takaisinperintä. Moitteeton varainhoito ja asianmukaiset vastuusuhteet varmistetaan jokaisessa yksikössä erottamalla johdon harjoittama valvonta (joka on tulojen ja menojen hyväksyjien vastuulla) sisäisen tarkastuksen alaan kuuluvista ja sääntöjen noudattamista koskevista tarkastuksista, jotka perustuvat selkeisiin (kansainvälisiin standardeihin pohjautuviin) sisäisen tarkastuksen standardeihin, ennako- ja jälkitarkastuksista, riskienarviointiin perustuvista riippumattomista sisäisistä tarkastuksista sekä säännöllisestä raportoinnista, jonka tarkoituksena on tiedottaa yksittäisille komissaareille toiminnoista.

Jokaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on laadittava vuotuinen toimintakertomus vastuullaan olevista toiminnoista. Toimintakertomuksessa tulojen ja menojen hyväksyjä raportoi toiminnan tuloksista ja arvioi sitä, onko olemassa riittävä varmuus siitä, että kertomuksessa kuvattujen toimintojen toteuttamiseen myönnettyt resurssit on käytetty tarkoitukseensa moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja että käytössä olevin valvontamenettelyin voidaan varmistaa, että tilien perustana olevat toimet ovat laillisia ja asianmukaisia. Komissio antaa varainhoitoasetuksen 66 artiklan mukaisesti vuotuisista toimintakertomuksista yhteenvetokertomuksen eli sisäisen tarkastajan kokonaislausunnon, jolla se ottaa yleisen poliittisen vastuun EU:n talousarvion hallinnoinnista SEUT-sopimuksen 317 artiklan mukaisesti. Tämä kertomus ja vuotuiset toimintakertomukset ovat saatavilla verkkosivuilla osoitteessa http://ec.europa.eu/atwork/planning-and-preparing/synthesis-report/index_fi.htm.

Tilinpitäjä toteuttaa tulojen ja menojen hyväksyjien laatimat maksu- ja perintämääräykset ja vastaa kassanhallinnasta, kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen ja -menetelmien laatimisesta, kirjanpito- ja tilinpäätösjärjestelmien hyväksymisestä, kirjanpidosta ja toimielimen tilinpäätöksen laatimisesta. Lisäksi tilinpitäjän on varmennettava tilinpäätös allekirjoituksellaan ja vakuutettava olevansa riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean kuvan taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista.

3.3 Sitoutuminen EU:n talousarvion toteuttamiseen

Kolmannen kanssa voidaan tehdä oikeudellinen sitoumus (esimerkiksi hankinta- tai avustussopimus) vain silloin, kun vuotuisessa talousarviossa on kyseistä toimintoa vastaava budjettikohta. Budjettikohtassa on myös oltava riittävästi varoja menojen kattamiseen. Jos nämä edellytykset täyttyvät, talousarviosta varataan tarvittavat määrärahat kirjanpitojärjestelmään tehtävällä talousarviositoumuksella.

EU:n talousarviossa olevia varoja ei voida käyttää ennen kuin tulojen ja menojen hyväksyjä on tehnyt oikeudellisen sitoumuksen.

Kun talousarviositoumus on hyväksytty, se kirjataan talousarviokirjanpitoon ja määrärahoista otetaan käyttöön sitoumusta vastaava määrä. Tällä toimenpiteellä ei kuitenkaan ole vaikutusta liikekirjanpitoon (ts. pääkirjaan), koska kuluja ei vielä ole syntynyt.

3.4 Maksun suorittaminen

3.4.1 Yleiset säännöt

Maksua ei voida suorittaa ennen kuin toimesta vastuussa oleva tulojen ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt vastaavan talousarviositoumuksen. Kun maksu on hyväksytty kirjanpitojärjestelmässä, varat maksetaan saajan tilille. Komissio suorittaa yli 1,8 miljoonaa maksua vuodessa. Komissio on SWIFTin jäsen (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication).

3.4.2 Ennakkomaksut, maksupyynnöt ja menojen tukikelpoisuus

Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Ennakkomaksu voidaan suorittaa useammassa erässä asianomaisessa oikeudellisessa sitoumuksessa kulloinkin määrättyllä ajanjaksolla. Ennakkomaksu joko käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättyinä ajanjaksona tai maksetaan takaisin. Jos tuensaajalle ei aiheudu tukikelpoisia menoja, ennakkomaksu on palautettava Euroopan unionille. Maksettu ennakkomaksu on näin lopullinen meno vasta kun siihen liittyvät ehdot on täytetty. Ennakkomaksu kirjataan tämän vuoksi EU:n taseen vastaaviin alkuperäisen maksun suoritusajankohtana. Tukikelpoisten kustannusten hyväksyminen ja rahamäärien palauttaminen johtavat ennakkomaksuihin kuuluvan omaisuuserän määrän vähentämiseen tai poistamiseen kokonaan.

Jonkin ajan kuluttua ennakkomaksun vastaanottamisesta ennakkomaksun saaja toimittaa asianomaiseen EU:n elimeen maksupyynnön osoittaakseen, että ennakkomaksu on käytetty oikeudellisen sitoumuksen mukaisesti. Maksupyynnöt saadaan tuensaajilta vuoden kuluessa sen mukaan, minkä tyyppisestä hankkeesta on kysymys ja millaisia ehtoja kulloinkin sovelletaan. Kaikkia maksupyynnöitä ei välttämättä saada vuoden loppuun mennessä.

Tukikelpoisuusehdot määritetään perussäädöksessä, ehdotuspyynnössä, muussa avustusten saajille tarkoitettussa tietoineistossa ja/tai avustussopimukseen sisältyvissä sopimusmääräyksissä. Kun avustuksen saajan ilmoittamat kustannukset on tutkittu, tukikelpoiset menot kirjataan kuluksi ja saajalle ilmoitetaan, jos kustannukset sisältävät eriä, jotka eivät ole tukikelpoisia.

4. Otto- ja antolainaustoiminta

Euroopan unioni valtuutetaan EU:n perussopimukseen perustuvissa perussäädöksissä hyväksymään ottolainausohjelmia, jotta se voisi hankkia tarvittavat rahoitusvarat rahoitustuen myöntämiseksi jäsenvaltioille ja EU:n ulkopuolisille maille. Euroopan komissio, joka toimii EU:n puolesta, vastaa tällä hetkellä seuraavassa luetelluista kolmesta pääasiallisesta lainaohjelmasta: Euroopan rahoituskansainvälistämismekanismi (ERVM), maksutaselainat ja makrotaloudellinen rahoitusapu. Se voi myöntää näistä lainoja, ja se rahoittaa antolainauksen laskemalla liikkeeseen velkainstrumentteja pääomamarkkinoilla tai käyttämällä rahoituslaitoksia välittäjinä. Koska unionin myöntämät lainat myönnetään samoin ehdoin kuin niiden rahoittamiseksi otetut lainat (back-to-back), niillä ei ole suoraa vaikutusta EU:n talousarvioon. Oikeudellisesta näkökulmasta EU kuitenkin vastaa ottamiensa lainojen takaisinmaksusta.

5. EU:n talousarvion suojaaminen: rahoitusoikaisut ja takaisinperintä

Varainhoitoasetus ja muu sovellettava lainsäädäntö, erityisesti maataloutta ja koheesiopolitiikkaa koskeva lainsäädäntö, antavat oikeuden tarkastaa menoja monien vuosien ajan niiden toteutumisen jälkeen. Jos virheitä, petoksia tai muita sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, varoja peritään takaisin tai tehdään rahoitusoikaisuja. Sääntöjenvastaisuuksien havaitseminen ja niiden oikaisu on viimeinen vaihe valvontajärjestelmien toiminnassa. Tämä on keskeinen osa moitteetonta varainhoitoa.

Avustusten osalta asianomaiset EU:n yksiköt tarkastavat talousarviosta rahoitettavien menojen tukikelpoisuuden. Jos varoja hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, tarkastamisesta vastaavat jäsenvaltiot. Tarkastukset perustuvat kulloinkin sovellettavaksi tulevan lainsäädännön ja avustussopimusehtojen mukaisesti asiakirjoihin. Jotta tarkastusjärjestelmistä saataisiin mahdollisimman kustannustehokkaita, lopullisten maksupyynnöiden perustana olevat asiakirjat tarkastetaan suorassa keskitetyssä hallinnoinnissa yleensä perusteellisemmin kuin välimaksupyynnöihin liitetyt asiakirjat. Lopullisten maksupyynnöiden tarkastuksissa voidaan tämän vuoksi havaita myös välimaksuihin liittyviä virheitä, jotka korjataan oikaisemalla lopullista maksua. Lisäksi EU:lla ja/tai jäsenvaltiolla on velvollisuus varmistaa maksupyynnöön liitettyjen asiakirjojen moitteettomuus tekemällä maksupyynnön esittäjän tiloissa tarkastuksia rahoitettavan hankkeen toteuttamisen aikana ja/tai sen päätyttyä (jälkitarkastukset). Sovellettavassa lainsäädännössä säädetään useista menettelyistä komission ja jäsenvaltioiden havaitsemien virheiden, petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien käsittelemiseksi. Lisätietoja tästä aiheesta on liitetiedossa 6.

6. TILINPÄÄTÖSRAPORTOINTI

EU:n tilinpäätökseen kuuluu kaksi erillistä, mutta toisiinsa yhteydessä olevaa osaa:

- (a) tilinpäätös

- (b) talousarvion toteuttamisesta laadittu selvitys, jossa annetaan yksityiskohtaiset tiedot talousarvion toteuttamisesta

Komissio hyväksyy tilinpäätöksen ja esittää sen tilintarkastustuomioistuimelle tarkastettavaksi ja tämän jälkeen neuvostolle ja parlamentille osana vastuuvapauden myöntämismenettelyä. Edellä mainitun vuotuisen raportoinnin lisäksi laaditaan myös kuukausittain kertomuksia talousarvion toteuttamisesta.

6.1 Tilinpäätös

Komission tilinpitäjä vastaa EU:n tilinpäätöksen laatimisesta ja varmistaa, että se antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean kuvan EU:n taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista. Tilinpäätös laaditaan julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) perustuvien EU:n tilinpäätössääntöjen mukaisesti. Lisätietoja on tilinpäätöksen liitetiedossa 1.

6.2 Talousarviokirjanpito

Komission tilinpitäjä vastaa siitä, että talousarvion toteuttamisesta laaditaan selvitykset kuukausittain ja vuosittain. Ainoastaan komission talousarvioon sisältyy sekä hallinto- että toimintamäärärahoja. Muilla toimielimillä on vain hallintomäärärahoja. Talousarviossa on kahdenlaisia määrärahoja: jaksottamattomia määrärahoja ja jaksotettuja määrärahoja. Jaksottamattomilla määrärahoilla rahoitetaan yksivuotisia toimintoja (jotka ovat vuotuisperiaatteen mukaisia). Jaksotetut määrärahat on otettu käyttöön, jotta myös monivuotisten toimintojen rahoittamisessa voidaan noudattaa talousarvion vuotuisperiaatetta. Jaksotetuilla määrärahoilla katetaan pääasiassa monivuotisia toimintoja. Jaksotetut määrärahat jaetaan maksusitoumusmäärärahoihin ja maksumäärärahoihin:

- **maksusitoumusmäärärahoilla** katetaan kaikki monivuotisiin toimiin liittyvistä oikeudellisista sitoumuksista asianomaisena varainhoitovuonna aiheutuvat kustannukset; useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan kuitenkin jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin
- **maksumäärärahoilla** katetaan menot, jotka johtuvat asianomaisen varainhoitovuoden ja/tai aiempien varainhoituvuosien aikana tehtyjen maksusitoumusten täyttämisestä.

Jaksotettujen määrärahojen käyttöönotto on aiheuttanut sen, että maksusitoumukset poikkeavat maksusuorituksista. Tämä ero johtuu maksattamatta olevista sitoumuksista. Tällaiset sitoumukset puolestaan aiheutuvat maksusitoumusten tekemisen ja niitä vastaavien maksujen suorittamisen välisestä viiveestä.

7. TILINTARKASTUS JA VASTUUVAPAAUS

7.1 Tilintarkastus

EU:n tilinpäätöksen ja resurssienhallinnan tarkastuksesta vastaa ulkopuolisena tarkastajana toimiva Euroopan tilintarkastustuomioistuin, joka laatii vuosittain kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Tilintarkastustuomioistuimen päätehtävänä on toimittaa riippumaton ulkoinen tarkastus EU:n tilinpäätöksestä. Tilintarkastustuomioistuimen tehtäviin kuuluu mm. seuraavien asiakirjojen laatiminen:

- (1) yleisestä talousarviosta rahoitettavia toimintoja koskeva vuosikertomus, jossa esitetään yksityiskohtaisia huomautuksia tilinpäätöksestä ja sen perustana olevista toimista;
- (2) tarkastusten perusteella laadittu lausunto, joka sisältyy vuosikertomukseen tarkastuslausuman muodossa ja joka koskee i) tilien luotettavuutta ja ii) tilien perustana olevien toimien (joihin kuuluvat sekä verovelvollisilta kerätyt tulot että lopullisille tuensaajille suoritetut maksut) laillisuutta ja asianmukaisuutta;
- (3) erityiskertomukset, joissa esitetään tiettyjä osa-alueita koskevia tarkastushavaintoja.

7.2 Vastuuvapaus

Talousarvioprosessin viimeinen vaihe on talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntäminen asianomaiselta varainhoitovuodelta. EU:ssa vastuuvapauden myöntämisestä vastaavana viranomaisena on Euroopan parlamentti. Tämä tarkoittaa, että sen jälkeen kun tilinpäätös on tarkastettu ja lopullinen tilinpäätös on vahvistettu, neuvosto antaa suosituksen, jonka perusteella parlamentti päättää, myöntääkö se komissiolle ja muille EU:n elimille vastuuvapauden unionin edellisen vuoden talousarvion toteuttamisesta. Parlamentin päätös perustuu tilinpäätöksen tutkimiseen, komission vuotuisen arviointikertomukseen, tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukseen ja komission siihen antamiin vastauksiin sekä komissiolle esitettyihin lisäkysymyksiin ja lisätietopyyntöihin.

Vastuuvapauden myöntämistä voidaan pitää talousarvion toteuttamiseen kohdistuvan ulkoisen valvonnan poliittisena ulottuvuutena. Neuvoston suosituksen perusteella tekemällään päätöksellä Euroopan parlamentti vapauttaa komission (ja EU:n muut elimet) tietyn vuoden talousarvion toteuttamiseen liittyvästä vastuusta toteamalla, että kyseinen talousarvio on loppuun käsitelty. Vastuuvapauden myöntämismenettely johtaa johonkin seuraavista kolmesta tuloksesta: vastuuvapaus myönnetään, vastuuvapauden myöntämistä lykätään tai vastuuvapautta ei myönnetä. Talousarvion vuotuisen vastuuvapausmenettelyyn kuuluvat Euroopan parlamentissa keskeisenä osana komission jäsenten kuulemiset. Euroopan parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan jäsenet esittävät komission jäsenille kysymyksiä heidän vastuulleen kuuluvista toimintaloikoista. Lopullinen vastuuvapauden myöntämistä koskeva mietintö, joka sisältää komissiolta toivottavia toimia koskevan pyynnön, hyväksytään parlamentin täysistunnossa. Neuvoston suosituksen vastuuvapauden myöntämisestä hyväksyy Ecofin-neuvosto. Komissio laatii vuosittain Euroopan parlamentin hyväksymän vastuuvapauden myöntämistä koskevan mietinnön ja neuvoston vastuuvapausosuituksen perusteella seurantakertomuksen, jossa esitetään konkreettiset toimet, jotka on toteutettu Euroopan parlamentin pyyntöjen ja neuvosten suositusten perusteella.

EUROPEAN UNIONI

**KONSOLIDOIDUT
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA
LIITETIEDOT***

VARAINHOITOVUOSI 2012

** On huomattava, että osa talousarviota kuvaavien taulukoiden tiedoista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.*

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

I OSA: KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

Tase	15
Tuotto- ja kululaskelma	16
Rahavirtalaskelma	17
Laskelma nettovarojen muutoksista	18
Tilinpäätöksen liitetiedot:	19
1. Tilinpäätöksen keskeiset laatimisperiaatteet	20
2. Taseen liitetiedot	30
3. Tuotto- ja kululaskelman liitetiedot	50
4. Rahavirtalaskelman liitetiedot	59
5. Ehdolliset varat ja velat ja muut tilinpäätöksessä esitettävät tiedot	60
6. EU:n talousarvion suojaaminen	64
7. Rahoitustukimekanismit	73
8. Rahoitusriskien hallinta	80
9. Lähipiiriä koskevat tiedot	86
10. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	88
11. Konsolidoinnin laajuus	89

TASE			
			milj. euroa
	Liite- tieto	31.12.2012	31.12.2011
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	2.1	188	149
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2.2	5 978	5 071
Pääomaosuusmenetelmällä arvostetut sijoitukset	2.3	392	374
Rahoitusvarat	2.4	62 311	43 672
Saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät	2.5	564	289
Ennakkomaksut	2.6	44 505	44 723
		113 938	94 278
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	2.7	138	94
Rahoitusvarat	2.8	1 981	3 721
Saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät	2.9	14 039	9 477
Ennakkomaksut	2.10	13 238	11 007
Käteisvarat ja muut rahavarat	2.11	10 674	18 935
		40 070	43 234
VASTAAVAA YHTEENSÄ		154 008	137 512
PITKÄAIKAISET VELAT			
Eläkkeet ja muut työsuhde-etuudet	2.12	(42 503)	(34 835)
Varaukset	2.13	(1 258)	(1 495)
Rahoitusvelat	2.14	(57 232)	(41 179)
Muut velat	2.15	(2 527)	(2 059)
		(103 520)	(79 568)
LYHYTAIKAISET VELAT			
Varaukset	2.16	(806)	(270)
Rahoitusvelat	2.17	(15)	(51)
Muut lyhytaikaiset velat	2.18	(90 083)	(91 473)
		(90 904)	(91 794)
VASTATTAVAA YHTENSÄ		(194 424)	(171 362)
NETTOVARAT		(40 416)	(33 850)
Rahastot	2.19	4 061	3 608
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet*	2.20	(44 477)	(37 458)
NETTOVARAT		(40 416)	(33 850)

* Euroopan parlamentin 13. joulukuuta 2012 hyväksymän talousarvion mukaisesti EU:n lyhytaikaiset velat katetaan omista varoista, jotka jäsenvaltiot kantavat tai joiden maksamista pyydetään jäsenvaltioilta vuonna 2013. Lisäksi henkilöstösääntöjen (29. helmikuuta 1968 annettu neuvoston asetus (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68, sellaisena kuin se on muutettuna) 83 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot takaavat yhdessä eläkevastuun kattamisen.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

milj. euroa

	Liite tieto	2012	2011
TOIMINNAN TUOTOT			
Tuotot omista varoista ja rahoitusosuuksista	3.1	130 919	124 677
Muut toiminnan tuotot	3.2	6 826	5 376
		137 745	130 053
TOIMINNAN KULUT			
Hallintokulut	3.3	(9 320)	(8 976)
Toimintakulut	3.4	(124 633)	(123 778)
		(133 953)	(132 754)
TOIMINNAN YLIJÄÄMÄ / (ALIJÄÄMÄ)			
Tuotot rahoitustoiminnasta	3.5	2 157	1 491
Kulut rahoitustoiminnasta	3.6	(1 942)	(1 355)
Eläkkeisiin ja muihin työsuhde-etuuksiin liittyvän velan muutos		(8 846)	1 212
Osuus yhteisyritysten ja osakkuusyritysten nettotappioista	3.7	(490)	(436)
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS		(5 329)	(1 789)

RAHAVIRTALASKELMA*milj. euroa*

	Liite- tieto	2012	2011
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos		(5 329)	(1 789)
Toiminnan rahavirta	4.2		
Hankintamenon jaksottaminen		39	33
Poistot		405	361
Lainojen (lisäys)/väheneminen		(16 062)	(27 692)
Saamisten ja kerrytettävissä olevien rahamäärien (lis.)/väh.		(4 837)	1 605
Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen		(2 013)	(1 534)
Vaihto-omaisuuden (lisäys)/väheneminen		(44)	(3)
Varausten lisäys/(väheneminen)		299	234
Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)		16 017	27 781
Muiden velkojen lisäys/(väheneminen)		468	(45)
Muiden lyhytaikaisten velkojen lisäys/(väheneminen)		(1 390)	6 944
Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä, joka kirjataan tuottona, johon ei liity maksutapahtumaa		(1 497)	(4 539)
Muut transaktiot, joihin ei liity maksutapahtumaa		260	(75)
Eläkkeisiin ja muihin työsuhde-etuuksiin liittyvän velan lisäys/(väheneminen)		7 668	(2 337)
Investointien rahavirta	4.3		
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden (lisäys)/väheneminen		(1 390)	(693)
Pääomaosuusmenetelmällä arvostettujen sijoitusten (lisäys)/väheneminen		(18)	118
Myytävässä olevien rahoitusvarojen (lisäys)/väheneminen		(837)	(1 497)
NETTORAHAVIRTA		(8 261)	(3 128)
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettomääräinen lisäys/(väheneminen)		(8 261)	(3 128)
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitov. alussa	<i>2.11</i>	18 935	22 063
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitov. lopussa	<i>2.11</i>	10 674	18 935

LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA*milj. euroa*

	Rahastot (A)		Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet (B)		Nettovarat =(A)+(B)
	Käyvän arvon rahasto	Muut varat	Kertynyt ylijäämä/(alijäämä)	Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	
SALDO 31.12.2010	(61)	3 545	(48 163)	17 232	(27 447)
Takuurahaston varojen muutos		165	(165)		0
Käypään arvoon perustuvat muutokset	(47)				(47)
Muut		2	(30)		(28)
Varainhoitovuoden 2010 taloudellisen tuloksen kohdentaminen		4	17 228	(17 232)	0
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2010 tuloksesta			(4 539)		(4 539)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos				(1 789)	(1 789)
SALDO 31. JOULUKUUTA 2011	(108)	3 716	(35 669)	(1 789)	(33 850)
Takuurahaston varojen muutos		168	(168)		0
Käypään arvoon perustuvat muutokset	258				258
Muut		21	(19)		2
Varainhoitovuoden 2011 taloudellisen tuloksen kohdentaminen		6	(1 795)	1 789	0
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2011 tuloksesta			(1 497)		(1 497)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos				(5 329)	(5 329)
SALDO 31. JOULUKUUTA 2012	150	3 911	(39 148)	(5 329)	(40 416)

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET

1.1 OIKEUSPERUSTA JA TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖT

Euroopan unionin kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012 (EUVL L 298, 26.10.2012), jäljempänä 'varainhoitoasetus', ja kyseisen asetuksen soveltamissäännöistä 29 päivänä lokakuuta 2012 annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 1268/2012.

Varainhoitoasetuksen 143 artiklan mukaisesti Euroopan unioni laatii tilinpäätöksensä suoriteperusteisena Kyseiset säännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS). Näitä komission tilinpitäjän vahvistamia kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjä on noudatettava kaikissa konsolidoinnin piiriin kuuluvissa EU:n toimielimissä ja elimissä. Tavoitteena on luoda kirjanpitoa, arvostamista sekä tilinpäätöksen laadintaa ja esittämistä koskevat yhdenmukaiset säännöt, jotta voitaisiin varmistaa, että tilinpäätökset laaditaan ja konsolidoidaan yhdenmukaisella tavalla. Tilinpäätökset laaditaan kalenterivuositain euromääräisinä.

1.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa tietoa organisaation taloudellisesta asemasta, sen toiminnan tuloksesta ja sen rahavirroista. Tavoitteena on, että näistä tiedoista on hyötyä laajalle käyttäjäkunnalle. Koska Euroopan unioni on julkisoikeudellinen yhteisö, tilinpäätöksellä on lisäksi tarkoitus antaa tietoja, joista on hyötyä päätöksenteossa, ja osoittaa, että unioni on hoitanut sille uskottuja varoja vastuullisesti. Tämä asiakirja on laadittu näiden periaatteiden mukaisesti.

Yleiset periaatteet (laskentaperiaatteet), joita noudatetaan tilinpäätöstä laadittaessa, määritetään EU:n kirjanpitosäännössä nro 2, ja ne ovat samat kuin IPSAS 1 -standardissa eli oikean kuvan antaminen, suoriteperuste, toiminnan jatkuvuus, esittämistavan johdonmukaisuus, erien yhdistäminen, bruttoperiaate ja tietojen vertailtavuus.

Tilinpäätöksen laatiminen edellä mainittujen sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti edellyttää, että johto tekee arvioita, jotka vaikuttavat tiettyjen erien esitettyihin määriin taseessa ja tuotto- ja kululaskelmassa sekä ehdollisia varoja ja velkoja koskeviin tietoihin.

1.3 KONSOLIDOINTI

Konsolidoinnin laajuus

EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen kuuluvat kaikki merkittävät määräysvallassa olevat yhteisöt (toimielimet ja virastot), osakkuusyrietykset ja yhteisyrietykset. Määräysvallassa olevia yhteisöjä on 51, yhteisyrietyksiä viisi ja osakkuusyrietyksiä neljä. Konsolidoitujen yhteisöjen täydellinen luettelo on liitetiedossa **11.1**. Vuodesta 2011 konsolidoinnin piiriin on lisätty yksi määräysvallassa oleva yhteisö (yksi virasto). Näillä lisäyksillä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta konsolidoituun tilinpäätökseen.

Määräysvallassa olevat yhteisöt

Päätös yhteisön sisällyttämisestä konsolidointiin perustuu määräysvallan käsitteeseen. Määräysvallassa olevat yhteisöt ovat yhteisöjä, joissa EU voi suoraan tai välillisesti määrätä taloudellisista ja operatiivisista toimintaperiaatteista hyötyäkseen kyseisten yhteisöjen toiminnasta. Määräysvallan on oltava käytettävissä kaiken aikaa. Määräysvallassa olevat yhteisöt konsolidoidaan kokonaisuudessaan. Konsolidointi alkaa siitä päivästä, jona määräysvalta saadaan, ja loppuu kun määräysvaltaa ei enää ole.

Määräysvallan tavallisimmat osoittajat ovat Euroopan unionissa yhteisön perustaminen perussopimusten tai johdetun oikeuden mukaisesti, yhteisön toiminnan rahoittaminen yleisestä talousarviosta saatavalla rahoituksella, äänioikeudet hallintoelimissä, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemät tarkastukset ja Euroopan parlamentin myöntämä vastuuvapaus. On selvää, että kunkin yhteisön osalta on arvioitava erikseen, syntykö määräysvalta yhden vai kaikkien edellä mainittujen perusteiden seurauksena.

Tämän lähestymistavan mukaisesti EU:n toimielinten (EKP:tä lukuun ottamatta) ja virastojen (entiseen toiseen pilariin kuuluneet virastot pois luettuina) katsotaan olevan Euroopan unionin yksinomaisessa määräysvallassa, ja ne on tämän vuoksi otettu konsolidoinnin piiriin. Myös selvitystilassa olevaa Euroopan hiili- ja teräsyhteisöä pidetään määräysvallassa olevana yhteisönä.

Kaikki EU:n määräysvallassa olevien yhteisöjen väliset olennaiset transaktiot ja rahamäärät eliminoidaan. Sen sijaan näiden yhteisöjen välisiin transaktioihin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot ovat vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole eliminoitu.

Yhteisyritykset

Yhteisyritys on sopimukseen perustuva järjestely, jonka mukaisesti Euroopan unioni ja yksi tai useampi osapuoli harjoittavat yhteisessä määräysvallassa olevaa taloudellista toimintaa. Yhteinen määräysvalta on suorituspotentiaalia sisältävää toimintaa koskevan suoran tai välillisen määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen.

Osuuksia yhteisyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen, ja ne kirjataan alun perin hankintamenuon. Euroopan unionin osuus yhteisessä määräysvallassa olevien yritysten voitoista tai tappioista kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan ja osuus rahastojen muutoksista EU:n rahastoihin. Alkuperäinen hankintamenu ja kaikki muutokset (myöhemmät rahoitusosuudet, osuus taloudellisista voitoista, tappioista, rahastojen muutoksista, arvon alentumisesta ja osingoista) muodostavat yhteisyrityksen kirjanpitoarvon EU:n tilinpäätöksessä tilinpäätöspäivänä.

Euroopan unionin ja sen yhteisessä määräysvallassa olevien yhteisöjen välisiin transaktioihin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot ovat vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole eliminoitu. Yhteisyritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet voivat poiketa Euroopan unionin noudattamista periaatteista, vaikka kyseessä ovat samankaltaiset transaktiot ja tapahtumat samankaltaisissa olosuhteissa.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset ovat yhteisöjä, joissa Euroopan unionilla on suoraan tai välillisesti huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Vaikutusvalta katsotaan huomattavaksi, jos Euroopan unionilla on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia äänioikeuksista.

Osuuksia osakkuusyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen, ja ne kirjataan alun perin hankintamenuon. Euroopan unionin osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista kirjataan EU:n tuotto- ja kululaskelmaan ja osuus rahastojen muutoksista EU:n rahastoihin. Alkuperäinen hankintamenu ja kaikki muutokset (myöhemmät rahoitusosuudet, osuus voitoista, tappioista, rahastojen muutoksista, arvon alentumisesta ja osingoista) muodostavat osakkuusyrityksen kirjanpitoarvon EU:n tilinpäätöksessä tilinpäätöspäivänä. Osakkuusyrityksestä saatu voitonjako vähentää omaisuuserän kirjanpitoarvoa. Euroopan unionin ja sen osakkuusyritysten välisiin transaktioihin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot ovat vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole eliminoitu.

Osakkuusyritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet voivat poiketa Euroopan unionin noudattamista periaatteista, vaikka kyseessä ovat samankaltaiset transaktiot ja tapahtumat samankaltaisissa olosuhteissa. Euroopan unioni ei pyri käyttämään huomattavaa vaikutusvaltaa sellaisissa pääomasijoitusrahastoissa, joissa sillä on vähintään 20 prosentin omistusosuus. Näitä rahastoja pidetään tämän vuoksi myytävissä olevina rahoitusvaroina.

Konsolidoinnin ulkopuoliset yhteisöt, joiden varoja komissio hallinnoi

Euroopan komissio hallinnoi Euroopan unionin henkilöstön sairausvakuutusjärjestelmän, Euroopan kehitysrahaston ja osallistujien takuurahaston varoja niiden puolesta. Näitä yhteisöjä ei kuitenkaan ole konsolidoitu EU:n tilinpäätökseen, koska ne eivät ole EU:n määräysvallassa (kyseisistä määristä on lisätietoja liitetiedossa **11.2**).

1.4 LAATIMISPERUSTA

1.4.1 Valuuttojen muuntaminen euroiksi

Toiminta- ja raportointivaluutta

Tilinpäätös laaditaan miljoonina euroina, koska euro on Euroopan unionin toiminta- ja raportointivaluutta.

Transaktiot ja saldot

Ulkomaan rahan määräiset transaktiot muunnetaan euroiksi transaktiopäivän valuuttakurssiin. Tuotto- ja kululaskelmaan on kirjattu kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät ulkomaan rahan määräisten transaktioiden suorittamisesta sekä ulkomaan rahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuntamisesta euromääräisiksi vuoden lopun valuuttakurssiin.

Poikkeavia muuntomenetelmiä sovelletaan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, jotka arvostetaan euroina niiden hankintapäivänä voimassa olleiden euron kurssien mukaan.

Ulkomaan rahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen saldot vuoden lopussa muunnetaan euroiksi käyttäen seuraavia 31. joulukuuta voimassa olleita valuuttakursseja:

Euron vaihtokurssit

Valuutta	31.12.2012	31.12.2011	Valuutta	31.12.2012	31.12.2011
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,0740	4,4580
CZK	25,1510	25,7870	RON	4,4445	4,3233
DKK	7,4610	7,4342	SEK	8,5820	8,9120
GBP	0,8161	0,8353	CHF	1,2072	1,2156
HUF	292,3000	314,5800	JPY	113,6100	100,2000
LVL	0,6977	0,6995	USD	1,3194	1,2939
LTL	3,4528	3,4528			

Ulkomaan rahan määräisten, myytävissä oleviksi luokiteltujen monetaaristen rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset, jotka liittyvät muuntoeroihin, kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Myös sellaiset muuntoerot, jotka liittyvät tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviin ei-monetaarisiin rahoitusvaroihin ja -velkoihin, kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Myytävissä oleviin ei-monetaarisiin rahoitusinstrumentteihin liittyvät muuntoerot kirjataan käyvän arvon rahastoon.

1.4.2 Arvioiden käyttäminen

IPSAS-standardien ja yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti tilinpäätökseen sisältyy väistämättä määriä, jotka perustuvat johdon tekemiin arvioihin ja oletuksiin, jotka puolestaan perustuvat luotettavimpiin käytettävissä oleviin tietoihin. Merkittäviin arvioihin kuuluvat muun muassa työsuhte-etuuksiin liittyvät velat, varaukset, vaihto-omaisuuteen ja muihin lyhytaikaisiin saamisiin liittyvä taloudellinen riski, tulo- ja menoajamät, ehdolliset varat ja velat sekä aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen. Kyseisten erien todellinen arvo voi poiketa arvioista. Arvioihin tehtävät muutokset kirjataan kaudella, jonka aikana ne tulevat tietoon.

1.5 TASE**1.5.1 Aineettomat hyödykkeet**

Hankitut tietokoneohjelmistojen lisenssit kirjataan alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Kyseisistä omaisuuseristä tehdään poistot tasapoistomenetelmällä omaisuuserien arvioituna taloudellisena vaikutusaikana. Sisäisesti tuotetut aineettomat hyödykkeet aktivoidaan, kun EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaiset kriteerit täyttyvät. Aktivoidaviin menoihin kuuluvat kaikki välittömät menot, jotka ovat välttämättömiä hyödykkeen luomiseksi, tuottamiseksi ja saattamiseksi valmiiksi toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Tutkimustoimintaan liittyvät menot, aktivointikelvottomat kehitysmenot ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi, kun ne syntyvät.

1.5.2 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Kaikki aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Alkuperäiseen hankintamenuon sisältyvät kustannukset, jotka voidaan suoraan kohdistaa omaisuuserän hankintaan tai rakentamiseen.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään omaisuuserän kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä omaisuuseränä ainoastaan silloin, kun on todennäköistä, että Euroopan unioni saa omaisuuserästä tulevaisuudessa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia, ja kun omaisuuserään liittyvät menot voidaan määrittää luotettavasti. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan sinä varainhoitovuotena, jonka aikana ne syntyvät.

Maa-alueista ja taideteoksista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Myöskään keskeneräisistä hankinnoista ei tehdä poistoja, koska tällaiset omaisuuserät eivät ole vielä käytettävissä. Muista omaisuuseristä tehdään tasapoistot, jotta niiden jäännösarvo voidaan vähentää arvioituna taloudellisena vaikutusaikana seuraavasti:

Omaisuuserän laji	Tasapoisto prosentteina
Rakennukset	4 %
Laitteistot, koneet ja kalusto	10-25 %
Kalusteet	10-25 %
Kiinteät kalusteet	10-33 %
Ajoneuvot	25 %
Tietokonelaitteet	25 %
Muut aineelliset hyödykkeet	10-33 %

Omaisuserien luovutuksesta saatavat voitot ja tappiot määritetään vertaamalla luovutustuloa, josta on vähennetty myyntikustannukset, luovutetun omaisuuserän kirjanpitoarvoon. Kyseiset voitot ja tappiot kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Vuokraus

Aineellisten hyödykkeiden vuokraus luokitellaan rahoitusleasingtoiminnaksi silloin, kun omistamiseen liittyvät riskit ja edut kuuluvat olennaisilta osin Euroopan unionille. Rahoitusleasingilla hankitut omaisuuserät aktivoidaan leasingsopimuksen syntymisajankohtana joko omaisuuserän käypään arvoon tai leasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on pienempi. Kukin leasingmaksu jaetaan velan lyhennykseen ja rahoitusmenoihin, jotta jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet, joista on vähennetty rahoitusmenot, sisällytetään muihin (lyhyt- ja pitkäaikaisiin) velkoihin. Koron osuus rahoituskustannuksista kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan vuokra-aikana, jotta jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingilla hallussa pidettävistä omaisuuseristä tehdään poistot joko omaisuuserien taloudellisena vaikutusaikana tai leasingsopimuksen voimassaoloaikana sen mukaan kumpi näistä on lyhyempi.

Leasingsopimukset, joissa omistajuuteen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin vuokralleantajalla, luokitellaan muiksi leasingsopimuksiksi. Muihin leasingsopimuksiin liittyvät maksut kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan tasaerinä leasingsopimuksen voimassaoloaikana.

1.5.3 Muiden kuin rahoitusvarojen arvon alentuminen

Omaisuseristä, joiden taloudellista vaikutusaikaa ei ole rajoitettu, ei tehdä poistoja/hankintamenon jakotuksia vaan niiden arvon alentumista testataan vuosittain. Kyseisten omaisuuserien arvon mahdollinen alentuminen selvitetään aina, kun on viitteitä siitä, että kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei ole enää kerrytettävissä tapahtumien tai olosuhteiden muuttumisen vuoksi. Arvon alentumistappioksi kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo, josta on vähennetty luovutuksesta aiheutuvat menot, tai omaisuuserän käyttöarvo, sen mukaan kumpi näistä on suurempi.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkistetaan vähintään kerran vuodessa ja muutetaan tarvittaessa. Omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi vastaamaan siihen liittyvää kerrytettävissä olevaa rahamäärää, jos kirjanpitoarvon havaitaan olevan kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi. Jos aiempina vuosina kirjattujen arvonalennusten perusteet eivät enää päde, arvonalentumistappiot peruutetaan.

1.5.4 Sijoitukset

Osuudet osakkuusyrytyksissä ja yhteisyrytyksissä

Osuudet osakkuusyrytyksissä ja yhteisyrytyksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Pääomakustannuksia oikaistaan siten, että ne vastaavat Euroopan unionin osuutta osakkuusyrytysten ja yhteisyrytysten nettovarojen vähentymisestä tai lisääntymisestä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, jos arvon alentuminen voidaan osoittaa. Omaisuuserät kirjataan tarvittaessa alempaan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään edellä liitetiedossa **1.5.3** kuvatulla tavalla. Jos arvon alentumiselle ei myöhempänä ajankohtana ole enää perustetta, arvonalentumistappio peruutetaan kirjaamalla omaisuuserä arvonalentumistappiosta puhdistettuun kirjanpitoarvoon.

Sijoitukset riskipääomarahastoissa

Riskipääomarahastoissa olevat sijoitukset luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi (ks. liitetieto **1.5.5**). Tämän vuoksi ne arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutoksista syntyvät voitot ja tappiot, muuntoerot mukaan luettuina, kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Koska riskipääomarahastoihin tehdyillä sijoituksilla ei ole noteerattua markkinahintaa toimivilla markkinoilla, ne arvostetaan omaisuuserittain joko hankintameneen tai osuudenomistajille kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän nettoarvoon (Net Asset Value, NAV) sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Käyvän arvon määrittämisestä seurauksena olevat realisoitumattomat voitot kirjataan rahastoihin. Realisoitumattomien tappioiden osalta on selvítettävä mahdollinen arvon alentuminen, jotta voidaan määrittää, kirjataanko ne arvonalentumistappioina tuotto- ja kululaskelmaan vai käyvän arvon rahaston muutoksina taseeseen.

1.5.5 Rahoitusvarat

Luokittelu

Euroopan unioni luokitteli rahoitusvaransa seuraavasti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat; lainat ja muut saamiset; eräpäivään asti pidettävät sijoitukset; ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusinstrumenttien luokka määritellään alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana, ja sitä tarkastellaan vuosittain tilinpäätöspäivänä.

i) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä sijoitetaan tähän luokkaan, jos se on ensisijaisesti hankittu myytäväksi lyhyellä aikavälillä tai jos Euroopan unioni on nimennyt sen myytäväksi lyhyellä aikavälillä. Myös johdannaiset sijoitetaan tähän luokkaan. Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos ne todennäköisesti realisoidaan kahdentoista kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

ii) Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat muita kuin johdannaisiin kuuluvia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai muuten määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Nämä saamiset syntyvät silloin, kun EU antaa velalliselle suoraan rahaa, tavaroita tai palveluita ilman aikomusta käydä saamisella kauppaa. Ne luokitellaan pitkäaikaisiin varoihin lukuun ottamatta niitä omaisuuseriä, joiden eräpäivä on 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

iii) Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat muita kuin johdannaisiin kuuluvia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai muuten määritettävissä, jotka erääntyvät tiettyyn aikaan ja jotka Euroopan unioni aikoo pitää ja pystyy pitämään eräpäivään asti. Euroopan unionilla ei ollut tähän luokkaan kuuluvia sijoituksia varainhoitovuonna 2012.

iv) Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat muita kuin johdannaisia, ja ne on joko nimetty tähän luokkaan kuuluviksi tai niitä ei ole sijoitettu mihinkään muuhun luokkaan. Ne luokitellaan joko lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin sen mukaan, milloin EU aikoo luovuttaa ne. Kyseinen ajanjakso on tavallisesti tilinpäätöspäivänä jäljellä oleva maturiteetti. Myös sijoitukset konsolidoinnin ulkopuolisiin yhteisöihin ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset, joita ei arvosteta pääomaosuusmenetelmällä (esimerkiksi riskipääomatoimet), luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi.

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Sellaiset rahoitusvarat, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, pidetään eräpäivään saakka tai jotka ovat myytävissä, kirjataan kaupankäyntipäivänä eli päivänä, jona Euroopan unioni sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän. Lainat kirjataan, kun rahavarat siirretään lainanottajille. Rahoitusinstrumentit kirjataan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon lisätään transaktiomenot kaikille rahoitusvaroilta, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Rahoitusvarat, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, kirjataan alun perin käypään arvoon, ja transaktiomenot kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan.

Rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä yleensä kauppahinta, eli saadun vastikkeen käypä arvo. Kun myönnetään pitkäaikainen laina, josta ei peritä korkoa tai perittävä korko on markkinakorkoa alhaisempi, lainan käypänä arvona voidaan pitää kaikkien vastaisten rahavirtojen nykyarvoa, joka saadaan diskonttaamalla tulevat rahavirrat vastaavaan luottoluokkaan kuuluvan vastaavan instrumentin vallitsevalla markkinakorolla.

Lainatuista varoista myönnettyt luotot arvostetaan nimellisarvoon, jota pidetään luoton käypänä arvona. Tämä johtuu seuraavista syistä:

- EU:n lainanannon "markkinaympäristö" poikkeaa selvästi tavanomaisista pääomamarkkinoista, joilla kaupallisia ja valtioiden joukkovelkakirjoja lasketaan liikkeeseen. Koska lainanantajilla on näillä markkinoilla myös vaihtoehtoisia sijoituskohteita, ne otetaan huomioon markkinahinnoissa. Tätä vaihtoehtoisten sijoitusten mahdollisuutta ei kuitenkaan sovelleta EU:hun, koska se ei saa sijoittaa rahaa pääomamarkkinoille. Se voi ainoastaan ottaa lainaa markkinoilta lainatakseen sen edelleen samoilla ehdoilla. Tämä tarkoittaa sitä, että EU:lla ei ole ottamilleen lainoille vaihtoehtoista lainaus- tai sijoituskohtetta. Tällöin ei ole myöskään vaihtoehtoiskustannusta eikä vertailuperustaa markkinakorkojen kanssa. EU:n lainaustoiminta muodostaa itse asiassa omat markkinat. Koska vaihtoehtoisia sijoituskohteita ei oteta huomioon, markkinahinta ei vastaa asianmukaisesti EU:n lainatransaktioiden sisältöä. Näin ollen EU:n lainanannon käypää arvoa ei voida määrittää suhteessa kaupallisiin tai valtioiden joukkovelkakirjoihin.
- Koska vertailukelpoisia toimivia markkinoita tai vastaavia transaktioita ei ole, Euroopan unionin olisi käytettävä perittyä korkoa määrittäessään käypiä arvoja Euroopan rahoitusenvakautusmekanismiin, maksutaselainoihin ja muihin vastaaviin välineisiin liittyvässä lainanannossa.
- Koska näissä lainoissa lainanotto ja lainananto toteutetaan yleensä samoin ehdoin (back-to-back), ne kompensoivat toistensa vaikutuksia. Myönnettyjen lainojen efektiivinen korko on tämän vuoksi sama kuin niiden rahoittamiseksi otettujen lainojen korko. Euroopan unionille koituneet transaktiomenot, jotka peritään lainansaajalta, kirjataan suoraan tuotto- ja kululaskelmaan.

Rahoitusinstrumentit poistetaan taseesta, kun Euroopan unionilla ei enää ole oikeutta saada rahavirtaa sijoituksista tai kun kyseinen oikeus on siirretty ja Euroopan unioni on luopunut kaikista olennaisista omistajuuteen liittyvistä riskeistä ja eduista.

Myöhempi arvostaminen

i) Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat kirjataan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Luokkaan "tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusinstrumentit" kuuluvien erien käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan kaudella, jolla ne syntyvät.

ii) Lainat ja muut saamiset sekä eräpäivään saakka pidettävät sijoitukset kirjataan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Lainatuista varoista myönnettyissä luotoissa samaa efektiivistä korkoa sovelletaan sekä otto- että antolainaukseen, koska kyseiset lainat ovat luonteeltaan ns. back-to-back -operaatioita, eivätkä otto- ja antolainauksen ehdot ja määrät eroa merkittävästi toisistaan. Euroopan unionille koituneet transaktiomenot, jotka peritään lainansaajalta, kirjataan suoraan tuotto- ja kululaskelmaan.

iii) Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset: EU:lla ei tällä hetkellä ole tällaisia sijoituksia.

iv) Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Myytävissä olevien omaisuuserien käyvän arvon muutoksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan käyvän arvon rahastoon. Kun myytävissä oleviksi luokitellut omaisuuserät myydään tai niiden arvo alenee, käyvän arvon rahastoon aiemmin merkityt kumulatiiviset käyvän arvon oikaisut kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu myytävissä olevien rahoitusvarojen tuottama korko kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Myytävissä olevista oman pääoman ehtoista instrumenteista saatavat osingot kirjataan silloin, kun unionin oikeus saada maksuja syntyy.

Toimivilla markkinoilla noteerattavien sijoitusten käyvät arvot perustuvat voimassa oleviin ostokursseihin. Jos rahoitusvaroihin kuuluvalla erällä ei ole toimivia markkinoita tai arvopaperi on noteeraamaton, Euroopan unioni määrittää käyvän arvon arvostusmenetelmien avulla. Näihin menetelmiin kuuluvat muun muassa vertailu toisistaan riippumattomien osapuolten välisiin viimeaikaisiin liiketoimiin ja muihin keskeisiltä osiltaan vastaaviin instrumentteihin, diskontattujen rahavirtojen analysointi, optionhinnoittelumallit sekä muut markkinatoimijoiden yleisesti käyttämät arvostusmenetelmät.

Jos sellaisiin oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, tehtyjen sijoitusten käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, nämä sijoitukset arvostetaan hankintamenuon, josta on vähennetty arvonalentumistappiot.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Euroopan unioni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko objektiivista näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut ja arvonalentumistappiota on syntynyt ainoastaan siinä tapauksessa, että arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden tai useamman, omaisuuserän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen toteutuneen tapahtuman seurauksena ja että tappion synnyttävällä tapahtumalla (tai tapahtumilla) on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin.

a) Jaksotettuun hankintamenuon taseeseen merkittävät omaisuuserät

Jos on objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintamenuon taseeseen merkityistä lainoista ja muista saamisista tai eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista on syntynyt arvonalentumistappiota, tappion suuruus määritetään kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjanpitoarvon ja sen alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena (ottamatta huomioon vastaisia, vielä toteutumattomia luottotappioita). Omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan ja tappion määrä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Jos lainan tai eräpäivään asti pidettävän sijoituksen korko on vaihtuva, arvonalentumistappiota määritettäessä diskonttauskorkona käytetään sopimuksen perusteella määräytyvää tarkasteluhetken efektiivistä korkoa. Rahoitusvaroihin kuuluvan vakuudellisen erän arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon laskennassa otetaan huomioon rahavirrat, jotka mahdollisesti saadaan vakuuden realisoinnin seurauksena, vähennettyinä vakuuden haltuunotosta ja myynnistä aiheutuvilla menoilla riippumatta siitä, onko vakuuden realisointi todennäköistä vai ei. Jos arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

b) Käypään arvoon taseeseen merkittävät omaisuuserät

Kun on kyse myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokitelluista oman pääoman ehtoista sijoituksista, arvopaperin käyvän arvon huomattava tai pysyvä (pitkittynyt) alentuminen alle hankintamenuon otetaan huomioon määritettäessä sitä, onko arvopaperien arvo alentunut. Jos tällaista näyttöä on myytävissä olevien rahoitusvarojen osalta, kumulatiivinen tappio poistetaan rahastoista ja kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Kumulatiivinen tappio lasketaan seuraavien erien erotuksena: hankintamenuo ja

tarkasteluhetken käypä arvo, vähennettynä kyseisestä rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä aikaisemmin tuotto- ja kululaskelmaan kirjatulla arvonalentumistappioilla. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien tulosvaikutteisesti kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta tulosvaikutteisesti. Jos myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokitellun vieraan pääoman ehtoisen instrumentin käypä arvo nousee myöhemmällä kaudella ja jos nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

1.5.6 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Hankintamenoa määritettäessä käytetään FIFO-menetelmää. Valmiiden tuotteiden ja keskeneräisen tuotannon hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista suoraan kohdistettavissa olevista menoista sekä valmistuksen yleismenoista, jotka perustuvat normaaliin toiminta-asteeseen. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty valmiiksi saattamisesta ja myynnistä johtuvat menot. Jos vaihto-omaisuutta säilytetään luovutettavaksi veloituksetta tai nimellistä veloitusta vastaan, se arvostetaan hankintamenoon tai jälleenhankintahintaan, sen mukaan kumpi näistä arvoista on pienempi. Jälleenhankintahinta on hinta, jonka Euroopan unioni maksaisi hankkiessaan omaisuuserän tilinpäätöspäivänä.

1.5.7 Ennakkomaksut

Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Ennakkomaksu voidaan suorittaa useammassa erässä ennakkomaksusopimuksessa kulloinkin määrättyllä ajanjaksolla. Ennakkomaksu joko maksetaan takaisin tai käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättyinä ajanjaksona. Jos tuensaajalle ei aiheudu tukikelpoisia menoja, ennakkomaksu on palautettava Euroopan unionille. Tukikelpoisten kustannusten hyväksyminen (jolloin ne kirjataan kuluksi) ja rahamäärien palauttaminen johtavat ennakkomaksun määrän vähentämiseen tai poistamiseen kokonaan.

Vuoden lopussa avoinna olevat ennakkomaksut arvostetaan alkuperäisiin maksettuihin määriin, joista on vähennetty seuraavat erät: palautetut määrät, ennakkomaksuja vastaan kuitatut tukikelpoiset menot sekä arvioidut vuoden lopussa ennakkomaksuista vielä kuittaamatta olevat tukikelpoiset menot ja arvonalennukset.

Ennakkomaksujen tuottamat korot kirjataan sitä mukaa kuin ne kertyvät ja asianomaisen sopimuksen määräysten mukaisesti. Kertynyt korkotuotto arvioidaan mahdollisimman luotettavien tietojen perusteella vuoden lopussa ja merkitään taseeseen.

1.5.8 Saamiset

Saamiset kirjataan alkuperäiseen määräänsä, josta on vähennetty mahdollinen arvonalentuminen. Saamisten arvonalentuminen todetaan silloin, kun on objektiivista näyttöä siitä, ettei Euroopan unioni pysty perimään kaikkia määriä saamisten alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Arvonalentumisena kirjattava määrä on omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus. Arvonalentumista vastaava määrä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Lisäksi kirjataan aiempaan kokemukseen perustuva yleinen arvonalentuminen sellaisista voimassa olevista perintämääräyksistä, joista ei ole vielä tehty erillistä arvonalentumiskirjausta. Ks. myös jäljempänä liitetieto **1.5.14**, joka koskee vuoden lopussa kirjattavien tulojäämien käsittelyä.

1.5.9 Käteisvarat ja muut rahavarat

Käteisvarat ja muut rahavarat ovat rahoitusinstrumentteja, jotka määritellään lyhytaikaisiksi varoiksi. Niihin kuuluvat muun muassa käteinen raha, pankeissa olevat vaadittavaa maksettavat talletukset ja muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on enintään kolme kuukautta.

1.5.10 Eläkkeet ja muut työsuhde-etuudet **Eläkevastuut**

Euroopan unionilla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Henkilöstö maksaa palkoistaan kolmasosan etuusien aiheuttamista arvioiduista kustannuksista, mutta eläkevelkaa vastaavaa määrää ei rahastoida. Etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvä taseeseen merkittävä velka on etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvo tilinpäätöspäivänä. Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen arvonalentumista laskevat vakuutusmatemaatikot soveltamalla ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla järjestelystä maksettavat arvioidut tulevat rahavirrat käyttämällä maksettavien etuusien kanssa saman valuutan määräisten valtion joukkovelkakirjalainojen korkoja, joiden erääntymisaika vastaa suunnilleen eläkevastuun erääntymisaikaa.

Kokemukseen perustuvista oikaisuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan. Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan, paitsi jos

eläkejärjestelyyn tehtävien muutosten edellytyksenä on, että työntekijät pysyvät palveluksessa määrätyn ajan (oikeuden syntymisajanjakso). Tässä tapauksessa takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot jaksotetaan tasapoistomenetelmällä oikeuden syntymisajanjakson aikana.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset sairausetuudet

Euroopan unioni tarjoaa työntekijöilleen terveydenhoitoetuuksia korvaamalla sairauskuluja. Juoksevaa hallintoa varten on perustettu erillinen rahasto. Järjestelmästä hyötyvät nykyiset työntekijät, eläkeläiset, lesket ja heidän edunsaajansa. Muille edunsaajille kuin nykyisille työntekijöille (eläkeläiset, orvot jne.) myönnetyt etuudet luokitellaan "työsuhteen päättymisen jälkeisiksi etuuksiksi". Näiden etuuksien luonteen vuoksi tarvitaan vakuutusmatemaattisia laskelmia. Taseeseen merkittävä velka määritetään vastaavin perustein kuin eläkevelvoitteita vastaava velka (ks. edellä).

1.5.11 Varaukset

Varaus kirjataan silloin, kun Euroopan unionilla on aikaisempien tapahtumien seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite kolmansia kohtaan, kun on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää resurssien siirtymistä pois unionista ja kun velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Vastaisia toiminnan tappioita varten ei tehdä varauksia. Kirjattava varaus on paras arvio olemassa olevan velvoitteen täyttämisen edellyttämistä menoista tilinpäätöspäivänä. Jos varaukseen liittyy suuri määrä eriä, velvoite arvioidaan painottamalla mahdolliset tulemat niihin liittyvillä todennäköisyyksillä (ns. odotusarvomenetelmä).

1.5.12 Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviksi rahoitusveloiksi tai jaksotettuun hankintamenoan taseeseen merkittäviksi rahoitusveloiksi (lainat). Lainoja ovat lainat luottolaitoksilta ja velkakirjalainat. Lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, joka on saatu rahamäärä (saadun vastikkeen käypä arvo), josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmässä vaiheessa ne kirjataan jaksotettuun hankintamenoan efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Saadun rahamäärän, josta on vähennetty transaktiomenot, ja lunastusarvon välinen mahdollinen erotus kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan laina-aikana efektiivisen koron menetelmää soveltaen.

Lainat luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi lukuun ottamatta niitä omaisuuseriä, joiden eräpäivä on alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Lainatuista varoista myönnettyissä luotoissa efektiivisen koron menetelmää ei olennaisuusseikkojen vuoksi saa soveltaa otto- ja antolainaukseen. Euroopan unionille koituneet transaktiomenot, jotka peritään lainansaajalta, kirjataan suoraan tuotto- ja kululaskelmaan.

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvelat sisältävät johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen. Niitä käsitellään kirjanpidossa kuten tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavia rahoitusvaroja (ks. liitetieto **1.5.5**).

1.5.13 Muut lyhytaikaiset velat

Huomattava osa Euroopan unionin muista lyhytaikaisista veloista ei liity tavaroiden tai palvelujen ostamiseen, vaan ne ovat maksamattomia maksupyynnöitä tuensaajilta, joille on myönnetty avustuksia tai muuta EU:n rahoitusta. Ne kirjataan maksupyynnössä esitetyn määrän suuruisiksi veloiksi, kun maksupyyntö vastaanotetaan. Rahoituksen hallinnoinnista vastaavat virkamiehet hyväksyvät tarkastuksen jälkeen kyseisten menojen tukikelpoisuuden.

Tavaroiden ja palvelujen ostamisesta johtuvat muut lyhytaikaiset velat kirjataan alkuperäiseen määrään laskun saapuessa, ja vastaavat menot kirjataan, kun Euroopan unioni on vastaanottanut ja hyväksynyt tavara- tai palvelutoimituksen.

1.5.14 Tulo- ja menojäämät sekä tulo- ja menoennakot

Euroopan unionin kirjanpitosääntöjen mukaan liiketoimet ja muut tapahtumat kirjataan tilinpäätöstä laadittaessa sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Tilikauden päättyessä menojäämät kirjataan sen määrän mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan siirtovelvoitetta kyseisellä kaudella. Menojäämät lasketaan komission antamien yksityiskohtaisten käytännön toimintaohjeiden mukaisesti. Kyseisillä ohjeilla pyritään varmistamaan, että tilinpäätös antaa tilanteesta oikean ja riittävän kuvan.

Myös tulot kirjataan sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Jos EU:n toimittamia tavaroita tai palveluita ei vuoden lopussa ole vielä laskutettu tai jos sopimusvelvoite on olemassa (esim. perussopimuksen perusteella) vaikka laskua ei vielä ole tehty, tilinpäätöksen merkitään vastaava tulojäämä.

Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevat tavarat tai palvelut on vuoden loppuun mennessä jo laskutettu, vastaavat tulot merkitään tilinpäätökseen siirtovelaksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

1.6 TUOTTO- JA KULULASKELMA

1.6.1 Tuotot

Muut kuin vaihtoon perustuvat tuotot

Tähän luokkaan kuuluu selvästi suurin osa EU:n tuloista. Luokkaan kuuluvat tulot ovat pääasiassa välittömiä ja välillisiä veroja sekä omiin varoihin kuuluvia määriä. Verojen lisäksi Euroopan unioni voi saada tuloja myös muilta osapuolilta (esim. tullimaksut, sakot ja lahjoitukset).

Alv- ja BKTL-varat

Tulot kirjataan sillä kaudella, jolla Euroopan komissio lähettää jäsenvaltioille pyynnön maksaa niiden rahoitusosuudet. Nämä summat arvostetaan ”pyydettyyn määrään”. Koska alv- ja BKTL-varat perustuvat asianomaista varainhoitovuotta koskeviin arvioihin, niiden määriä voidaan tarkistaa muutosten perusteella siihen saakka, kunnes jäsenvaltiot ilmoittavat lopulliset tiedot. Arvioon tehdyn muutoksen vaikutukset otetaan huomioon määritettäessä sen kauden nettoylijäämää tai -alijäämää, jolla muutos tapahtui.

Perinteiset omat varat

Saamiset ja niihin liittyvät tuotot kirjataan, kun vastaavat A-kirjanpitoon liittyvät kuukausikatsaukset saadaan jäsenvaltioilta (ml. kannetut tullimaksut ja sellaiset erääntyneet määrät, joille on vakuus ja joita ei ole riitautettu). Jäsenvaltioiden keräämät varainhoitovuotta koskevat tulot, joita ei ole vielä maksettu Euroopan komissiolle, arvioidaan tilinpäätöspäivänä ja merkitään taseeseen siirtosaamiseksi. B-kirjanpitoon liittyvät jäsenvaltioiden toimittamat neljännesvuosikatsaukset (ml. tullimaksut, joita ei ole kannettu ja joilla ei ole vakuutta, sekä vakuudelliset määrät, jotka velallinen on riitauttanut) kirjataan tuotoiksi, joista on vähennetty 25 prosenttia jäsenvaltioiden pidättäminä kantokuluina. Lisäksi tuotto- ja kululaskelmaan kirjataan arvonalennus, joka vastaa perimättä jäävien saamisten määrästä tehtyä arviota.

Sakot

Sakoista saatavat tuotot kirjataan silloin kun komissio on tehnyt päätöksen sakon määräämisestä ja asiasta on virallisesti ilmoitettu vastapuolelle. Jos yrityksen maksukykyä pidetään epävarmana, saamisen arvoa alennetaan kirjanpidossa. Sakkopäätöksen tekemisen jälkeen velallisen on kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta:

- joko hyväksyttävä päätös ja maksettava sakko määräajassa, jolloin EU kirjaa saamisen lopullisesti perityksi;
- tai oltava hyväksymättä päätöstä ja nostettava kanne EU:n lainsäädännön mukaisesti.

Sakko on kuitenkin aina maksettava kolmen kuukauden määräajassa, koska kanteella ei ole lykkäävää vaikutusta (perussopimuksen 278 artikla). Sakkoa vastaavalle määrälle voidaan tietyissä olosuhteissa komission tilinpitäjän suostumuksella antaa vaihtoehtoisesti pankkitakaus.

Jos velallinen, joka on jo maksanut sakon alustavasti, nostaa kanteen päätöksestä, sakkoa vastaava määrä esitetään ehdollisissa veloissa. Koska velallisen nostamalla kanteella ei kuitenkaan ole lykkäävää vaikutusta EU:n tekemään päätökseen, saatu rahamäärä käytetään saamisen kuittaamiseen. Jos maksun sijaan saadaan vakuus, sakko kirjataan saamiseksi. Jos pidetään mahdollisena, että unionin yleinen tuomioistuin antaa EU:n vastaisen tuomion, kirjataan varaus, joka kattaa kyseisen riskin. Jos alustavan maksun sijaan on saatu vakuus, saamisen määrää pienennetään kirjanpidossa vastaavasti. Euroopan komission saamat korot, jotka kertyvät pankkitileiltä, joille saadut maksut talletetaan, kirjataan tuotoiksi, ja ehdollisten velkojen määrää korotetaan vastaavasti.

Vaihtoon perustuvat tuotot

Tavaroiden ja palvelujen myynnistä saatavat tuotot kirjataan silloin, kun niiden omistajuuteen liittyvät riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin ostajalle. Palvelujen tarjoamista koskevaan liiketoimeen liittyviä tuottoja kirjattaessa otetaan huomioon se, missä vaiheessa liiketoimi on tilinpäätöspäivänä.

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Tällä menetelmällä lasketaan rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän jaksotettu hankintameno ja kohdistetaan korkotuotot ja -kulut asianomaiselle kaudelle. Efektiivistä korkokantaa laskiessaan Euroopan unioni arvioi rahavirrat ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot (kuten mahdollisuuden suorittaa maksu ennen eräpäivää), mutta huomioon ei oteta vastaisia luottotappioita. Laskelmaan sisällytetään kaikki sellaiset sopimuspuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit.

Siitä alkaen, kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai samankaltaisten rahoitusvarojen muodostaman ryhmän kirjanpitoarvoa on alennettu arvonalentumistappion johdosta, korkotuotto kirjataan käyttämällä

sitä korkokantaa, jota on käytetty vastaisten rahavirtojen diskonttaamiseen arvonalentumistappiota määritettäessä.

Osinkotuotot

Osinkotuotot kirjataan silloin, kun oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

1.6.2 Kulut

Tavaroiden ja palvelujen ostamisesta aiheutuvat menot kirjataan silloin, kun Euroopan unioni vastaanottaa ja hyväksyy kyseiset tavarat ja palvelut. Ne arvostetaan laskun osoittamaan alkuperäiseen hankintamenoon. Muut kuin vaihtoon perustuvat menot ovat tyyppillisiä Euroopan unionille, ja ne muodostavat valtaosan unionin menoista. Ne liittyvät varojen siirtoon tuensaajille, ja ne voidaan jakaa kolmeen ryhmään: saamiset; sopimuksen mukaiset siirrot ja harkinnanvaraiset avustukset; rahoitusosuudet ja lahjoitukset.

Siirrot kirjataan kuluksi sille jaksolle, jonka aikana siirron perustana oleva tapahtuma toteutuu, edellyttäen, että siirto tapahtuu säännösten (varainhoitoasetus, henkilöstösäännöt tai muu lainsäädäntö) mukaisesti tai että siirron valtuuttava sopimus on allekirjoitettu. Lisäksi tuensaajan on täytettävä kaikki tukikelpoisuuskriteerit ja veloitteen määrä on voitava arvioida riittävän luotettavasti.

Kun kirjausperusteet täyttävä maksupyyntö vastaanotetaan, tukikelpoinen määrä kirjataan kuluksi. Sellaiset vuoden loppuun mennessä kertyneet tukikelpoiset menot, jotka unioni on velkaa tuensaajille mutta joita ei vielä ole kirjattu, arvioidaan ja merkitään taseeseen menojämmiksi.

1.7 EHDOLLISET VARAT JA VELAT

1.7.1 Ehdolliset varat

Ehdollinen omaisuuserä on mahdollinen omaisuuserä, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan Euroopan unionin määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Ehdollinen omaisuuserä ilmoitetaan tilinpäätöksessä silloin kun se todennäköisesti tuottaa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia.

1.7.2 Ehdolliset velat

Ehdollinen velka on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan Euroopan unionin määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Se voi olla myös olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien resurssien siirtymistä pois unionista tai (poikkeuksellisissa tapauksissa) veloitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti.

2. TASEEN LIITETIEDOT

PITKÄAIKAISET VARAT

2.1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

milj. euroa

	Määrä
Kirjanpitoarvo 31.12.2011, brutto	301
Lisäykset	89
Luovutukset	(11)
Muut muutokset	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2012, brutto	379
Kertyneet poistot 31.12.2011	(152)
Poistot varainhoitovuoden aikana	(39)
Luovutukset	4
Muut muutokset	(4)
Kertyneet poistot 31.12.2012	(191)
Kirjanpitoarvo 31.12.2012, netto	188
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.2011, netto</i>	<i>149</i>

Suurin osa näistä määristä liittyy tietokoneohjelmistoihin.

2.2 AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Keskeneräisiin hankintoihin kuului 31.12.2012 yhteensä 660 miljoonan euron arvosta Galileo-hankkeeseen liittyviä omaisuuseriä (290 miljoonaa euroa vuonna 2011). Galileo on globaali satelliittinavigointijärjestelmä, jonka rakentamiseen Euroopan avaruusjärjestö (ESA) osallistuu. Järjestelmän valmistuttua siihen kuuluu 30 satelliittia, kaksi valvontakeskusta ja 16 maa-asemaa. Taseeseen merkitty summa vastaa komissiolle lokakuun 22. päivästä 2011 lähtien aiheutuneita aktivoitavia menoja. Tuolloin laukaistiin onnistuneesti järjestelmän kaksi ensimmäistä satelliittia. Ennen kyseistä päivää komissio katsoi hankkeen olevan tutkimusvaiheessa, kuten aiemmissa tilinpäätöksissä todetaan. Tämän vuoksi kaikki kustannukset kirjattiin tuolloin kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan EU:n kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Hankkeen alusta nykyisen rahoituskehyksen voimassaolon loppuun hankkeen talousarvio on 3 837 miljoonaa euroa. Seuraavan rahoituskehyksen aikana menojen arvioidaan olevan 5 400 miljoonaa euroa. Tähän kuuluu järjestelmän täydellinen käyttöönotto ja hyödyntäminen, Galileo-palvelujen toteutus vuoteen 2020 saakka ja seuraavan sukupolven järjestelmän valmistelu. Nämä toimet rahoitetaan kokonaan EU:n talousarviosta. Vuonna 2012 kuluiksi kirjattiin 13 miljoonaa euroa aktivointikelvottomia kehitysmenoja.

Lokakuusta 2011 tilinpäätöspäivään 31.12.2012 ulottuvalla ajanjaksolla laukaistiin yhteensä neljä satelliittia. Kiertoradalla toteutettava validointivaihe päättyy, kun kyseisiä satelliitteja koskevat testit on tehty. EU ja ESA ovat rahoittaneet tämän vaiheen yhdessä. Osapuolten tekemän avustussopimuksen mukaan ESA siirtää valmiiksi saatetut omaisuuserät virallisesti EU:lle. Oikeudellinen siirto edellyttää hyväksyntää ESA:n neuvostolta, jonka jäseniä ovat EU:n jäsenvaltiot sekä Norja ja Liechtenstein. Komissio pitää hyvin epätodennäköisenä, että ESA:n jäsenet estäisivät omaisuuserien siirron.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

milj. euroa

	Maa-alueet ja	Koneet ja	Irtaimisto ja	Tietokone-	Muut	Rahoitus-	Kesken-	YHTEENSÄ
	rakennukset	laitteet	ajoneuvot	laitteet	aineelliset hyödykkeet	leasing-sopimukset	eräiset hankinnat	
Kirjanpitoarvo 31.12.2011, brutto	4 118	528	229	557	228	2 685	645	8 990
Lisäykset	96	42	22	52	11	511	583	1 317
Luovutukset	(26)	(23)	(21)	(54)	(11)	0	0	(135)
Omaisuuksluokkien väliset siirrot	102	8	0	12	0	(14)	(111)	(3)
Muut muutokset	24	3	3	11	3	(1)	1	44
Kirjanpitoarvo 31.12.2012, brutto	4 314	558	233	578	231	3 181	1 118	10 213
Kertyneet poistot 31.12.2011	(1 999)	(425)	(166)	(396)	(137)	(796)		(3 919)
Poistot varainhoitovuoden aikana	(138)	(45)	(20)	(67)	(21)	(114)		(405)
Palautetut poistot	0	0	0	0	0	1		1
Luovutukset	3	23	21	51	10	5		113
Omaisuuksluokkien väliset siirrot	-	0	0	(11)	0	14		3
Muut muutokset	(3)	(2)	(1)	(13)	(2)	(7)		(28)
Kertyneet poistot 31.12.2012	(2 137)	(449)	(166)	(436)	(150)	(897)		(4 235)
KIRJANPITOARVO 31.12.2012, NETTO	2 177	109	67	142	81	2 284	1 118	5 978
<i>KIRJANPITOARVO 31.12.2011, netto</i>	2 119	103	63	161	91	1 889	645	5 071

Rahoitusleasingsopimuksia ja niitä vastaavia sopimuksia koskevat maksamattomat menot esitetään taseessa pitkä- ja lyhytaikaisissa veloissa (ks. myös liitetiedot **2.15** ja **2.18.1**). Ne jakautuvat seuraavasti:

Rahoitusleasingsopimukset

milj. euroa

Erän kuvaus	Kumulatiiviset menot (A)	Vastaisuudessa maksettavat määrät				Arvo yhteensä (A+B)	Omaisuuksiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot (C)	Omaisuuksien arvo (A+B+C)	Poistot (D)	Kirjanpitoarvo, netto = (A+B+C+D)
		Eräntymiseen < 1 vuosi	Eräntymiseen > 1 vuosi	Eräntymiseen > 5 vuotta	Velka yhteensä (B)					
Maa-alueet ja rakennukset	992	63	342	1 686	2 091	3 083	61	3 144	(877)	2 267
Muut aineelliset hyödykkeet	18	7	11	1	19	37	-	37	(20)	17
Yhteensä 31.12.2012	1 010	70	353	1 687	2 110	3 120	61	3 181	(897)	2 284
Koron osuus		85	307	502	893					
Leasingmaksujen tuleva vähimmäismäärä yhteensä 31.12.2012		155	660	2 189	3 003					
<i>Leasingmaksujen tuleva vähimmäismäärä yhteensä 31.12.2011</i>		153	608	1 859	2 620					

2.3 PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ ARVOSTETUT SIJOITUKSET

milj. euroa

	<i>Liite-tieto</i>	31.12.2012	31.12.2011
Osuudet yhteisyrityksissä	2.3.1	42	62
Osuudet osakkuusyrityksissä	2.3.2	350	312
Yhteensä		392	374

2.3.1 Osuudet yhteisyrityksissä

milj. euroa

	Galileo-yhteis-yritys	SESAR	ITER	IMI	FCH	Yhteensä
Määrä 31.12.2011	0	0	0	25	37	62
Rahoitusosuudet	-	70	116	98	54	338
Osuus nettotuloksesta	-	(70)	(106)	(91)	(91)	(358)
Määrä 31.12.2012	0	0	10	32	0	42

Osuuksia yhteisyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen. Seuraavat kirjanpitoarvot on kohdistettu EU:lle käyttäen perusteena sen prosenttilukuna ilmaistuja osuuksia:

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Pitkäaikaiset varat	226	211
Lyhytaikaiset varat	106	123
Pitkäaikaiset velat	0	0
Lyhytaikaiset velat	(291)	(314)
Tulot	8	8
Menot	(427)	(379)

Selvitystilassa oleva Galileo-yhteisyritys

Galileo-yhteisyritys asetettiin selvitystilaan vuoden 2006 lopussa, ja kyseinen menettely on yhä käynnissä. Tuloja tai menoja ei ollut, koska yhteisyrityksellä ei ollut toimintaa ja se oli edelleen selvitystilamenettelyssä vuonna 2012.

SESAR-yhteisyritys

Sesar-yhteisyrityksen tarkoituksena on varmistaa Euroopan ilmaliikenteen hallintajärjestelmän uudenaikaistaminen ja eurooppalaisen ilmaliikenteen hallinnan yleissuunnitelman nopea täytäntöönpano koordinoimalla ja keskittämällä alan tutkimus- ja kehitystoimintaa EU:ssa. Komission omistusosuus SESAR-yhteisyrityksessä oli 46,12 prosenttia 31.12.2012. Komission (suuntaa antava) rahoitusosuus Sesar-yhteisyrityksessä on enintään 700 miljoonaa euroa vuosina 2007–2013. Taseeseen merkitsemätön kumulatiivinen osuus tappioista on 157 miljoonaa euroa.

Fuusioenergia-alan kansainvälinen ITER-organisaatio (ITER)

Fuusioenergia-alan kansainvälisen ITER-organisaation toiminnassa ovat mukana Euroopan unioni, Kiina, Intia, Venäjä, Etelä-Korea, Japani ja Yhdysvallat. ITER perustettiin hallinnoimaan ITER-laitteistoa, kannustamaan ITER-laitteiston käyttämiseen, edistämään yleistä tietämystä fuusioenergiasta ja lisäämään sen hyväksyntää sekä hoitamaan muita tehtäviä, jotka ovat tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi. EU:n (Euratomin) rahoitusosuus ITER-organisaatiossa toteutetaan Fusion for Energy -yhteisyrityksen kautta. Rahoitusosuuksia on myös jäsenvaltioilla ja Sveitsillä. Kokonaisrahoitusosuutta pidetään oikeudellisesti Euratomin rahoitusosuutena ITER-organisaatiossa, koska jäsenvaltioilla ja Sveitsillä ei ole omistusosuutta ITER-organisaatiossa. Koska EU:lla on oikeudellisesti omistusosuus ITER International -yhteisyrityksessä, komission on esitettävä kyseinen omistus tilinpäätöksessään. Komission omistusosuus ITER-yhteisyrityksessä oli 44,25 prosenttia 31.12.2012. Euratomin (suuntaa antava) rahoitusosuus ITER-organisaatiossa on yhteensä 8 949 miljoonaa euroa vuosina 2007–2041.

Yhteiset teknologia-aloitteet

Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategian toteuttamiseksi on perustettu yhteisten teknologia-aloitteiden muodossa toteutettuja julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushankkeita, jotka ovat perussopimuksen 187 artiklassa tarkoitettuja yhteisyrityksiä. Innovatiivisia lääkkeitä koskeva yhteinen teknologia-aloite (IMI) ja polttokenno- ja vety-yhteisyritys (FCH) on sisällytetty tähän kohtaan. Kolme muuta aloitetta (ARTEMIS, Clean Sky ja ENIAC) ovat juridisesti yhteisyrityksiä, mutta tilinpäätöksessä niitä on pidettävä

osakkuusyrietyksinä (minkä vuoksi se on sisällytetty liitetietoon **2.3.2**), koska komissiolla on niissä merkittävää vaikutusvaltaa, mutta ei määräysvaltaa.

Innovatiivisia lääkkeitä koskeva yhteinen teknologia-aloite (IMI Joint Technology Initiative on Innovative Medicines)

IMI-yhteisyrietyksellä tuetaan kilpailua edeltävän vaiheen lääketutkimusta ja -kehitystä jäsenvaltioissa ja assosioituneissa maissa. Tavoitteena on lisätä tutkimusinvestointeja biolääketieteen alalla sekä edistää pk-yritysten osallistumista alan toimintaan. Komission omistusosuus IMI-yhteisyrietyksessä oli 78,58 prosenttia 31.12.2012. Komission (suuntaa antava) rahoitusosuus voi olla enintään miljardi euroa 31.12.2017 mennessä.

Polttockenno- ja vety-yhteisyrietyks (Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking, FCH)

Polttockenno- ja vety-yhteisyrietyksen tavoitteena on yhdistää julkisen ja yksityisen sektorin voimavaroja tutkimustoimien tukemiseksi. Näin on tarkoitus tehostaa Euroopan tutkimusta yleensä ja nopeuttaa polttockenno- ja vetyteknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa. Komission omistusosuus FCH-yhteisyrietyksessä oli 80,6 prosenttia 31.12.2012. EU:n (suuntaa antava) rahoitusosuus voi olla enintään 470 miljoonaa euroa 31.12.2017 mennessä. Taseeseen merkitsemätön kumulatiivinen osuus tappioista on 12 miljoonaa euroa.

2.3.2 Osuudet osakkuusyrietyksissä

	<i>milj. euroa</i>				
	EIR	ARTEMIS	Clean Sky	ENIAC	Yhteensä
Määrä 31.12.2011	292	0	0	20	312
Rahoitusosuudet	-	22	97	16	135
Osuus nettoalijäämästä/ (-alijäämästä)	9	(22)	(97)	(22)	(132)
Muut oman pääoman muutokset	35	-	-	-	35
Määrä 31.12.2012	336	0	0	14	350

Osuuksia osakkuusyrietyksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen. Seuraavat kirjanpitoarvot on kohdistettu EU:lle käyttäen perusteena sen prosenttilukuna ilmaistuja osuuksia:

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Varat	505	460
Velat	(191)	(162)
Tulot	33	28
Alijäämä	(177)	(182)

Euroopan investointirahasto (EIR)

Euroopan investointirahasto (EIR) toimii Euroopan unionin rahoituslaitoksena. Se on erikoistunut tarjoamaan riskipääomaa ja takauksia pk-yrityksille. Komissio on maksanut merkitsemästään osuudesta 20 prosenttia. Jäljelle jäävää osuutta, joka on 720 miljoonaa euroa, ei vielä ole vaadittu maksettavaksi.

	<i>milj. euroa</i>	
EIR	EIR:n pääoma yhteensä	Komission osuus
Osakepääoma yhteensä	3 000	900
Maksettu	(600)	(180)
Maksamista ei ole pyydetty	2 400	720

ARTEMIS-yhteisyrietyks

Tämä yhteisyrietyks perustettiin toteuttamaan sulautettuihin tietotekniikkajärjestelmiin liittyvä yhteinen teknologia-aloite yksityissektorin toimijoiden kanssa. Komission (suuntaa antava) rahoitusosuus voi olla enintään 420 miljoonaa euroa. Taseeseen merkitsemätön kumulatiivinen osuus tappioista on 5 miljoonaa euroa (95,2 prosentin omistusosuus).

Clean Sky -yhteisyrietyks

Tällä yhteisyrietyksellä pyritään vauhdittamaan puhtaan lentoliikenneteknologian kehittämistä, validointia ja demonstrointia EU:ssa. Eryityisesti tavoitteena on luoda perin pohjin innovatiivinen lentoliikennejärjestelmä ja vähentää lentoliikenteen ympäristövaikutuksia. Komission (suuntaa antava)

rahoitusosuus voi olla enintään 800 miljoonaa euroa. Taseeseen merkitsemätön kumulatiivinen osuus tappioista on 48 miljoonaa euroa (62,89 prosentin omistusosuus).

ENIAC-yhteisyrittäjä

ENIAC-yhteisyrittäjän tavoite on määrittää yhteisesti sovittu tutkimusstrategia nanoelektronikan alalla, jotta voidaan asettaa tutkimuksen painopisteet alan keskeisen osaamisen kehittämiseksi ja käyttöönottamiseksi. Näitä tavoitteita toteutetaan yhdistämällä julkisen ja yksityisen sektorin voimavaroja, joilla tuetaan hankemuotoisia tutkimustoimia. EU:n kokonaissitoumus on 450 miljoonaa euroa. Komission omistusosuus ENIAC-yhteisyrittäjässä oli 95,90 prosenttia 31.12.2012.

2.4 PITKÄAIKAISET RAHOITUSVARAT

milj. euroa

	Liite- tieto	31.12.2012	31.12.2011
Myytävissä olevat rahoitusvarat	2.4.1	4 870	2 272
Lainat	2.4.2	57 441	41 400
Yhteensä		62 311	43 672

2.4.1 Pitkäaikaiset myytävissä olevat rahoitusvarat

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Takuurahasto*	1 327	1 475
Selvitystilassa oleva EHTY	1 102	-
BUFI-sijoitukset	832	-
Riskinjakorahoitusväline	593	-
TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmä	52	-
Euroopan kemikaalivirasto	52	-
Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (EBRD)	188	188
Riskipääomatoimet	123	134
ETF-käynnistysjärjestelmä	305	234
Muut myytävissä olevat sijoitukset	296	241
Yhteensä	4 870	2 272

* Takuurahastolla on hallussaan komission liikkeeseen laskemia ERVM-joukkolainoja, jotka on eliminoitu unionin tilinpäätöksessä.

Jotta taloudellinen tilanne voidaan esittää paremmin, vuodesta 2012 kaikki myytävissä olevat rahoitusvarat esitetään sen mukaan, mikä on niiden tilinpäätöspäivänä jäljellä oleva maturiteetti. Omaisuuserät, joiden maturiteetti on tilinpäätöspäivänä pidempi kuin yksi vuosi, esitetään pitkäaikaisina varoina. Sen sijaan omaisuuserät, joiden maturiteetti päättyy ennen vuoden 2013 loppua, esitetään lyhytaikaisina varoina (ks. liitetieto 2.8). Edellä olevasta takuurahaston vuoden 2012 määrästä on vuodesta 2011 poiketen vähennetty käteisvarat ja muut rahavarat (302 miljoonaa euroa vuonna 2011) ja niihin liittyvät velat (miljoonaa euroa vuonna 2011). Jos nykyistä lähestymistapaa olisi noudatettu vuoden 2011 tilinpäätöksessä, vertailukelpoiset luvut olisivat seuraavat:

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Takuurahasto*	1 327	973
Selvitystilassa oleva EHTY	1 102	982
BUFI-sijoitukset	832	588
Riskinjakorahoitusväline	593	365
TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmä	52	47
Euroopan kemikaalivirasto	52	91
Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (EBRD)	188	188
Riskipääomatoimet	123	134
ETF-käynnistysjärjestelmä	305	234
Muut myytävissä olevat sijoitukset	296	241
Yhteensä	4 870	3 843

* Takuurahastolla on hallussaan komission liikkeeseen laskemia ERVM-joukkolainoja, jotka on eliminoitu unionin tilinpäätöksessä.

Takuurahasto

Ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten perustetusta takuurahastosta katetaan lainat, joille EU on myöntänyt takauksen neuvoston päätöksellä. Tällaisiin kuuluvat etenkin Euroopan unionin ulkopuolelle myönnetty Euroopan investointipankin (EIP) lainat, makrotaloudellisena rahoitusapuna myönnettyt lainat ja unionin ulkopuolisille maille myönnetty Euratom-lainat. Takuurahasto on pitkäaikainen väline, jolla katetaan EU:n takaamiin lainoihin liittyvät maksujen laiminlyönnit. Takuurahastoa rahoitetaan EU:n yleisestä talousarviosta maksettavilla varoilla, joiden määrä on 9 prosenttia toimenpiteiden pääomavaroista, rahaston sijoitusten korkotuotoilla ja maksuvelvoitteensa laiminlyöneiltä velallisilta perityillä varoilla, jos rahastosta on suoritettu maksuja takauksen perusteella. Mahdollinen vuotuinen ylijäämä maksetaan takaisin tulona EU:n talousarvioon.

Euroopan unionin on tehtävä takuuvaraus unionin ulkopuolisille maille myönnettyjä lainoja varten. Varauksen tarkoituksena on kattaa takuurahaston rahoitustarpeet ja tarvittaessa sellaiset takauksiin perustuvat vaatimukset, joiden määrä ylittää rahastossa käytettävissä olevat varat. Käytännössä varauksella varmistetaan, että nämä määrät voidaan kattaa talousarviosta. Tämä varaus vastaa takuurahaston tavoitemäärää, joka on 9 prosenttia lainakannasta vuoden lopussa.

Selvitystilassa oleva EHTY

Kaikki selvitystilassa olevan EHTY:n myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ovat toimivilla markkinoilla noteerattuja euromääräisiä vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita. Vuonna 2013 erääntyvien vieraan pääoman ehtoisten arvopaperien (käypä) arvo 31. joulukuuta 2012 oli 490 miljoonaa euroa (481 miljoonaa euroa vuonna 2011).

BUFI-sijoitukset

Alustavasti maksettuja sakkoja on tammikuun 1. päivästä 2010 hallinnoinut komissio erillisessä rahastossa (BUFI). Varat sijoitetaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokiteltaviin rahoitusinstrumentteihin.

Riskinjakorahoitusväline

Riskinjakorahoitusvälinettä (Risk Sharing Finance Facility, RSFF) hallinnoi EIP. Komission sijoitussalkkua käytetään kattamaan taloudellista riskiä, joka liittyy tukikelpoisille tutkimushankkeille myönnettyihin EIP:n lainoihin ja takauksiin. Komissio on budjetoinut varoja kaudelle 2007–2013 yhteensä enintään 1 miljardi euroa. Tästä summasta enintään 800 miljoonaa liittyy "Yhteistyö"-erityisohjelmaan ja enintään 200 miljoonaa euroa "Valmiudet" -erityisohjelmaan. EIP on sitoutunut tarjoamaan yhtä paljon varoja.

Joulukuun 31. päivään 2012 mennessä komissio oli osoittanut riskinjakorahoitusvälineelle 1 006 miljoonaa euroa, mukaan lukien EFTAn ja kolmansien maiden rahoitusosuudet. EIP on sijoittanut kyseisestä määrästä 754 miljoonaa euroa joukkovelkakirjoihin (käypä arvo 31. joulukuuta 2012) ja 314 miljoonaa euroa käteis- ja määräaikaistalletuksiin. Edellä ehdollisena velkana (ks. liitetieto 5.2.1) esitetty 948 miljoonan euron määrä on arvioitu enimmäistappio 31. joulukuuta 2012, joka komissiolle voi aiheutua niihin lainoihin ja vakuuksiin liittyvistä maksulaiminlyönneistä, jotka EIP on myöntänyt riskinjakorahoitusvälineen puitteissa. On huomattava, että komission kokonaisriski on rajoitettu määrään, jonka se on sijoittanut riskinjakorahoitusvälineeseen.

TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmä

TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmästä tarjotaan takauksia, joilla pyritään vähentämään tulojen määrään liittyvää riskiä TEN-T-hankkeiden alkuvuosina. Vakuus kattaa kokonaan valmiusluotot, joita voidaan käyttää vain silloin, kun hankkeen kassavirta ei riitä etuoikeutettujen lainojen takaisinmaksuun. Lainavakuusjärjestelmä on komission ja EIP:n yhteinen rahoitusjärjestely, ja Euroopan laajuista liikenneverkkoa koskevan asetuksen mukaisesti sitä varten on varattu EU:n talousarviosta 500 miljoonaa euroa vuosiksi 2007–2013. EIP:n rahoitusosuus lainavakuusjärjestelmässä on niin ikään 500 miljoonaa euroa, joten käytettävissä oleva kokonaisuus on 1 miljardi euroa.

Joulukuun 31. päivään 2012 mennessä komissio oli osoittanut lainavakuusjärjestelmälle 155 miljoonaa euroa. EIP on sijoittanut kyseisestä määrästä 75 miljoonaa euroa joukkovelkakirjoihin (käypä arvo 31. joulukuuta 2012) ja 88 miljoonaa euroa määräaikaistalletuksiin. Vuoden 2012 loppuun mennessä tehtyjen lainavakuusjärjestelmän piiriin kuuluvien lainasopimusten arvo on 523 miljoonaa euroa. Edellä ehdollisena velkana (ks. liitetieto 5.2.1) esitetty 39 miljoonan euron määrä on arvioitu enimmäistappio 31. joulukuuta 2012, joka komissiolle voi aiheutua niihin lainoihin ja vakuuksiin liittyvistä maksulaiminlyönneistä, jotka EIP on myöntänyt TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmän puitteissa. Määrä vastaa 7,4:ää prosenttia kaikista vakuuksilla suojatuista vastuista. On huomattava, että komission kokonaisriski on rajoitettu määrään, jonka se on sijoittanut lainavakuusjärjestelmään.

Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (EBRD)

EBRD:n osakkeita ei noteerata pörssissä. Lisäksi EBRD:n perussääntöön sisältyy sopimusperusteisia rajoituksia, jotka koskevat mm. omistusosuuksien myyntiä ja joiden mukaan omistusosuus voidaan myydä enintään hankintahintaan ja vain nykyisille osakkeenomistajille. Komission omistusosuus EBRD:ssä arvostetaan tämän vuoksi hankintahintaan, josta on vähennetty mahdolliset arvonalentumiset.

EBRD	EBRD:n pääoma yhteensä	Komission merkitsemä osuus
Osakepääoma yhteensä	29 601	900
Maksettu	(6 202)	(188)
Maksamista ei ole pyydetty	23 399	712

Riskipääomatoimet

Riskipääomatoimilla varoja myönnetään rahoituskvälittäjille oman pääoman ehtoisten sijoitusten rahoittamiseksi. EIP hallinnoi näitä toimia, jotka rahoitetaan Euroopan naapuruuspolitiikkaa varten tarkoitetuista varoista.

ETF-käynnistysjärjestelmä

ETF-käynnistysjärjestelmä EIR:n hallinnoimat kasvu- ja työllisyysohjelman, MAP- ja CIP-ohjelmat sekä teknologian siirron pilottihankkeen. Näillä ohjelmilla tuetaan pk-yritysten perustamista ja käynnistysvaiheessa olevien pk-yritysten rahoittamista investoimalla sopiviin erikoistuneisiin pääomasijoitusrahastoihin. Vuoden loppuun mennessä oli sidottu 122 miljoonaa euroa ETF-käynnistysjärjestelmään liittyviä varoja, joita muut osapuolet eivät olleet vielä nostaneet.

Muut myytävissä olevat sijoitukset

Suurimmat muihin myytävissä oleviin sijoituksiin kuuluvat erät ovat Euroopan Kaakkois-Euroopparahasto (EFSE) (113 miljoonaa euroa), vihreän kasvun rahasto (39 miljoonaa euroa) ja GEEREF-rahasto (68 miljoonaa euroa).

2.4.2 Pitkäaikaiset lainat

milj. euroa

	Liite-tieto	31.12.2012	31.12.2012
Euroopan unionin talousarviosta myönnetyt ja selvitystilassa olevan EHTY:n myöntämät lainat	2.4.2.1	162	170
Lainavaroista myönnetyt luotot	2.4.2.2	57 279	41 230
Yhteensä		57 441	41 400

2.4.2.1 Euroopan unionin talousarviosta myönnetyt ja selvitystilassa olevan EHTY:n myöntämät lainat

milj. euroa

	Erityisehdoin myönnetyt lainat	EHTY:n asuntolainat	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2011	151	19	170
Uudet lainat	-	-	-
Takaisinmaksut	(17)	(4)	(21)
Valuuttakurssierot	1	-	1
Kirjanpitoarvon muutokset	11	1	12
Yhteensä 31.12.2012	146	16	162

Tähän kohtaan kuuluvat erityisehdoin myönnetyt lainat ovat halpakorkoisia lainoja, joita myönnetään osana EU:n ulkopuolisten maiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Kaikki lainat erääntyvät yli 12 kuukautta vuoden lopun jälkeen. Lainojen efektiivinen korko on 7,73–14,507 prosenttia.

2.4.2.2 Lainavaroista myönnettyt luotot

milj. euroa

	Makro- taloudel- liseen rahoitus- apuun liittyvät lainat	Euratom- lainat	Maksu- tase- lainat	Euroopan rahoituksen- vakautus- mekanismi (ERVM)	Selvitys- tilassa oleva EHTY	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2011	595	451	11 625	28 344	266	41 281
Uudet lainat	39	-	-	15 800	-	15 839
Takaisinmaksut	(84)	(24)	-	-	(46)	(154)
Valuuttakurssierot	-	-	-	-	5	5
Kirjanpitoarvon muutokset	(1)	(2)	(2)	332	(4)	323
Yhteensä 31.12.2012	549	425	11 623	44 476	221	57 294
Määrä, jonka eräpäivään < 1 vuosi	15	-	-	-	-	15
Määrä, jonka eräpäivään > 1 vuosi	534	425	11 623	44 476	221	57 279

Näiden määrien voimakas kasvu johtuu vuonna 2012 maksetuista ERVM-lainoista. EU:n ottolainaus on kasvanut vastaavasti (ks. liitetieto 2.14). Lisätietoja otto- ja antolainaustoiminnasta on liitetiedossa 7.

2.5 PITKÄAIKAISET SAAMISET JA KERRYTETTÄVISSÄ OLEVAT RAHAMÄÄRÄT

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Jäsenvaltiot	545	268
Muut	19	21
Yhteensä	564	289

Edellä mainituista saamisista 550 miljoonaa euroa liittyy muihin kuin vaihtoon liittyviin transaktioihin (273 miljoonaa euroa vuonna 2011).

Jäsenvaltioilta olevien saamisten kasvu liittyy täytäntöönpanoa odottaviin, maataloustukirahastoa ja maaseuturahastoa koskeviin sääntöjen mukaisuuksiin.

2.6 PITKÄAIKAISET ENNAKKOMAKSUT

milj. euroa

	Liite- tieto	31.12.2012	31.12.2011
Ennakkomaksut	2.6.1	40 790	40 625
Menoennakot	2.6.2	3 715	4 098
Yhteensä		44 505	44 723

2.6.1 Ennakkomaksut

Ennakkomaksun takaisinperinnälle tai käytölle asetettu määräaika ratkaisee sen, kirjataanko se lyhyt- vai pitkäaikaiseksi ennakkomaksuksi. Ennakkomaksun käyttö määritellään hankkeesta tehdystä sopimuksessa. Jos ennakkomaksun palauttamiselle tai käytölle asetettu määräaika on alle 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä, maksu kirjataan lyhytaikaiseksi ennakkomaksuksi.

Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet

Tämä erä sisältää vakuudet, joita Euroopan komissio edellyttää joissakin tapauksissa tuensaajilta maksaessaan näille ennakkomaksuja. Tällaisista vakuuksista ilmoitetaan kaksi arvoa, jotka ovat nimellisarvo ja käypä arvo. Kun kyse on nimellisarvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma liittyy vakuuden olemassaoloon. Kun kyse on käyvästä arvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma on ennakkomaksun suorittaminen ja/tai kuittaukset, jotka tämän jälkeen tehdään ennakkomaksua vastaan.

Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös 2012

Komissiolle ennakkomaksujen kattamiseksi annettujen vakuuksien nimellisarvo 31. joulukuuta 2012 oli 1 348 miljoonaa euroa (1 330 miljoonaa euroa vuonna 2011). Vakuuksien käypä arvo oli 1 083 miljoonaa euroa (1 083 miljoonaa euroa vuonna 2011).

Tietyt seitsemännen tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelman (FP7) mukaisesti suoritettut ennakkomaksut kuuluvat käytännössä osallistujien takuurahastoon. Vuonna 2012 tällaisia ennakkomaksuja suoritettiin yhteensä 4 miljardia euroa (3,3 miljardia euroa vuonna 2011). Tämä rahasto on Euroopan unionista erillinen yhteisö, eikä sitä konsolidoida EU:n tilinpäätökseen – ks. liitetieto **11.2.3.**

	<i>milj. euroa</i>	
Hallinnointitapa	31.12.2012	31.12.2011
Suora keskitetty hallinnointi	1 249	1 219
Välillinen keskitetty hallinnointi	1 042	774
Hajautettu hallinnointi	677	697
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	37 214	37 249
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	592	686
Muiden toimielinten ja virastojen toteuttama	16	-
Yhteensä	40 790	40 625

Merkittävimmät pitkäaikaiset ennakkomaksut liittyvät rakennetoimiin, joita rahoitetaan ohjelmakaudella 2007–2013 Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja koheesiorahastosta (23,9 miljardia euroa), sosiaalirahastosta (6,5 miljardia euroa), maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (6,1 miljardia euroa) ja kalatalousrahastosta (0,6 miljardia euroa). Koska monet näistä hankkeista ovat luonteeltaan pitkäaikaisia, niihin liittyvien ennakkomaksujen olisi oltava käytettävissä yli vuoden ajan. Tällaiset ennakkomaksut esitetään sen vuoksi pitkäaikaisissa varoissa.

Ennakkomaksujen osuus EU:n kokonaisvaroista on suuri, minkä vuoksi niitä tarkastellaan säännöllisesti yksityiskohtaisesti. On huomattava, että eri ohjelmista suoritettavien ennakkomaksujen on oltava riittävän suuria, jotta tuensaajalla on riittävästi käteisvaroja hankkeen aloittamista varten. Samalla on kuitenkin suojattava EU:n taloudelliset edut ja otettava huomioon oikeudelliset, operatiiviset ja kustannustehokkuuteen liittyvät rajoitteet. Komissio on ottanut kaikki kyseiset seikat asianmukaisesti huomioon pyrkiessään kehittämään ennakkomaksujen seurantaa.

2.6.2 Menoennakot

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Rahoitusjärjestelyjä koskevat välineet	2 717	3 378
Tukiohjelmat	998	720
Yhteensä	3 715	4 098

Vuosien 2007–2013 rakennerahasto-ohjelmien puitteissa jäsenvaltioille voidaan suorittaa EU:n talousarviosta maksuja, joilla tuetaan jäsenvaltioiden perustamia ja hallinnoimia rahoitusjärjestelyvälineitä (lainoja, takauksia tai oman pääoman ehtoisia sijoituksia). Näistä rahoitusvälineistä vuoden lopussa käyttämättä olevat rahamäärät ovat EU:n omaisuutta (kuten tavanomaiset ennakkomaksut), ja niitä käsitellään komission taseessa omaisuuserinä. Perussäädöksissä jäsenvaltioita ei kuitenkaan velvoiteta raportoimaan komissiolle säännöllisesti kyseisten ennakkomaksujen käytöstä. Joissakin tapauksissa niitä ei edes tarvitse ilmoittaa erikseen komissiolle toimitettavissa maksupyynnöissä. Tämän omaisuuserän arvo arvioidaan kunkin varainhoitovuoden lopussa varojen käyttöä koskevien jäsenvaltioilta saatujen tietojen perusteella.

Kohtaan "Tukiohjelmat" sisällytetyt määrät ovat komission arvio erilaisia tukiohjelmiä koskevista avoimista ennakkomaksuista (valtiontuki ja maataloustukirahaston markkinatoimet).

LYHYTAIKAISET VARAT**2.7 VAIHTO-OMaisuUS***milj. euroa*

	31.12.2012	31.12.2011
Tutkimusmateriaali	81	78
Muut	57	16
Yhteensä	138	94

2.8 RAHOITUSVARAT*milj. euroa*

	Liite-tieto	31.12.2012	31.12.2011
Myytävissä olevat rahoitusvarat	2.8.1	1 858	3 619
Lainat	2.8.2	(123)	(102)
Yhteensä		1 981	3 721

Lyhytaikaiset myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat on hankittu tuoton saamiseksi tai niitä pidetään hallussa tietyn varojen rakenteen saavuttamiseksi tai toissijaisen likviditeettilähteen muodostamiseksi, ja ne voidaan näin myydä likviditeettitarpeiden tai koronmuutosten mukaan. Seuraavassa taulukossa esitetään myytävissä olevat rahoitusvarat, jotka eräännyvät ennen vuoden 2013 loppua:

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Takuurahasto	268	-
Selvitystilassa oleva EHTY	490	1 463
BUFI-sijoitukset	845	1 358
Riskinjakorahoitusväline	160	547
TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmä	23	97
Euroopan kemikaalivirasto	69	151
Muut myytävissä olevat sijoitukset	3	3
Yhteensä	1 858	3 619

Kuten liitetiedossa **2.4.1** selitetään, myytävissä olevien rahoitusvarojen esitystapa on muuttunut vuodesta 2012. Jos nykyistä lähestymistapaa olisi noudatettu vuoden 2011 tilinpäätöksessä, vertailukelpoiset luvut olisivat seuraavat:

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Takuurahasto	268	201
Selvitystilassa oleva EHTY	490	481
BUFI-sijoitukset	845	770
Riskinjakorahoitusväline	160	182
TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmä	23	49
Euroopan kemikaalivirasto	69	60
Muut myytävissä olevat investoinnit	3	3
Yhteensä	1 858	1 746

2.8.2 Lyhytaikaiset lainat

Nämä määrät muodostuvat pääasiassa lainoista, jotka eräännyvät alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä (ks. edellä liitetieto **2.4.2.2**). Tähän kohtaan on sisällytetty myös Euroopan ulkosuhdehallinnon (42 miljoonaa euroa) ja selvitystilassa olevan EHTY:n (22 miljoonaa euroa) määräaikaistalletukset.

2.9 LYHYTAIKAISET SAAMISET JA KERRYTETTÄVISSÄ OLEVAT RAHAMÄÄRÄT

milj. euroa

	Liite- tieto	31.12.2012	31.12.2011
Sakot	2.9.1	4 090	3 125
Jäsenvaltiot	2.9.2	6 270	2 693
Tulojäämät ja menoennakot	2.9.3	3 368	3 267
Muut saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät	2.9.4	311	392
Yhteensä		14 039	9 477

Edellä ilmoitetusta yhteismäärästä arviolta 13 729 miljoonaa euroa liittyy muihin kuin vaihtoon liittyviin transaktioihin (8 955 miljoonaa euroa vuonna 2011).

2.9.1 Sakot

Tähän kohtaan sisältyvät komission määräämiin sakkoihin liittyvät perittävät määrät eli 4 357 miljoonaa euroa (3 369 miljoonaa euroa vuonna 2011). Määriin sisältyy 267 miljoonan euron arvonalentuminen 244 miljoonaa euroa vuonna 2011).

Joulukuun 31. päivään 2012 mennessä näihin saamisiin liittyen oli saatu yhteensä 2 513 miljoonan euron vakuudet (3 012 miljoonaa euroa vuonna 2011). On huomattava, että saamisista 1 471 miljoonaa euroa ei ollut erääntynyt 31. joulukuuta 2012 mennessä.

2.9.2 Saamiset jäsenvaltioilta

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Maataloustukirahastoon ja maaseudun kehittämiseen liittyvät saamiset		
Maataloustukirahasto	1 172	1 439
Maaseuturahasto	14	23
Maaseudun väliaikainen kehittämisväline (TRDI)	44	37
SAPARD	136	142
Arvonallennus	(814)	(771)
Yhteensä	552	870
Maksettu ja jäsenvaltioilta perittävä arvonlisävero	44	41
Omat varat:		
A-kirjanpitoon kirjatut määrät	45	29
Erilliseen kirjanpitoon kirjatut määrät	1 294	1 263
Omiin varoihin kuuluvat saamiset	3 617	-
Arvonallennus	(773)	(779)
Muut	16	114
Yhteensä	4 199	627
Muut saamiset jäsenvaltioilta:		
Arvio takaisin perittävistä ennakkomaksuista	1 220	963
Muut	255	192
Yhteensä	1 475	1 155
Yhteensä	6 270	2 693

Maataloustukirahastoon ja maaseudun kehittämiseen liittyvät saamiset

Kohtaan on kirjattu pääasiassa jäsenvaltioiden ilmoittamat ja vahvistamat saamiset (tilanne 15.10.2012) maataloustukirahaston tuensaajilta 31.12.2012. Saamisten määrä jaksolta, joka ulottuu edellä tarkoitetun ilmoituksen jättämisestä vuoden 2012 joulukuun 31. päivään, on arvioitu. Komissio tekee lisäksi arvion arvonalennuksesta, joka vastaa sitä osaa tuensaajien velasta, jota ei todennäköisesti saada perittyä takaisin. Arvonallennuksen kirjaaminen ei kuitenkaan merkitse sitä, että komissio luopuisi kyseisten määrien perimisestä. Oikaistuun määrään sisältyy myös 20 prosentin osuus, jonka jäsenvaltiot pidättävät hallintokustannusten kattamista varten.

Omiin varoihin kuuluvat saamiset

Jäsenvaltioilta olevien saamisten huomattava kasvu johtuu pääasiassa lisätalousarvioihin nro 5 ja 6 liittyvistä 3 617 miljoonan euron omista varoista, jotka oli tarkoitus saada 31.12.2012. Lisätalousarvio nro 5 hyväksyttiin 21.11.2012 ja lisätalousarvio nro 6 12.12.2012. BKTL:ään perustuvien maksuosuuksien mukautuksia vastaavat tuloutukset otettiin asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 10 artiklan mukaisesti kirjanpitoon vuoden 2013 tammikuun ensimmäisenä työpäivänä.

Tätä kohtaa tarkasteltaessa olisi otettava huomioon, että jäsenvaltioilla on oikeus pidättää kantamistaan perinteisistä omista varoista kantokuluina 25 prosenttia. Edellä esitetyt luvut ovat tämän vuoksi nettomääriä, joista on vähennetty kyseinen osuus. Jäsenvaltioilta oleviin saamisiin on jäsenvaltioiden toimittamien arvioiden perusteella tehty arvonalennus. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että komissio olisi luopunut arvonalennusta vastaavien määrien perimisestä.

2.9.3 Tulojäämät ja menoennakot

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Siirtosaamiset	3 002	2 952
Menoennakot	351	296
Muut	15	19
Yhteensä	3 368	3 267

Tämän kohdan erät muodostuvat pääosin tulojäämistä:

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Omat varat	2 388	2 644
Käyttötarkoitukseensa sidotut maataloustulot, marras- ja joulukuu	218	111
Koheesio-, aluekehitys- ja maaseudun kehitysrahastot:	276	16
rahoitusosikaisut		
Muut tulojäämät	120	181
Yhteensä	3 002	2 952

2.9.4 Muut saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät

Tähän kohtaan sisältyy pääasiassa takaisinperittäviä ennakkomaksuja ja muita takaisinperittäviä varoja sekä hallinnollisesta ja operatiivisesta toiminnasta saatavia muita tuottoja.

2.10 LYHYTAIKAiset ENNAKKOMAKSUT

		<i>milj. euroa</i>	
	Liite-tieto	31.12.2012	31.12.2011
Ennakkomaksut	2.10.1	9 548	8 089
Menoennakot	2.10.2	3 690	2 918
Yhteensä		13 238	11 007

2.10.1 Ennakkomaksut

	<i>milj. euroa</i>	
Hallinnointitapa	31.12.2012	31.12.2011
Suora keskitetty hallinnointi	3 289	3 048
Välillinen keskitetty hallinnointi	3 908	3 037
Hajautettu hallinnointi	301	330
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	1 008	761
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	844	803
Muiden toimielinten ja virastojen toteuttama hallinnointi	198	110
Yhteensä	9 548	8 089

Lyhytaikaisiin ennakkomaksuihin sisältyvät määrät jakautuvat kahteen erilliseen komponenttiin: bruttomääräisiin ennakkomaksuihin ja ennakkomaksuja koskeviin menojämiin (menojäämät liittyvät menoihin, jotka ovat toteutuneet vuoden loppuun mennessä). Molemmat komponentit on otettava huomioon, jotta nettomääräisten ennakkomaksujen muutoksia varainhoitovuosien välillä voitaisiin analysoida asianmukaisesti.

Jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä hallinnoitaviin varoihin liittyvien ennakkomaksujen bruttomäärä väheni 3 miljardia euroa vuonna 2012, koska edellisen ohjelmakauden (2000–2006) ohjelmien päättämisessä edistyi merkittävästi. Toisaalta näihin ennakkomaksuihin liittyvät meno jäämät ovat vähentyneet 3,3 miljardia euroa, minkä vuoksi lyhytaikaisten ennakkomaksujen nettomäärä on kasvanut 0,3 miljardia euroa. Nämä muutokset johtuvat siitä, että päätösvaiheessa oleva edellinen ohjelmakausi (2000–2006) on osittain päällekkäinen nykyisen ohjelmakauden (2007–2013) kanssa. Aiempaan ohjelmakauteen liittyvän ennakkorahoituksen arvioidaan olevan kokonaan käytetty (nettomäärä on nolla). Sen sijaan nykyisen ohjelmakauden ennakkorahoituksen arvioidaan olevan vain osittain käytetty 31.12.2012. Jäljellä olevat varat käytetään vuoden 2013 aikana tai sen jälkeen.

Tilanne on sama myös suorassa keskitetyssä hallinnoinnissa, jonka osalta bruttomääräiset ennakkomaksut ovat vähentyneet 741 miljoonaa euroa ja nettomääräiset ennakkomaksut kasvaneet hieman (241 miljoonaa euroa).

2.10.2 Menoennakot

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Rahoitusjärjestelyjä koskevat välineet	1 358	1 126
Tukiohjelmat	2 332	1 792
Yhteensä	3 690	2 918

2.11 KÄTEISVARAT JA MUUT RAHAVARAT

		<i>milj. euroa</i>	
	Liite- tieto	31.12.2012	31.12.2011
Käteisvarat, joihin ei kohdistu rajoituksia:	2.11.1		
Tilit valtiokonttoreissa ja keskuspankeissa		2 203	7 450
Käyttötilit		967	1 099
Ennakkomaksutilit		38	43
Siirrot (siirrettävinä olevat käteisvarat)		(1)	(5)
Yhteensä		3 207	8 587
Rahoitusinstrumentteihin liittyvät käteisvarat ja määräaikaistalletukset	2.11.2	2 345	2 028
Käteisvarat, joihin kohdistuu rajoituksia	2.11.3	5 122	8 320
Yhteensä		10 674	18 935

2.11.1 Käteisvarat, joihin ei kohdistu rajoituksia

Käteisvarat, joihin ei kohdistu rajoituksia, kattavat kaikki rahavarat, joita EU säilyttää jäsenvaltioissa ja Efta-maissa olevilla tileillään (valtiokonttori tai keskuspankki) tai käyttötileillä, ennakkomaksutileillä tai käteiskassoissa.

Käteisvarojen, joihin ei kohdistu rajoituksia, huomattava väheneminen johtuu pääasiassa siitä, että keskuspankeissa ja valtiokonttoreissa olevien varojen määrä väheni. Loppusaldo vuonna 2012 oli selvästi pienempi kuin vuonna 2011, koska talousarviovarojen käyttöaste oli korkea vuonna 2012. Lisäksi lisätalousarvioihin nro 5/2012 ja nro 6/2012 perustuvat täydentävät käteisvarat saatiin vasta vuonna 2013.

2.11.2 Rahoitusinstrumentteihin liittyvät käteisvarat ja määräaikaistalletukset

Tässä kohdassa esitetyt määrät ovat pääasiassa muita rahavaroja (1 845 miljoonaa euroa), jotka komissio on antanut ulkopuolisten tahojen hoidettavaksi ja jotka käytetään EU:n talousarviosta rahoitettavien yksittäisten rahoitusinstrumenttiohjelmien rahoittamiseen, sekä muita määräaikaistalletuksia (500 miljoonaa euroa). Rahoitusinstrumentteihin liittyvät käteisvarat voidaan siis käyttää ainoastaan asianomaisessa rahoitusinstrumenttiohjelmassa. Vuoden 2012 loppuun mennessä

ulkupoolisten tahojen hoitamiin rahoitusinstrumentteihin oli sidottu 100 miljoonaa euroa, mutta muut osapuolet eivät olleet vielä nostaneet varoja.

Kuten liitetiedossa **2.4.1** selitetään, myytävissä olevien rahoitusvarojen ja niihin liittyvien käteisvarojen ja muiden rahavarojen esitystapa on muuttunut vuodesta 2012. Vuonna 2012 tähän kohtaan on sisällytetty takuurahaston käteisvarat ja muut rahavarat, mutta vuonna 2011 kokonaismäärään ei sisällytetty takuurahaston 302 miljoonan euron käteisvaroja ja muita rahavaroja. Ne esitettiin sen sijaan pitkäaikaisina myytävissä olevina rahoitusvaroina. Jos vuonna 2011 olisi noudatettu edellä mainittua uutta esitystapaa, johon kuuluu myös kaikkiin rahoitusinstrumentteihin liittyvien käteisvarojen esittäminen omassa kohdassaan, vertailukelpoiset luvut olisivat seuraavat: käyttötilit 963 miljoonaa euroa sekä rahoitusinstrumentteihin liittyvät käteisvarat ja määräaikaistalletukset 2 466 miljoonaa euroa.

2.11.3 Käteisvarat, joihin kohdistuu rajoituksia

Käteisvarat, joihin kohdistuu rajoituksia, sisältävät määrät, jotka komissio on saanut mää rä ämiensä sakkojen perusteella sellaisissa tapauksissa, joissa asian käsittely on vielä kesken. Näitä varoja säilytetään erityisillä talletustileillä, joita ei käytetä muihin tarkoituksiin. Jos toinen osapuoli on hakenut muutosta komission päätökseen tai ei ole tiedossa, haetaanko päätökseen muutosta, sakkoa vastaava määrä esitetään ehdollisena velkana liitetiedossa **5.2**.

Käteisvarojen, joihin kohdistuu rajoituksia, väheneminen johtuu pääasiassa kahdesta syystä: Euroopan unionin tuomioistuimien antoi useita lopullisia päätöksiä, joihin liittyi suuria rahamääriä, ja sakkojen hallinnointia varten perustetun erillisen rahaston (BUFI) varoja käytettiin aiempaa enemmän. Tammikuun 1. päivästä 2010 komissio on hallinnoinut kaikkia alustavasti maksettuihin sakkoihin liittyviä varoja kyseisessä rahastossa ja sijoittaa varat myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokiteltuihin rahoitusinstrumentteihin (ks. liitetiedot **2.4** ja **2.8**).

PITKÄAIKAISET VELAT

2.12 ELÄKKEET JA MUUT TYÖSUHDE-ETUUDET

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Eläkkeet – henkilöstö	37 528	30 617
Eläkkeet – muut	968	777
Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä	4 007	3 441
Yhteensä	42 503	34 835

Eläkevastuun merkittävä kasvu johtuu sovellettavan diskonttoron huomattavasta laskusta, mikä tuottaa vuonna 2012 suuren vakuutusmatemaattisen tappion.

2.12.1 Eläkkeet – henkilöstö

Henkilöstösääntöjen 83 artiklan mukaan Euroopan unionin henkilöstön eläkejärjestelmän mukaiset etuudet maksetaan EU:n talousarviosta. Näitä eläkevastuita ei rahastoida, mutta jäsenvaltiot ovat sitoutuneet yhdessä rahoittamaan kyseiset etuudet eläkemenojen rahoittamista varten vahvistetun jakoperusteen mukaisesti. Virkamiehet rahoittavat lisäksi suorittamallaan pakollisilla eläkemaksuilla kolmanneksen eläkejärjestelmän menoista pitkällä aikavälillä.

Eläkejärjestelmän vastuita arvioitiin 31. joulukuuta 2012 henkilöstön ja eläkkeellä olevan henkilöstön määrän sekä kyseisenä päivänä voimassa olleiden henkilöstösääntöjen perusteella. Arviointi tehtiin kansainvälisen tilinpäätösstandardin IPSAS 25 (ja näin ollen myös EU:n kirjanpitosäännön nro 12) mukaisesti. Eläkevastuut arvioidaan niin sanotulla ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvalla vakuutusmatemaattisella menetelmällä (projected unit credit method). Seuraavassa on lueteltu tärkeimmät arviointipäivänä tiedossa olleet vakuutusmatemaattiset oletukset, joita on käytetty arvioinnissa:

Henkilöstön eläkevastuu	31.12.2012	31.12.2011
Nimellinen diskonttokorko	3,6 %	4,9 %
Ennustettu inflaatiovauhti	2,0 %	1,8 %
Reaalinen diskonttokorko	1,6 %	3,0 %
Avioliiton todennäköisyys: mies/nainen	84 %/38 %	84 %/38 %
Yleinen palkkatason nousu / eläkkeiden yleinen uudelleenarvostus	0 %	0 %
Vuoden 2008 kansainvälinen virkamiesten elinaikataulukko	Kyllä	Kyllä

Työsuhde-etuksiin liittyvän bruttovelan muutos

milj. euroa

	Henkilöstön eläkevastuu	Sairausvakuutusjärjestelmä
Bruttovelka edellisen vuoden lopussa	34 233	3 711
Työsuoritukseen perustuvat menot	1 144	-
Korkomenot	1 043	-
Maksetut etuudet	(1 243)	-
Vakuutusmatemaattiset tappiot	6 691	567
Uudesta henkilöstöstä johtuva muutos	93	-
Bruttovelka vuoden lopussa	41 961	4 278
Eläkkeisiin sovellettavat korjauskertoimet	1 022	Ei sovelleta
Eläkkeistä perittäviin veroihin perustuva vähennys	(5 455)	Ei sovelleta
Järjestelmän varat	Ei sovelleta	(271)
Nettovelka vuoden lopussa	37 528	4 007

2.12.2 Eläkkeet – muut

Tämä kohta sisältää komission, unionin tuomioistuimen (ja yleisen tuomioistuimen) ja tilintarkastustuomioistuimen nykyisten ja entisten jäsenten sekä neuvoston pääsihteerien, Euroopan oikeusasiamiesten, Euroopan tietosuojavaltuutettujen ja Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen jäsenten eläkevastuut. Kohtaan on sisällytetty myös Euroopan parlamentin jäsenten eläkevastuut.

2.12.3 Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä

Tilinpäätöstä varten määritetään myös sellaisen yhteisen sairausvakuutusjärjestelmään liittyvän vastuun arvioitu arvo, joka EU:lla on eläkkeellä olevan henkilöstönsä osalta. Vastuun bruttomäärän arvioidaan olevan 4 278 miljoonaa euroa. Nettovastuu lasketaan vähentämällä bruttovastuusta järjestelmän varat (271 miljoonaa euroa). Laskelmissa on sovellettu samaa diskonttokorkoa ja palkkatason yleistä nousua kuin henkilöstön eläkkeitä arvostettaessa.

2.13 PITKÄ-AIKAISET VARAUKSET

milj. euroa

	Yhteensä 31.12.2011	Lisä- varauk- set	Käyttä- mättä olevat peruute- tut määrät	Käytetyt määrät	Siirretty lyhyt- aikaiseen	Arvioiden muutos	Määrä 31.12.2012
Oikeustapaukset	368	58	(241)	(53)	0	0	132
Ydinlaitosten purkaminen	1 005	0	0	(3)	(29)	24	997
Rahoitusvaraukset	100	38	0	0	(33)	3	108
Muut	22	1	(1)	(1)	0	0	21
Yhteensä	1 495	97	(242)	(57)	(62)	27	1 258

Oikeustapaukset

Tässä kohdassa esitetään arvio käsiteltävinä oleviin oikeustapauksiin liittyvistä määristä, jotka todennäköisesti tulevat maksettaviksi yli 12 kuukautta vuoden lopun jälkeen. Oikeustapauksiin liittyvien

varausten vähentyminen johtuu pääasiassa siitä, että maataloustukirahastoa koskeva tuomioistuinmenettely päättyi vuonna 2012.

Ydinlaitosten purkaminen

Vuonna 2008 riippumaton asiantuntijaryhmä päivitti vuonna 2003 laatimaansa selvitystä Yhteisen tutkimuskeskuksen ydinlaitosten purkamiseen ja jätehuolto-ohjelmaan liittyvistä kustannuksista. Tilinpäätökseen merkitty varaus perustuu asiantuntijaryhmän tarkistettuun arvioon, joka on 1 222 miljoonaa euroa (alkuperäinen arvio oli 1 145 miljoonaa euroa). Varaukseen tehtiin EU:n tilinpäätössääntöjen mukaisesti inflaatiokorjaus, minkä jälkeen se diskontattiin nettomääräiseen nykyarvoonsa (käyttämällä euromääräistä swap-käyrän nollakuponkikorkoa). Koska ohjelman kestoksi on arvioitu noin 20 vuotta, edellä esitetty arvio on jossain määrin epävarma ja lopulliset kustannukset voivat poiketa esitetyistä arvioista.

Rahoitusvaraukset

Tähän kohtaan on merkitty varaukset, jotka perustuvat arvioituihin tappioihin takauksista, jotka Euroopan investointirahasto (EIR) voi myöntää omissa nimissään komission puolesta ja komission riskillä vuosina 1998 ja 2001 käynnistetyissä pk-yritysten takausjärjestelmissä ja kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelmaan kuuluvassa vuonna 2007 käynnistetyssä pk-yritysten takausjärjestelmässä sekä eurooppalaisessa Progress-mikrorahoitusjärjestelyssä. Vakuuksiin, joihin on vedottu, sekä vakuuksiin, joihin ei ole vedottu, liittyviin takauksiin sovelletaan kuitenkin enimmäismäärää. Pitkäaikaiset rahoitusvaraukset on diskontattu niiden nettomääräiseen nykyarvoon (käyttämällä 12 kuukauden euro swap-korkoa).

2.14 PITKÄAIKAISET RAHOITUSVELAT

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Pitkäaikaiset lainat	57 252	41 200
Takuurahastoon liittyvä eliminointi*	(20)	(21)
Yhteensä	57 232	41 179

* Takuurahastolla on hallussaan komission liikkeeseen laskemia ERVM-joukkolainoja, jotka on eliminoitava unionin tilinpäätöksessä.

Pitkäaikaiset lainat

	<i>milj. euroa</i>					
	Makro- taloudelli- seen rahoitus- apuun liittyvät lainat	Euratom- lainat	Maksutase lainat	Euroopan rahoituksen- vakautus- mekanismi (ERVM)	Selvitys- tilassa oleva EHTY	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2011	595	451	11 625	28 344	236	41 251
Uudet lainat	39	–	–	15 800	–	15 839
Takaisinmaksut	(84)	(24)	–	–	(46)	(154)
Valuuttakurssierot	–	–	–	–	4	4
Kirjanpitoarvon muutokset	(1)	(2)	(2)	332	–	327
Yhteensä 31.12.2012	549	425	11 623	44 476	194	57 267
Määrä, jonka eräpäivään < 1 vuosi	15	–	–	–	–	15
Määrä, jonka eräpäivään > 1 vuosi	534	425	11 623	44 476	194	57 252

Tässä kohdassa esitetään Euroopan unionin ottamat lainat, joiden eräntymiseen on yli vuosi. Lainanotto sisältää velkakirjalainat, joiden määrä on 57 026 miljoonaa euroa (41 011 miljoonaa euroa vuonna 2011). Kirjanpitoarvon muutos vastaa kertyneen koron muutosta. Lisätietoja otto- ja antolainaustoiminnasta on liitetiedossa 7.

2.15 MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Rahoitusleasingvelat	2 040	1 603
Erissä maksettavat rakennukset	352	367
Muut	135	89
Yhteensä	2 527	2 059

LYHYTAIKAISET VELAT**2.16 LYHYTAIKAISET VARAUKSET**

milj. euroa

	Yhteensä 31.12.2011	Lisä- varaukset	Käyttä- mättä olevat peruu- tetut määrät	Käytetyt määrät	Siirrot pitkä- aikaisista	Arvioiden muutos	Määrä 31.12.2012
Oikeustapaukset	17	218	(2)	(9)	0	0	224
Ydinlaitosten purkaminen	29	0	0	(29)	29	0	29
Rahoitusvaraukset	165	30	0	(43)	33	3	188
Muut	59	342	(32)	(5)	1	0	365
Yhteensä	270	590	(34)	(86)	63	3	806

2.17 LYHYTAIKAISET RAHOITUSVELAT

Tämä erä sisältää lainoja (ks. liitetieto **2.14**), jotka erääntyvät 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

2.18 MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

milj. euroa

	Liite- tieto	31.12.2012	31.12.2011
Alle vuoden kuluessa erääntyvät pitkäaikaiset velat	2.18.1	89	81
Muut lyhytaikaiset velat	2.18.2	21 558	22 311
Menojäämät ja tuloennakot	2.18.3	68 436	69 081
Yhteensä		90 083	91 473

2.18.1 Alle vuoden kuluessa erääntyvät pitkäaikaiset velat

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Rahoitusleasingvelat	70	66
Muut	19	15
Yhteensä	89	81

2.18.2 Muut lyhytaikaiset velat

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Jäsenvaltiot	23 029	22 200
Toimittajat ja muut vastaavat	1 704	1 611
Määrät, joiden arvioidaan olevan tukikelvottomia, ja avoimet ennakkomaksut	(3 175)	(1 500)
Yhteensä	21 558	22 311

Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyy komissiolle avustusten yhteydessä toimitettuja maksupyyntöjä. Maksupyyntöissä ilmoitettu määrä kirjataan velkoihin, kun maksupyyntö on vastaanotettu. Jos vastapuolena on jäsenvaltio, ne luokitellaan vastaavasti. Hankintoihin liittyvät veloitus- ja hyvityslaskut käsitellään tätä samaa menettelyä noudattaen. Tällaiset maksupyyntö on otettu huomioon tilikautta päätettäessä. Seuraavalla tilikaudella suoritettaviksi tulevat tukikelpoiset määrät on tilikautta päätettäessä arvioitu ja kirjattu menoiksi. Jäljelle jäänyt osuus esitetään kohdassa "Määrät, joiden arvioidaan olevan tukikelvottomia, ja avoimet ennakkomaksut" (ks. jäljempänä). Jotta varojen ja velkojen määrää ei arvioitaisi liian suureksi, lyhytaikaisissa veloissa esitetään nettomäärä.

Jäsenvaltiot

Merkittävimmät tähän kohtaan kirjatut määrät ovat rakennerahastotoimiin liittyvät maksamattomat maksupyyntö (Euroopan sosiaalirahasto 5,6 miljardia euroa ja EAKR/koheesiorahasto 15,6 miljardia euroa).

Toimittajat ja muut vastaavat

Tähän kohtaan sisältyvät sekalaisten velkojen sekä avustusten ja hankesopimusten perusteella maksettavien määrien lisäksi julkisille organisaatioille ja konsolidoimattomille yhteisöille (esimerkiksi EKR) maksettavat määrät.

Määrät, joiden arvioidaan olevan tukikelvottomia, ja avoimet ennakkomaksut

Velkoihin on tehty vähennys, joka vastaa tukikelpoisuuden tarkistamista odottavien maksupyyntöjen sellaista osuutta, jota ei pidetä tukikelpoisena. Suurimmat määrät liittyvät rakennetoimia toteuttaviin pääosastoihin. Veloista on myös vähennetty ennakkomaksuja vastaavien maksupyyntöjen osuus, joka on maksettava vuoden loppuun mennessä (2,4 miljardia euroa).

2.18.3 Menojäämät ja tuloennakot

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Menojäämät	68 216	68 577
Tuloennakot	201	490
Muut	19	14
Yhteensä	68 436	69 081

Menojäämät on jaoteltu seuraavasti:

milj. euroa

	31.12.2012	31.12.2011
Maatalous ja maaseudun kehittäminen:		
Maataloustukirahasto: suora tuki ajalla 16.10–31.12.	33 040	33 774
Maataloustukirahasto: suora tuki – muut tukioikeudet	11 492	10 701
Maataloustukirahasto: sokerialan rakenneuudistus	0	224
Maataloustukirahasto: muut	1	23
Maaseuturahasto	12 497	12 127
Yhteensä	57 030	56 849
Rakennetoimet:		
Euroopan kalatalousrahasto / KOR	66	56
Euroopan aluekehitysrahasto ja koheesiorahasto	4 359	4 791
Liittymistä edeltävä rakennepolitiikan väline (ISPA)	382	172
Euroopan sosiaalirahasto	1 378	1 687
Yhteensä	6 185	6 706
Muut menojäämät:		
Tutkimus ja kehitys	1 077	1 157
Muut	3 924	3 865
Yhteensä	5 001	5 022
Yhteensä	68 216	68 577

NETTOVARAT

2.19 RAHASTOT

milj. euroa

	Liite-tieto	31.12.2012	31.12.2011
Käyvän arvon rahasto	2.19.1	150	(108)
Takuurahasto	2.19.2	2 079	1 911
Muut rahastot	2.19.3	1 832	1 805
Yhteensä		4 061	3 608

2.19.1 Käyvän arvon rahasto

Myytavissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään tilinpäätössääntöjen mukaisesti käyvän arvon rahastoon. Vuonna 2012 käyvän arvon rahastosta poistettiin nettomääräisesti 5 miljoonaa euroa myytävissä oleviin rahoitusvaroihin liittyvää kumulatiivista käyvän arvon alentumista, joka kirjattiin tuotto- ja kululaskelmaan (vuonna 2011 vastaava määrä oli 24 miljoonaa euroa).

2.19.2 Takuurahasto

Tähän erään on kirjattu takuurahaston tavoitesumma, joka on 9 prosenttia rahaston takaamista vastuista. Tavoitesumma on samalla rahaston varojen vähimmäismäärä.

2.19.3 Muut rahastot

Nämä varat (1 534 miljoonaa euroa) kuuluvat pääasiassa selvitystilassa olevalle EHTY:lle ja sen teräs- ja hiilialan tutkimusrahastolle. Tämä rahasto perustettiin EHTY:n toiminnan lopettamisen yhteydessä.

2.20 JÄSENVALTIOIDEN RAHOITUSOSUUDET*milj. euroa*

	Määrä
Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet 31.12.2011	37 458
Varainhoitovuoden 2011 ylijäämän palautus jäsenvaltioille	1 497
Takuurahaston varojen muutos	168
Muiden varojen muutokset	25
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	5 329
Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet yhteensä	44 477
Jaottelu:	
Työsuhde-etuudet	42 503
Muut määrät	1 974

Tämä kohta vastaa sellaisia komissiolle vuoden 2012 joulukuun 31. päivään mennessä aiheutuneita menoja, jotka on katettava tulevista talousarvioista. Monet menot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti vuonna n, vaikka niitä vastaavat maksut suoritetaan vasta vuonna n + 1 vuoden n + 1 talousarviosta. Koska tällaiset velat kirjataan tilinpäätökseen ja koska niitä vastaavat maksut rahoitetaan vasta tulevista talousarvioista, velat ovat vuoden lopussa huomattavasti varoja suuremmat. Tärkeimpiin tällaisiin eriin kuuluvat maataloustukirahaston toimintaan liittyvät erät. Jäsenvaltiot itse asiassa maksavat suurimman osan maksettaviksi vaadittavista määristä alle 12 kuukauden kuluessa asianomaisen varainhoitovuoden päättymisestä osana seuraavan vuoden talousarviota.

Vain maksut, jotka liittyvät komission henkilöstölleen myöntämiin työsuhde-etuuksiin, suoritetaan pidemmällä aikavälillä. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon, että jäsenvaltiot ovat taanneet eläkevastuiden rahoittamisen vuotuisista talousarvioista. Seuraavassa on esitetty ohjeellinen arvio työsuhde-etuuksiin liittyvien tulevien maksujen jakautumisesta:

milj. euroa

	Määrä
Vuonna 2013 maksettavat määrät	1 399
Vuoden 2013 jälkeen maksettavat määrät	41 104
Työsuhde-etuuksiin liittyvä kokonaisvelka 31.12.2012	42 503

On huomattava, että edellä esitetyllä jakaumalla ei ole vaikutusta talousarvion toteutumaa. Talousarvioon otetut tulot vastaavat aina talousarvioon otettuja menoja, koska kaikki ylimääräiset tulot palautetaan jäsenvaltioille.

3 TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT

3.1 TUOTOT OMISTA VAROISTA JA RAHOITUSOSUUKSISTA

milj. euroa

Liitetieto	2012	2011
BKTL-varat	98 061	88 442
Perinteiset omat varat: tullit	16 087	16 528
sokerimaksut	157	161
Alv-varat	14 871	14 763
Tuotot omista varoista	129 176	119 894
Budjettioikaisut	1 439	4 533
Kolmansien maiden maksuosuudet (ml. EFTA-valtiot)	304	250
Yhteensä	130 919	124 677

3.1.1 Tuotot omista varoista

Omista varoista saatavat tuotot ovat Euroopan unionin tärkeimpiä toiminnan tuottoja. Suurin osa menoista rahoitetaan omista varoista. Muiden tuottojen osuus kokonaisrahoituksesta on huomattavasti pienempi. Omat varat jakautuvat kolmeen ryhmään: perinteisiin omiin varoihin, alv-perusteisiin varoihin ja BKTL-perusteisiin varoihin. Perinteisiin omiin varoihin kuuluvat sokerimaksut ja tullimaksut. Omien varojen järjestelmään kuuluvat lisäksi EU-budjettiaseman epätasapainon korjausjärjestely (ns. UK-korjaus) sekä Alankomaiden ja Ruotsin vuotuisiin BKTL-maksuosuuksiin tehtävä bruttovähennys. Jäsenvaltiot pidättävät itselleen kantokuluina 25 prosenttia perinteisistä omista varoista. Edellä esitetyt luvut ovat nettomääriä, joista on vähennetty kyseiset kantokulut.

On huomattava, että Belgian viranomaiset toimittivat vuonna 2011 noin 126 miljoonan euron nettomääräisen palautusvaatimuksen, joka koskee EU:n talousarvion perinteisinä omina varoina tuloutettuja määriä. Koska komission ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksissa on havaittu Belgian tullaustieto- ja kirjanpitojärjestelmissä puutteita, jotka myös vaikuttavat EU:n talousarvion perinteisiin omiin varoihin tuloutettujen määrien luotettavuuteen, päätettiin teettää ulkoinen tarkastus. Vuoden 2013 alkupuoliskon aikana komission yksiköt tekivät ylimääräisen tarkastuksen, jossa arvioitiin ulkoisen tarkastuksen tuloksia, mukaan lukien palautusvaatimus ja tarvittaessa toteutetut korjaavat toimet. Ulkoisen tarkastuksen päätelmissä, joita komission omien tarkastusten tulokset tukevat, vahvistetaan että palautusvaatimuksessa ei ole olennaisia virheitä ja siihen sisältyvät laskelmat ovat luotettavia. Tämän vuoksi komission kirjanpitoon tehtiin 31.12.2012 varaus, jolla katetaan vuoden 2013 aikana Belgian viranomaisille suoritettavat palautusvaatimuksen mukaiset maksut.

3.1.2 Budjettioikaisut

Budjettioikaisut sisältävät vuoden 2011 talousarvion ylijäämän (1 497 miljoonaa euroa), joka palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se niistä omista varoista, jotka jäsenvaltioiden on tuloutettava EU:lle seuraavana vuonna. Ylijäämä kirjataan näin vuoden 2012 tuottoihin.

3.2 MUUT TOIMINNAN TUOTOT

milj. euroa

	Liite- tieto	2012	2011
Sakot	3.2.1	1 884	868
Maatalousmaksut	3.2.2	87	65
Varojen takaisinperintä:	3.2.3		
Suora keskitetty hallinnointi		63	76
Välillinen keskitetty hallinnointi		30	17
Hajautettu hallinnointi		27	106
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa		8	3
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa		1 376	845
Yhteensä		1 504	1 047
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot:	3.2.4		
Henkilöstö		1 209	1 141
Tuotot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä		23	94
Muut hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot		59	119
Yhteensä		1 291	1 354
Muut toiminnan tuotot:	3.2.5		
Oikaisut/varaukset		280	59
Kurssivoitot		335	476
Muut		1 445	1 507
Yhteensä		2 060	2 042
Yhteensä		6 826	5 376

3.2.1 Sakot

Nämä tuotot liittyvät sakkoihin, jotka komissio on määrännyt kilpailusääntöjen rikkomisesta. Saamiset ja niihin liittyvät tuotot kirjataan silloin kun komissio on tehnyt päätöksen sakon määräämisestä ja asiasta on virallisesti ilmoitettu vastapuolelle. Sakoista saatavien tuottojen kasvu vuoteen 2011 verrattuna johtuu vuonna 2012 käsitelystä raha-arvoltaan suuresta sakkoasiasta, joka liittyy televisioiden ja tietokoneiden näytöissä käytettäviin kuvaputkiin.

Microsoftille määrättiin 561 miljoonan euron sakko maaliskuussa 2013, koska yritys ei ole markkinoinut Internet Explorerin lisäksi muita selaimia eurooppalaisille käyttäjille.

3.2.2 Maatalousmaksut

Nämä määrät liittyvät lähinnä maidon lisämaksuihin, jotka ovat markkinoiden hallintavälineitä. Lisämaksut ovat viitemääränsä ylittäneille maidontuottajille määrättävä seuraamus. Koska maidon lisämaksut eivät ole yhteydessä komission aiempiin maksuihin, niitä pidetään käytännössä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.

3.2.3 Varojen takaisinperintä

Tässä kohdassa esitetään komission antamat perintämääräykset ja komission kirjanpitojärjestelmään kirjatut tulevista maksuista tehtävät vähennykset, jotka koskevat yleisestä talousarviosta maksettuja määriä ja jotka perustuvat tehtyihin tarkastuksiin tai päätökseen saatuihin tilintarkastuksiin taikka tukikelpoisuustarkastuksiin. Kohdassa esitetään myös perintämääräykset, jotka jäsenvaltiot ovat antaneet Euroopan maatalouden tukirahastosta, jäljempänä (maataloustukirahasto), myönnetyn tuen takaisin perimiseksi. Tähän kohtaan sisältyvät myös siirtosaamia koskevien arvioiden muutokset edellisen vuoden lopusta tilinpäätösvouden loppuun.

On huomattava, että nämä numerotiedot osoittavat ainoastaan EU:n korjaavien toimenpiteiden kirjanpitovaikutuksen voimassa olevien EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaisesti. Tämän vuoksi ne eivät voi sisältää kaikkia EU-menojen takaisin perittyjä määriä. Ne eivät etenkään sisällä määriä, jotka on peritty takaisin rakennetoimien alalla, jolla rahoitusta myönnetään merkittäviä määriä. Tällä alalla on

käytössä omat järjestelmät, joilla varmistetaan, että aiheuttomasti maksetut määrät palautetaan. Palauttamiseen ei kuitenkaan useimmissa tapauksissa liity perintämääräyksen antamista, eikä se sen vuoksi näy EU:n kirjanpitojärjestelmässä. Takaisinperittäviä ennakkomaksuja ei EU:n tilinpäätössääntöjen mukaan myöskään merkitä varainhoitovuoden tuotoiksi. Rahoitusoikaisuista ja varojen takaisinperinnästä esitetään lisätietoja liitetiedossa 6.

Maatalous: maataloustukirahasto ja maaseudun kehittäminen

Tähän kohtaan maataloustukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) osalta sisältyvät varainhoitovuoden tuotot ovat 1 020 miljoonaa euroa, ja ne jakautuvat seuraavasti:

- vuoden aikana päätetyt sääntöjenmukaisuusoikaisut (724 miljoonaa euroa);
- petokset ja sääntöjenvastaisuudet (296 miljoonaa euroa): jäsenvaltioiden ilmoittamat vuoden aikana takaisin perityt määrät (195 miljoonaa euroa), joihin on lisätty 101 miljoonaa euroa, joka vastaa petosten ja sääntöjenvastaisuuksien vuoksi vuoden lopussa takaisinperittävinä olevien jäsenvaltioiden ilmoittamien määrien nettokasvua.

Rakennetoimet

- Tähän kohtaan sisältyvät rakennetoiimiin liittyvät takaisinperittävät menot olivat 356 miljoonaa euroa (109 miljoonaa euroa vuonna 2011). Tähän kohtaan sisältyy pääasiassa komission antamia perintämääräyksiä, joilla peritään takaisin edellisten vuosien aiheuttomia maksuja (95 miljoonaa euroa, sisältäen EMOTR:n ohjausosastoon liittyvät 5 miljoonaa euroa), sekä tulojäämien muutos (lisäys) vuoden lopussa (261 miljoonaa euroa).

Perintämääräyksiä annetaan ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

- jäsenvaltion ilmoittamissa määrissä on havaittu sääntöjenvastainen meno, josta komissio on tehnyt muodollisen rahoitusoikaisupäätöksen;
- suoritettujen ennakko- ja välimaksujen yhteismäärä on suurempi kuin jäsenvaltion ilmoittamien tukikelpoisten menojen perusteella maksettavaksi tuleva määrä, jolloin EU:n rahoitusosuutta vähennetään ohjelman päättyessä; jos jäsenvaltio hyväksyy tällaisen toimenpiteen, se voidaan toteuttaa ilman komission muodollista päätöstä;
- määrä maksetaan takaisin sen jälkeen, kun hankkeen päättymisajankohtana käynnissä ollut oikeudenkäyntimenettely on saatu päätökseen.

Muut rakennetoiimiin liittyvät perintämääräykset koskevat ennakkomaksujen takaisinperintää – ks. liitetieto 6.5. Näitä määriä ei ole kirjattu varainhoitovuoden tuotoiksi vaan niillä on hyvitetty ennakkomaksuja taseessa.

3.2.4 Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot

Hallinnollisen toiminnan tuotot saadaan henkilöstön palkoista tehdyistä vähennyksistä, ja ne voidaan jakaa kahteen pääryhmään: henkilöstön eläkemaksuihin ja tuloveroihin.

3.2.5 Muut toiminnan tuotot

Nämä 672 miljoonan euron tuotot (535 miljoonaa euroa vuonna 2011) on saatu liittymisneuvotteluja käyville mailta. Kohta sisältää myös kurssivoitot lukuun ottamatta jäljempänä liitetiedossa 3.5 käsitellyistä rahoitustoiminnoista kertyviä kurssivoittoja. Kurssivoittoja syntyy EU:n jokapäiväisen toiminnan ja siihen liittyvien muiden kuin euromääräisten transaktioiden yhteydessä sekä tilinpäätöksen laadintaa varten tehtävässä vuoden lopun uudelleenarvostuksessa. Kurssivoitot voivat olla joko realisoituneita tai realisoitumattomia. Vuoden 2012 aikana syntyi nettomääräinen 52 miljoonan euron kurssivoitto (94 miljoonaa euroa vuonna 2011).

3.3 HALLINTOKULUT

	<i>milj. euroa</i>	
	2012	2011
Henkilöstökulut	5 708	5 416
Poistot ja arvон alentuminen	451	412
Muut hallintokulut	3 161	3 148
Yhteensä	9 320	8 976

Tähän kohtaan on sisällytetty muihin leasingsopimuksiin liittyvät 379 miljoonan euron menot (358 miljoonaa euroa vuonna 2011). Näiden leasing-sopimusten jäljellä olevana voimassaoloaikana on suoritettava seuraavat maksut:

	Vastaisuudessa maksettavat määrät			Yhteensä
	Eräntymiseen < 1 vuosi	Eräntymiseen 1–5 vuotta	Eräntymiseen > 5 vuotta	
Rakennukset	340	947	575	1 862
Atk-laitteet ja muut laitteet	5	7	0	12
Yhteensä	345	954	575	1 874

3.4 TOIMINNAN KULUT

	Liite- tieto	2012	2011
Varsinaisen toiminnan kulut:	3.4.1		
Suora keskitetty hallinnointi		9 883	10 356
Välillinen keskitetty hallinnointi		4 151	4 119
Hajautettu hallinnointi		1 019	766
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa		106 378	104 067
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa		1 819	1 714
Yhteensä		123 250	121 022
Muut toimintakulut:	3.4.2		
Oikaisut/varaukset		427	251
Kurssitappiot		281	382
Muut		675	2 123
Yhteensä		1 383	2 756
Yhteensä		124 633	123 778

3.4.1 Varsinaisen toiminnan kulut

EU:n toimintamenot sisältävät rahoituskehyksen eri otsakkeisiin liittyvät menot, joita hallinnoidaan eri tavoin. Hallinnointitapa määrää sen, miten maksut suoritetaan ja miten varoja hoidetaan. Pääosaa menoista hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jolloin jäsenvaltiot on valtuutettu hoitamaan esimerkiksi maataloustukirahaston menoihin ja rakennetoimiin liittyviä tehtäviä (aluekehitysrahasto, sosiaalirahasto, maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, koheesiorahasto ja kalatalousrahasto).

Nämä toimintakulut jakautuvat seuraaviin keskeisiin osa-alueisiin: maatalous ja maaseudun kehittäminen (57 miljardia euroa), aluekehitys ja koheesio (39 miljardia euroa), työllisyys- ja sosiaaliasiat (11 miljardia euroa), tutkimus- ja viestintäverkot, sisältö ja teknologia (6 miljardia euroa) ja ulkosuhteet (3 miljardia euroa).

3.4.2 Muut toimintakulut

Kurssitappioita (jäljempänä liitetiedossa 3.6 käsiteltyihin rahoitustoimintoihin liittyviä kurssitappioita lukuun ottamatta) syntyy unionin tavanomaisen toiminnan ja siihen liittyvien muiden kuin euromääräisten transaktioiden yhteydessä sekä tilinpäätöksen laadintaa varten tehtävässä vuoden lopun uudelleenarvostuksessa. Kurssitappiot voivat olla joko realisoituneita tai realisoitumattomia. Vuonna 2011 otsakkeen "Muut toimintakulut" alla olevaan kohtaan "Muut" sisältyi pääasiassa edellisinä vuosina määrättyjen sakkujen oikaisuja (yhteensä 1 471 miljoonaa euroa).

Tutkimus- ja kehitysmenot

Sekä kohtaan hallintokulut (liitetieto 3.3) että kohtaan toimintakulut on merkitty tutkimusmenoja ja aktivoimattomia kehitysmenoja seuraavasti:

	2012	2011
Tutkimusmenot	331	327
Aktivoimattomat kehitysmenot	76	145
Kirjattu kuluksi	407	472

3.5 RAHOITUSTUOTOT

milj. euroa

	2012	2011
Osinkotuotot	12	5
Korkotuotot:		
ennakkomaksuista	28	40
viivästyneistä suorituksista	242	89
myytävissä olevista rahoitusvaroista	100	113
lainoista	1 559	921
käteisvaroista ja muista rahavaroista	26	132
muut	2	5
Yhteensä	1 957	1 300
Muut tuotot rahoitustoiminnasta:		
rahoitusvarojen realisoituneet myyntivoitot	18	3
muut	160	178
Yhteensä	178	181
Nykyarvon oikaisut	0	1
Kurssivoitot	10	4
Yhteensä	2 157	1 491

Rahoitustuottojen kasvu johtuu pääasiassa lainojen korkotuottojen kasvusta. Kasvu vastaa ERVM-lainojen määrän kasvua (ks. liitetiedot **2.4.2** ja **7**). Koska nämä ovat back-to-back -lainoja, vastaava korotus kirjattiin myös lainojen korkokuluihin (ks. jäljempänä liitetieto **3.6**). Käteisvaroista ja muista rahavaroista saatavien tuottojen väheneminen johtuu markkinakorkojen huomattavasta laskusta vuonna 2012. Tällä oli suurin vaikutus alustavasti maksettuihin sakkoihin. Tässä ryhmässä korkojen lasku ja vuonna 2012 suljettujen sakkotilien suuri määrä johtivat korkotulojen vähenemiseen noin 81 miljoonalla eurolla.

3.6 RAHOITUSKULUT

milj. euroa

	2012	2011
Korkokulut:		
leasingsopimuksista	88	91
lainanotosta	1 545	903
muut	23	30
Yhteensä	1 656	1 024
Muut kulut rahoitustoiminnasta:		
rahoitusvarausten muutos	75	74
ulkopuolisten tahojen hoitamiin rahoitusinstrumentteihin liittyvät kulut	43	47
myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	8	12
rahoitusvarojen toteutuneet myyntivoitot	4	5
muut	143	144
Yhteensä	273	282
Kurssitappiot	13	49
Yhteensä	1 942	1 355

3.7 OSUUS OSAKKUUSYRITYSTEN JA YHTEISYRITYSTEN NETTOTAPPIOISTA

EU kirjaa pääomaosuusmenetelmän mukaisesti tuotto- ja kululaskelmaansa osuutensa osakkuusyritystensä ja yhteisyritystensä nettotappioista (ks. myös liitetiedot **2.3.1** ja **2.3.2**).

3.8 TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON LIITTYVISTÄ TRANSAKTIOISTA

Vuonna 2012 tuotto- ja kululaskelmaan kirjattiin 137 023 miljoonan euron tuotot (130 091 miljoonaa euroa vuonna 2011) muista kuin vaihtoon liittyvistä transaktioista.

3.9 SEGMENTTIRAPORTOINTI

Segmenttiraportissa jaotellaan toiminnan tuotot ja kulut komissiossa toimintalohkoittain toimintoperusteisen budjettirakenteen mukaisesti. Toimintalohkot voidaan ryhmitellä kolmeen isompaan otsakkeeseen: toiminta Euroopan unionissa, toiminta Euroopan unionin ulkopuolella sekä palvelut ja muut.

"Toiminta Euroopan unionissa" on otsakkeista suurin, koska siihen kuuluu hyvin monta toimintalohkoa. "Toiminta Euroopan unionin ulkopuolella" liittyy kaupan ja kehitysavun kaltaiseen unionin ulkopuoliseen toimintaan. "Palvelut ja muut" ovat sisäisiä ja horisontaalisia toimintoja, joita tarvitaan EU:n toimielinten ja muiden elinten toiminnan ylläpitämiseen. On huomattava, että virastoja koskevat tiedot on sisällytetty asianomaisiin toimintalohkoihin. On myös huomattava, että omia varoja ja rahoitusosuuksia ei ole jaettu toimintokohtaisesti, koska ne lasketaan ja kannetaan ja niitä hallinnoidaan komission keskusyksiköissä.

milj. euroa

	Toiminta Euroopan unionissa	Toiminta Euroopan unionin ulkopuolella	Palvelut ja muut	Selvitystilassa oleva EHTY	Muut toimitelimet	Konsolidoinnista johtuvat eliminoinnit	Yhteensä
Sakot	1 884	-	-	-	-	-	1 884
Maatalousmaksut	87	-	-	-	-	-	87
Varojen takaisinperintä	1 444	59	1	-	-	-	1 504
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	99	1	992	-	664	(465)	1 291
Sekalaiset toiminnan tuotot	2 692	90	440	7	8	(1 177)	2 060
Muut toiminnan tuotot	6 206	150	1 433	7	672	(1 642)	6 826
Henkilöstökulut	(2 256)	(318)	(1 352)	-	(1 802)	20	(5 708)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	(126)	1	(113)	-	(213)	-	(451)
Muut hallintokulut	(1 003)	(311)	(880)	-	(1 594)	627	(3 161)
Hallintokulut	(3 385)	(628)	(2 345)	-	(3 609)	647	(9 320)
Suora keskitetty hallinnointi	(6 996)	(3 572)	(159)	-	-	844	(9 883)
Välillinen keskitetty hallinnointi	(3 762)	(422)	(34)	-	-	67	(4 151)
Hajautettu hallinnointi	(494)	(525)	-	-	-	-	(1 019)
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	(106 464)	83	3	-	-	-	(106 378)
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	(269)	(1 550)	-	-	-	-	(1 819)
Muut toimintakulut	(774)	(3)	(634)	(48)	(8)	84	(1 383)
Toimintakulut	(118 759)	(5 989)	(824)	(48)	(8)	995	(124 633)
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	(122 144)	(6 617)	(3 169)	(48)	(3 617)	1 642	(133 953)
Toiminnan nettokulut	(115 938)	(6 467)	(1 736)	(41)	(2 945)	0	(127 127)
Tuotot omista varoista ja rahoitusosuuksista							130 919
Toiminnan ylijäämä							3 792
Nettorahoitustuotot							215
Eläkkeisiin ja muihin työsuhde-etuuksiin liittyvän velan muutos							(8 846)
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten nettotappioista							(490)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos							(5 329)

Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös 2012

SEGMENTTIRAPORTOINTI – TOIMINTA EUROOPAN UNIONISSA

milj. euroa

	Talous ja rahoitus	Yritys- ja teollisuus-toiminta	Kilpailu	Työllisyys	Maatalous	Energia ja liikenne	Ympäristö	Tutkimus	Tietoyhteiskunta
Muut toiminnan tuotot:									
Sakot	0	6	1 878	0	0	0	0	0	0
Maatalousmaksut	0	0	0	0	87	0	0	0	0
Varojen takaisinperintä	0	1	0	48	1 025	10	3	21	18
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	0	18	0	0	0	16	0	7	0
Sekalaiset toiminnan tuotot	4	93	0	34	239	220	39	845	12
MUUT TOIMINNAN TUOTOT	4	118	1 878	82	1 351	246	42	873	30
Hallintokulut:	(68)	(210)	(89)	(107)	(127)	(412)	(126)	(432)	(131)
Henkilöstökulut	(60)	(147)	(83)	(82)	(107)	(281)	(88)	(236)	(107)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	0	(8)	0	(1)	0	(15)	(1)	(15)	0
Muut hallintokulut	(8)	(55)	(6)	(24)	(20)	(116)	(37)	(181)	(24)
Toimintakulut:	(40)	394	(80)	(10 873)	(56 842)	(2 372)	(329)	(4 365)	(1 312)
Suora keskitetty hallinnointi	(40)	211	0	(169)	(48)	(1 061)	(307)	(2 906)	(1 285)
Välillinen keskitetty hallinnointi	0	352	0	(3)	0	(1 127)	(10)	(1 408)	(22)
Hajautettu hallinnointi	0	0	0	(61)	(38)	0	0	0	0
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	0	0	0	(10 618)	(56 655)	0	0	0	0
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	0	(130)	0	(7)	0	(123)	0	0	0
Muut toimintakulut	0	(39)	(80)	(15)	(101)	(61)	(12)	(51)	(5)
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	(108)	184	(169)	(10 980)	(56 969)	(2 784)	(455)	(4 797)	(1 443)
TOIMINNAN NETTOKULUT	(104)	302	1 709	(10 898)	(55 618)	(2 538)	(413)	(3 924)	(1 413)

	Yhteinen tutkimus-keskus	Kalastus	Sisämarkkinat	Aluepolitiikka	Verotus ja tulliliitto	Koulutus ja kulttuuri	Terveys- ja kuluttaja-asiat	Oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasiat	Toiminta Euroopan unionissa yhteensä
Muut toiminnan tuotot:									
Sakot	0	0	0	0	0	0	0	0	1 884
Maatalousmaksut	0	0	0	0	0	0	0	0	87
Varojen takaisinperintä	0	6	0	303	0	6	2	1	1 444
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	39	0	2	0	0	0	16	1	99
Sekalaiset toiminnan tuotot	78	9	225	(3)	1	287	363	246	2 692
MUUT TOIMINNAN TUOTOT	117	15	227	300	1	293	381	248	6 206
Hallintokulut:	(358)	(47)	(229)	(78)	(113)	(205)	(348)	(305)	(3 385)
Henkilöstökulut	(249)	(39)	(150)	(66)	(43)	(110)	(234)	(174)	(2 256)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	(27)	0	(8)	0	(10)	(1)	(25)	(15)	(126)
Muut hallintokulut	(82)	(8)	(71)	(12)	(60)	(94)	(89)	(116)	(1 003)
Toimintakulut:	(82)	(807)	(69)	(38 622)	(14)	(1 808)	(661)	(877)	(118 759)
Suora keskitetty hallinnointi	(60)	(175)	(36)	(41)	(14)	(229)	(436)	(400)	(6 996)
Välillinen keskitetty hallinnointi	0	0	0	0	0	(1 478)	(66)	0	(3 762)
Hajautettu hallinnointi	0	0	0	(395)	0	0	0	0	(494)
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	0	(629)	0	(38 186)	0	0	0	(376)	(106 464)
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	0	0	0	0	0	(2)	(7)	0	(269)
Muut toimintakulut	(22)	(3)	(33)	0	0	(99)	(152)	(101)	(774)
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	(440)	(854)	(298)	(38 700)	(127)	(2 013)	(1 009)	(1 182)	(122 144)
TOIMINNAN NETTOKULUT	(323)	(839)	(71)	(38 400)	(126)	(1 720)	(628)	(934)	(115 938)

SEGMENTTIRAPORTOINTI – TOIMINTA EUROOPAN UNIONIN ULKOPUOLELLA

milj. euroa

	Ulkosuhteet	Kauppapolitiikka	Kehitysyhteistyö	Laajentuminen	Humanitaarinen apu	Toiminta Euroopan unionin ulkopuolella yhteensä
Muut toiminnan tuotot:						
Varojen takaisinperintä	34	0	2	24	(1)	59
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	1	0	0	0	0	1
Sekalaiset toiminnan tuotot	5	0	87	(1)	(1)	90
MUUT TOIMINNAN TUOTOT	40	0	89	23	(2)	150
Hallintokulut:	(102)	(72)	(342)	(80)	(32)	(628)
Henkilöstökulut	(15)	(65)	(165)	(49)	(24)	(318)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	1	0	0	0	0	1
Muut hallintokulut	(88)	(7)	(177)	(31)	(8)	(311)
Toimintakulut:	(2 876)	(11)	(1 091)	(863)	(1 148)	(5 989)
Suora keskitetty hallinnointi	(1 729)	(6)	(782)	(485)	(570)	(3 572)
Väillinen keskitetty hallinnointi	(350)	0	(19)	(53)	0	(422)
Hajautettu hallinnointi	(218)	0	(37)	(270)	0	(525)
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	83	0	0	0	0	83
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	(662)	(5)	(252)	(54)	(577)	(1 550)
Muut toimintakulut	0	0	(1)	(1)	(1)	(3)
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	(2 978)	(83)	(1 433)	(943)	(1 180)	(6 617)
TOIMINNAN NETTOKULUT	(2 938)	(83)	(1 344)	(920)	(1 182)	(6 467)

SEGMENTTIRAPORTOINTI – PALVELUT JA MUUT

milj. euroa

	Viestintä	Petosten-torjunta-virasto	Koordi-nointi	Henkilöstö ja hallin-nointi	Eurostat	Budjetti-päaosasto	Varainhoi-don val-vonta	Kielet	Muut	Palvelut ja muut yhteensä
Muut toiminnan tuotot:										
Varojen takaisinperintä	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	0	7	2	829	0	56	0	98	0	992
Sekalaiset toiminnan tuotot	(2)	5	1	53	0	9	0	47	327	440
MUUT TOIMINNAN TUOTOT	(1)	12	3	882	0	65	0	145	327	1 433
Hallintokulut:	(124)	(51)	(184)	(1 424)	(91)	(58)	(11)	(441)	39	(2 345)
Henkilöstökulut	(79)	(38)	(159)	(632)	(70)	(45)	(10)	(358)	39	(1 352)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	(2)	(1)	0	(109)	0	0	0	(1)	0	(113)
Muut hallintokulut	(43)	(12)	(25)	(683)	(21)	(13)	(1)	(82)	0	(880)
Toimintakulut:	(124)	(22)	(2)	(14)	(32)	(341)	0	(16)	(273)	(824)
Suora keskitetty hallinnointi	(90)	(22)	0	(12)	(32)	(3)	0	0	0	(159)
Väillinen keskitetty hallinnointi	(34)	0	0	0	0	0	0	0	0	(34)
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
Muut toimintakulut	0	0	(2)	(2)	0	(341)	0	(16)	(273)	(634)
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	(248)	(73)	(186)	1 858	(123)	(399)	(11)	(457)	(234)	(3 169)
TOIMINNAN NETTOKULUT	(249)	(61)	(183)	(556)	(123)	(334)	(11)	(312)	93	(1 736)

4. RAHAVIRTUALASKELMAN LIITETIEDOT

4.1 RAHAVIRTUALASKELMAN TARKOITUS JA LAATIMISPERIAATTEET

Rahavirtalaskelman sisältämien tietojen perusteella arvioidaan, miten hyvin EU kykenee kerryttämään käteisvaroja ja muita rahavaroja ja millainen näiden varojen tarve on.

Rahavirtalaskelman laadinta perustuu epäsuoraan esittämistapaan. Tämä tarkoittaa sitä, että tilikauden yli- tai alijäämää oikaistaan sellaisten toimien vaikutuksella, joihin ei liity maksutapahtumaa, aikaisempien tai tulevien tilikausien toimintaan kuuluvien maksujen jaksotuksilla sekä investointien rahavirtoihin kuuluvilla tuotto- ja kuluerillä.

Ulkomaanrahan määräisten toimien rahavirrat kirjataan Euroopan unionin tilinpäätösvaluuttana (euroina). Muuntokurssina käytetään rahavirtalaskelman laatimispäivän euron kurssia.

Rahavirtalaskelmassa esitetään tilikauden rahavirrat jaoteltuina toiminnan ja investointien rahavirtoihin (EU:lla ei ole rahoitustoimiin liittyviä rahavirtoja).

4.2 TOIMINNAN RAHAVIRTA

Toiminnan rahavirrat sisältävät muusta EU:n toiminnasta kuin investoinneista kertyvät rahavirrat. Rahavirroista suurin osa kuuluu näihin rahavirtoihin. Tuensaajille myönnettyjä lainoja (ja mahdollisesti niiden rahoittamiseksi otettuja lainoja) ei katsota investoinneiksi (eikä rahoitustoiminnaksi), koska ne kuuluvat EU:n yleisiin tavoitteisiin ja ovat näin osa EU:n päivittäistä toimintaa. Toiminnan rahavirtoihin kuuluvat myös investoinnit, jotka liittyvät esimerkiksi Euroopan investointirahastoon, EBRD:hen ja pääomasijoitustoimintaan, koska näiden toimien tavoitteena on tukea EU:n toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

4.3 INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointien rahavirrat sisältävät aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinnat ja luovutukset sekä sellaiset muihin investointeihin liittyvät hankinnat ja luovutukset, joita ei sisällytetä muihin rahavaroihin. Tuensaajille myönnettyjä lainoja ei ole sisällytetty investointien rahavirtaan. Tavoitteena on esittää vain EU:n varsinaiset investoinnit.

5. EHDOLLISET VARAT JA VELAT JA MUUT TILINPÄÄTÖKSESSÄ ESITETTÄVÄT TIEDOT

5.1 EHDOLLISET VARAT

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Saadut vakuudet:		
Suoritustakuut	337	300
Muut	43	34
Muut ehdolliset varat	14	19
Yhteensä	394	353

Tuensaajilta vaaditaan suoritustakuu, jolla varmistetaan, että EU:n rahoitusta saavat tuensaajat noudattavat EU:n kanssa tekemänsä sopimukseen sisältyviä ehtoja.

5.2 EHDOLLISET VELAT

		<i>milj. euroa</i>	
	Liitetieto	31.12.2012	31.12.2011
Annetut vakuudet	5.2.1	22 317	24 394
Sakot	5.2.2	6 378	8 951
Maataloustukirahasto, maaseudun kehittäminen ja liittymistä valmistelevat toimet	5.2.3	1 188	2 345
Koheesiopolitiikka	5.2.4	546	318
Oikeustapauksiin ja muihin riita-asioihin liittyvät määrät	5.2.5	91	251
Muut ehdolliset velat		1	2
Yhteensä		30 521	36 261

Kaikki ehdolliset velat rahoitetaan niiden toteutuessa EU:n tulevista talousarvioista, pois lukien sakkoihin liittyvät ehdolliset velat.

5.2.1 Annetut vakuudet

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Takaukset lainoille, jotka Euroopan investointipankki (EIP) on myöntänyt omista varoistaan:		
65 % takaus	18 683	20 362
70 % takaus	1 654	1 992
75 % takaus	383	534
100 % takaus	594	724
Yhteensä	21 314	23 612
Muut annetut vakuudet	1 003	782
Yhteensä	22 317	24 394

EU:n talousarviosta on myönnetty takauksia EIP:n omista varoistaan kolmansille maille 31. joulukuuta 2012 mennessä myöntämille lainoille (myös jäsenvaltioille ennen liittymistä myönnetyt lainat). EU:n takaus on kuitenkin rajoitettu tiettyyn prosenttiosuuteen hyväksytyjen lainajärjestelyjen enimmäismäärästä. Tämä prosenttiosuus voi olla 65 % (valtuutus 2000–2007), 70 %, 75 % tai 100 %. Vuosia 2007–2013 koskevan valtuutuksen osalta EU:n takaus on rajoitettu 65 %:iin jäljellä olevasta velasta eikä hyväksytyjen lainajärjestelyjen enimmäismäärästä. Jos enimmäismäärää ei saavuteta, EU:n takaus annetaan koko lainakannalle. Takauskanta oli 31.12.2012 yhteensä 21 314 miljoonaa euroa. Summa vastaa EU:lla olevaa enimmäisriskiä.

Edellä olevassa 65 prosentin takausta vuonna 2011 koskevassa määrässä ei ole otettu huomioon kausien 2000–2007 ja 2007–2013 osalta sovellettavaa erilaista laskentatapaa. Jos vuotta 2011 koskevan määrän

laskennassa olisi otettu huomioon tämä ero, tilinpäätöksessä esitettävä määrä olisi ollut 17 423 miljoonaa.

Muut annetut vakuudet liittyvät pääasiassa riskinjakorahoitusvälineeseen (948 miljoonaa euroa) ja TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmään (39 miljoonaa euroa). Lisätietoja näistä välineistä on liitetiedossa **2.4.**

5.2.2 Sakot

Nämä määrät koskevat sakkoja, jotka komissio on määrännyt kilpailusääntöjen rikkomisesta ja jotka on alustavasti maksettu. Lisäksi sakon määräämistä koskevaan komission päätökseen on joko haettu muutosta tai ei tiedetä, haetaanko päätökseen muutosta. Ehdollinen velka säilytetään siihen saakka kunnes unionin tuomioistuin on antanut asiassa lainvoimaisen päätöksen. Alustaville maksuille kertynyt korko sisältyy varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen, ja se esitetään myös ehdollisena velkana määriin liittyvän komission omistusoikeuden epävarmuuden osoittamiseksi.

5.2.3 Maataloustukirahasto, maaseudun kehittäminen ja liittymistä valmistelevat toimet

Tämä erä sisältää sellaiset ehdolliset velat jäsenvaltioille, jotka liittyvät maataloustukirahaston menojen sääntöjenmukaisuustarkastusten seurauksena tehtyihin päätöksiin sekä maaseudun kehittämistä ja liittymistä valmistelevia toimia koskeviin rahoitusoikaisuihin, joista unionin tuomioistuin ei ole vielä antanut tuomiota. Menettelyn kesto unionin tuomioistuimessa määrää sen, milloin velan lopullinen määrä vahvistetaan ja minkä vuoden talousarviosta velallisen hyväksi ratkaistun muutoksenhaun vaikutus katetaan.

5.2.4 Koheesiopolitiikka

Tämä erä sisältää sellaiset ehdolliset velat jäsenvaltioille, jotka liittyvät koheesiopolitiikan piiriin kuuluviin toimiin. Asioissa odotetaan suullisen kuulemisen päivämäärää tai unionin tuomioistuimen tuomiota.

5.2.5 Oikeustapauksiin ja muihin riita-asioihin liittyvät määrät

Tämä erä liittyy komissiota ja muita EU:n elimiä vastaan nostettuihin käsiteltävinä oleviin vahingonkorvauskanteisiin ja muihin oikeusriitoihin sekä näihin liittyviin arvioituihin kustannuksiin. On huomattava, että perussopimuksen 288 artiklan nojalla nostetuissa vahingonkorvauskanteissa kantajan on näytettävä toteen, että toimielin on vakavasti rikkonut oikeussääntöä, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, että kantaja on kärsinyt todellista vahinkoa ja että lainvastaisen teon ja vahingon välillä on suora syy-yhteys.

5.3 MUUT MERKITTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSESSÄ ESITETTÄVÄT TIEDOT

5.3.1 Käyttämättömiin määrärahoihin liittyvät sitoumukset

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Käyttämättömiin määrärahoihin liittyvät sitoumukset	175 853	165 236

Edellä esitetty määrä saadaan vähentämällä maksattamatta olevien sitoumusten määrästä niihin liittyvät, vuoden 2012 tuotto- ja kululaskelmaan kuluiksi kirjatut määrät. Talousarviosta maksattamatta olevat sitoumukset ovat avoimia sitoumuksia, joita vastaavia maksuja ei vielä ole suoritettu ja/tai joita ei vielä ole purettu. Maksattamatta olevia määriä syntyy aina monivuotisten ohjelmien yhteydessä. Talousarviosta maksattamatta olevia sitoumuksia oli 31.12.2012 yhteensä 217 810 miljoonaa euroa (207 443 miljoonaa euroa vuonna 2011).

5.3.2 MERKITTÄVÄT OIKEUDELLISET SITOUKSET

	<i>milj. euroa</i>	
	31.12.2012	31.12.2011
Rakennetoimet	71 775	142 916
Välimeren alueen maiden kanssa tehdyt pöytäkirjat	264	264
Kalastussopimukset	173	37
Galileo-ohjelma	143	320
GMES-ohjelma	233	400
TEN-T-hankkeet	1 331	3 416
Muut sopimukset	3 884	4 493
Yhteensä	77 803	151 846

Nämä sitoumukset johtuvat sellaisista EU:n tekemistä pitkäaikaisista oikeudellisista sitoumuksista, joita ei ole vielä katettu talousarvion otetuilla maksusitoumusmäärärahoilla. Kyseiset sitoumukset voivat liittyä monivuotisiin ohjelmiin (esimerkiksi rakennetoimet) tai määriin, jotka EU on sitoutunut maksamaan tulevaisuudessa tilinpäätöspäivänä voimassa olleiden hallinnollisten sopimusten mukaisesti (esimerkiksi turvallisuus- ja siivouspalvelut, mutta myös rakennustöiden kaltaisia erityishankkeita koskevat sopimusveloitteet).

Rakennetoimet

Seuraavassa taulukossa vertaillaan oikeudellisia sitoumuksia, joista ei ole vielä tehty talousarviositoumuksia, ja vuosien 2007–2013 rahoituskehiksen perusteella laskettua sitoumusten enimmäismäärää.

	<i>milj. euroa</i>				
	Rahoitus- kehikseen sisältyvät määrät 2007–2013 (A)	Tehdyt oikeudelliset sitoumukset (B)	Talousarvio- sitoumukset vuosina 2007–2011 (C)	Oikeudelliset sitoumukset, joista vähennetty talousarvio- sitoumukset (= B-C)	Sitoumusten enimmäis- määrä (=A-C)
Rakennerahastot	347 552	347 521	293 050	54 471	54 502
Luonnonvarat	100 549	100 539	85 058	15 481	15 491
Liittymistä valmisteleva tukiväline	11 255	9 895	9 473	422	1 782
Yhteensä	459 356	457 955	387 581	70 374	71 775

Välimeren alueen maiden kanssa tehdyt pöytäkirjat

Nämä sitoumukset liittyvät EU:n ulkopuolisten Välimeren alueen maiden kanssa tehtyihin rahoituspöytäkirjoihin. Tässä kohdassa ilmoitettu määrä on allekirjoitettujen pöytäkirjojen mukaisen kokonaismäärän ja kirjanpitoon merkittyjen talousarviositoumusten erotus. Kyseiset pöytäkirjat ovat kansainvälisiä sopimuksia, joita ei voida purkaa ilman molempien sopimuspuolten suostumusta. Purkamismenettely on kuitenkin käynnissä.

Kalastussopimukset

Nämä sitoumukset on tehty kolmansien maiden kanssa kansainvälisten kalastussopimusten mukaisten toimien toteuttamiseksi.

Galileo-ohjelma

Nämä määrät on osoitettu Galileo-ohjelmalle, jonka puitteissa kehitetään globaalia eurooppalaista satelliittinavigointijärjestelmää – ks. myös liitetieto **2.2**.

GMES-ohjelma

Komissio on tehnyt ESA:n kanssa vuosia 2008–2013 koskevan sopimuksen ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuiseen seurantajärjestelmään (GMES) kuuluvan avaruuskomponentin toteuttamisesta. Kyseiseksi kaudeksi osoitettu suuntaa antava kokonaismäärä on 728 miljoonaa euroa.

TEN-T-sitoumukset

Tähän erään kuuluvat avustukset, jotka myönnetään Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin liittyville toimille kaudella 2007–2013. Ohjelma liittyy hankkeisiin, joilla kehitetään Euroopan laajuisia liikenneverkkoja. Siitä tuetaan sekä infrastruktuurihankkeita että tutkimus- ja innovaatiohankkeita, joilla edistetään uuden teknologian ja innovatiivisten prosessien hyödyntämistä uuden liikenneinfrastruktuurin käyttöönotossa. Tälle ohjelmalle osoitettu suuntaa antava kokonaismäärä on 7 900 miljoonaa euroa.

TEN-T-hankkeisiin liittyvien oikeudellisten sitoumusten vähentyminen johtuu sekä niihin vaikuttaneista muutospäätöksistä että talousarviositoumusten kasvusta.

Muut sopimukset

Tämä erä sisältää määrät, joita vastaavat maksut on vielä suoritettava sopimusten voimassaoloaikana. Tähän erään sisältyvät suurimmat määrät liittyvät Fusion for Energy-yhteisyrityksen (Eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten) hankintajärjestelyihin ITER- hankkeen yhteydessä ja Euroopan parlamentin rakennushankkeisiin.

6. EU:N TALOUSARVION SUOJAAMINEN

6.1 TAUSTA

Yksi EU:n talousarvion toteuttamisen tärkeimmistä näkökohdista on varmistaa, että virheet, petokset ja muut sääntöjenvastaisuudet ennaltaehkäistään tai havaitaan ja korjataan asianmukaisesti. Tämän liitetiedon tavoite on antaa seuraavat tiedot: 1) yleiskatsaus sovellettavaan lainsäädäntöön sisältyviin ennaltaehkäiseviin ja korjaaviin mekanismeihin, joiden mukaisilla yksityiskohtaisilla prosesseilla EU:n elimet ja jäsenvaltiot havaitsevat ja käsittelevät virheet, petokset ja muut sääntöjenvastaisuudet; ja 2) paras arvio asiaan liittyvistä kokonaismääristä, jotta voidaan osoittaa reaalisesti, kuinka EU:n talousarviota suojataan.

Jäljempänä annetaan tiedot paitsi EU:n tasolla toteutetuista toimista myös oikaisuista, jotka jäsenvaltiot ovat tehneet oman valvontansa ja tarkastustensa perusteella yhteistyössä hallinnoitavien varojen osalta (tiedot esitetään ainoastaan ohjelmakaudelta 2007–2013, koska jäsenvaltioilta saadut aiempia ohjelmakausia koskevat tiedot ovat puutteellisia ja/tai epäluotettavia). Näitä oikaisuja ei kirjata komission kirjanpitojärjestelmään, koska jäsenvaltiot voivat useimmissa tapauksissa käyttää nämä varat uudelleen muihin tukikelpoisiin menoihin. Jäsenvaltioita koskevat numerotiedot esitetään jäljempänä taulukossa **6.7**.

Lisätietoja jäljempänä esitetyistä määristä ja asiaan liittyvistä prosesseista on komission laatimassa erillisessä tiedonannossa, joka toimitetaan vastuuvapauden myöntäjälle ja tilintarkastustuomioistuimelle vuosittain syyskuussa vuodesta 2013 alkaen. Tiedonanto on saatavissa Europa-verkkosivustossa budjettipääosaston verkkosivuilla.

6.2 EUROOPAN KOMISSION ENNALTAEHKÄISEVÄT MEKANISMIT

Suorassa hallinnoinnissa ennaltaehkäiseviin toimiin kuuluvat muun muassa tarkastukset, joita komission vastuulliset yksiköt tekevät tuensaajien esittämiin maksupyyntöihin liittyvien menojen tukikelpoisuudesta. Nämä ennakkotarkastukset kuuluvat ohjelmien hallinnointiprosesseihin, ja niillä pyritään saamaan riittävä varmuus maksettavien menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Komission yksiköt voivat myös tarjota neuvontaa erityisesti sopimukseen liittyvissä kysymyksissä. Tavoitteena on varmistaa moitteeton ja tehokas varojen hallinnointi, joka pienentää sääntöjenvastaisuuksien riskiä.

Kun varoja hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa (maatalous- ja koheesiopolitiikkaan liittyvät menot), jäsenvaltiot ovat menojen koko elinkaaren ajan päävastuussa sen varmistamisesta, että EU:n talousarviosta maksettavat menot ovat laillisia ja asianmukaisia. Ennaltaehkäiseviä mekanismeja on myös valvontaelimenä toimivan komission tasolla. Komissio voi:

- **lykätä** maksun suorittamispäivää kauden 2007–2013 ohjelmissa enintään kuusi kuukautta, jos:
 - a) on näyttöä siitä, että asianomaisen jäsenvaltion hallinnointi- ja valvontajärjestelmät ovat selkeästi puutteelliset; tai
 - b) komission yksiköiden on tehtävä ylimääräisiä tarkastuksia saatuaan tietoja, joiden mukaan varmennetussa maksupyynnössä ilmoitetut menot liittyvät vakavaan sääntöjenvastaisuuteen, jota ei ole korjattu;
- **keskeyttää** kaikki jäsenvaltiolle tarkoitetut välimaksut tai osan niistä kauden 2007–2013 ohjelmissa seuraavissa kolmessa tapauksessa:
 - a) on näyttöä siitä, että asianomaisen jäsenvaltion hallinnointi- ja valvontajärjestelmät ovat selkeästi puutteelliset, eikä jäsenvaltio ole toteuttanut tarvittavia korjaavia toimenpiteitä; tai
 - b) varmennetussa maksupyynnössä ilmoitetut menot liittyvät vakavaan sääntöjenvastaisuuteen, jota ei ole korjattu; tai
 - c) jäsenvaltio on laiminlyönyt vakavasti hallinnointi- ja valvontavelvoitteensa.

Komissio voi määrätä rahoitusoikaisun, jos jäsenvaltio ei toteuta vaadittuja toimenpiteitä. Maksujen lykkäämistä ja keskeyttämistä koskevat numerotiedot esitetään jäljempänä liitetiedossa **6.4.1**.

6.3 EUROOPAN KOMISSION KORJAUSMEKANISMIT

6.3.1. Rahoitusoikaisut

Kun varoja hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jäsenvaltiot ovat päävastuussa tuensaajien tekemien virheiden, petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien ennaltaehkäisystä, havaitsemisesta ja korjaamisesta. Komissio puolestaan varmistaa prosessien kattavan valvonnan. Jos hallinnointi- ja valvontajärjestelmien vakavat puutteet ovat johtaneet tai voivat johtaa yksittäisiin tai systeemiin

virheisiin, petoksiin tai muihin sääntöjenvastaisuuksiin, komissio voi määrätä rahoitusoikaisuja. **Rahoitusoikaisuisissa** sovellettavassa menettelyssä on kolme keskeistä vaihetta:

1) *Tekeillä olevat rahoitusoikaisut*: näihin oikaisuihin tulee muutoksia, koska jäsenvaltiot eivät ole vielä hyväksyneet niitä virallisesti. Näin on esimerkiksi silloin, kun tarkastus on saatu päätökseen, mutta komission ja asianomaisen jäsenvaltion välinen kuulemismenettely on yhä kesken.

2) *Rahoitusoikaisut, joista on tehty päätös/jotka on vahvistettu*: nämä ovat lopullisia määriä, eli joko jäsenvaltio on vahvistanut (hyväksynyt) ne tai komissio on tehnyt niistä päätöksen. Nämä tiedot esitetään jäljempänä taulukossa **6.4.2.1**.

3) *Toteutetut rahoitusoikaisut*: Nämä määrät muodostavat prosessin viimeisen vaiheen, jossa aiheettomiksi todetut menot oikaistaan lopullisesti. Alakohtaisiin sääntelykehyksiin sisältyy useita korjausmekanismeja. Nämä numerotiedot esitetään jäljempänä taulukoissa **6.4.2.2** ja **6.4.3.1**.

6.3.2 Varojen takaisinperintä

Suorassa hallinnoinnissa tulojen ja menojen hyväksyjän on varainhoitoasetuksen mukaisesti annettava perintämääräykset aiheettomasti maksetuista määristä. Velallinen (esimerkiksi jäsenvaltio) maksaa takaisin perittävän määrän suoralla pankkisiirrolla, tai kyseinen määrä vähennetään muista määristä, jotka komissio maksaa velalliselle. Varainhoitoasetuksessa on säännökset myös muista menettelyistä, joilla varmistetaan erääntyneisiin perintämääräyksiin liittyvien varojen takaisinperintä. Tällaiset perintämääräykset ovat komission tilinpitäjän erityisseurannassa.

Maatalouden alalla yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallinnoitavien varojen osalta jäsenvaltiot on veloitettu havaitsemaan virheet ja sääntöjenvastaisuudet ja perimään aiheettomasti maksetut määrät takaisin kansallisten sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti. Maataloustukirahaston osalta tuensaajilta takaisin perityt määrät siirretään komissiolle sen jälkeen, kun jäsenvaltiot ovat vähentäneet niistä keskimäärin 20 prosentin osuuden, ja komissio merkitsee varat tuotoiksi. Maaseuturahaston hankkeissa takaisin perittävät määrät vähennetään seuraavasta maksupyynnöstä, ennen kuin se lähetetään komission yksiköille. Tämän vuoksi maaseuturahastoon liittyvät takaisin perityt määrät voidaan käyttää uudestaan kulloisessakin ohjelmassa. Jos jäsenvaltio ei yritä periä varoja takaisin tai takaisinperintä on puutteellista, komissio voi puuttua asiaan ja määrätä jäsenvaltiolle rahoitusoikaisun. Koheesiopolitiikassa jäsenvaltiot (ei komissio) ovat päävastuussa siitä, että aiheettomasti maksetut määrät peritään tuensaajilta takaisin tarvittaessa viivästyskorkoineen. Jäsenvaltioiden perimät määrät esitetään tiedoksi tässä liitetiedossa komission määrittämien rahoitusoikaisujen lisäksi. Kaudella 2007–2013 jäsenvaltiot on lainsäädännössä veloitettu toimittamaan komissiolle selkeät ja jäsennellyt tiedot määristä, jotka on peruutettu yhteisrahoituksesta ennen kansallisen perintäprosessin päättymistä, ja määristä, jotka on todellisuudessa peritty takaisin tuensaajilta kansallisin toimin.

6.3.3 Käyttämättä jääneiden ennakkomaksujen takaisinperintä

EU suorittaa lähes kaikilla aloilla ennakkomaksuja tuensaajille. Kuten liitetiedossa **1.5.7** todetaan, ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Jos tuensaaja ei käytä EU:lta ennakkomaksuna saamiaan varoja kokonaisuudessaan, komission yksiköt antavat perintämääräyksen varmistukseksi, että ylimääräiset varat palautetaan EU:n talousarvioon. Tämä menettely on tärkeä vaihe EU:n valvontajärjestelmässä, jossa varmistetaan se, että tuensaaja ei pidä hallussaan liikaa varoja ilman asianmukaista menon perustetta. Näin edistetään EU:n talousarvion suojaamista. Nämä takaisinperittävät määrät esitetään jäljempänä taulukossa **6.5**.

Käyttämättömien ennakkomaksujen takaisinperintää ei pidä sekoittaa takaisin perittyihin sääntöjenvastaisiin menoihin. Kun komission yksiköt havaitsevat ja perivät takaisin tällaisia ennakkomaksuja, ne sisällytetään tavanomaisiin rahoitusoikaisu- tai takaisinperintäprosesseihin, joita kuvaillaan edellä liitetiedoissa **6.3.1** ja **6.3.2**.

6.3.4 Tuotot omista varoista – takaisinperintä

Omista varoista saatavien tuottojen, jotka ovat EU:n talousarvion keskeinen rahoituslähde, takaisinperintä perustuu useisiin seurantatoimiin, joihin kuuluvat muun muassa Euroopan komission tarkastuskertomukset, tilintarkastustuomioistuimen tarkastukset, jäsenvaltioiden perintätoimiin liittyvistä hallinnollisista virheistä tai huolimattomuudesta johtuva rahoitusvastuun määrittely, rikkomisesta johtuvat menettelyt ja Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot. Takaisinperittäviin määriin sisältyy myös jäsenvaltioiden omasta aloitteestaan takaisin maksamia määriä ja omiin varoihin liittyvistä myöhästyneistä maksuista saatavia korkoja. Nämä määrät esitetään jäljempänä taulukossa **6.6**.

6.4 ENNALTAEHKÄISEVIEN JA KORJAAVIEN MEKANISMIIEN TALOUDELLINEN VAIKUTUS

6.4.1 Maksujen lykkääminen ja keskeyttäminen vuonna 2012

Maksujen lykkääminen:

Jäljempänä olevissa taulukoissa esitetään EAKR:n, koheesiorahaston, Euroopan sosiaalirahaston ja kalatalousrahaston osalta tiedot lykkäystapausten lukumäärästä ja niihin liittyvistä rahamääristä. Alkusaldoon sisältyvät kaikki vuoden 2011 lopussa avoinna olleet tapaukset riippumatta siitä, minä vuonna lykkäys ilmoitettiin jäsenvaltiolle (tämän vuoksi osa numerotiedoista ei ole täysin vertailukelpoisia vuoden 2011 tilinpäätöksessä ilmoitettujen numerotietojen kanssa.) Uudet tapaukset sisältävät ainoastaan vuoden 2012 aikana ilmoitetut lykkäykset. Loppuun käsitellyt tapaukset ovat tapauksia, joiden osalta maksupyynnöjä koskevat maksut aloitettiin uudelleen vuonna 2012, riippumatta siitä milloin lykkäys alkoi. Tapaukset, joiden osalta asian käsittely oli kesken vuoden 2012 lopussa, sisältävät voimassa olevat maksujen lykkäykset 31.12.2012. Tällöin maksupyynnöjä koskevia maksuja lykätään, kunnes asianomainen jäsenvaltio on toteuttanut tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

milj. euroa

Ohjelmakausi 2007-2013	Euroopan aluekehitysrahasto ja koheesiorahasto						Käsiteltävinä olleet tapaukset yhteensä 31.12.2012	
	Käsiteltävinä olleet tapaukset yhteensä 31.12.2011		Uudet tapaukset 2012		Vuoden 2012 aikana loppuun käsitellyt tapaukset		Tapausten lukumäärä	Määrä
Jäsenvaltio	Tapausten lukumäärä	Määrä	Tapausten lukumäärä	Määrä	Tapausten lukumäärä	Määrä	Tapausten lukumäärä	Määrä
Saksa	3	17	2	163			5	180
Espanja			49	1 495	41	1 319	8	176
Ranska			6	51	5	24	1	27
Italia*	10	265	20	1 122	19	860	11	526
Latvia			5	94	5	94	0	0
Liettua			4	164	4	164	0	0
Unkari			3	55			3	55
Puola			5	605			5	605
Romania			1	41			1	41
Slovenia			1	6	1	6	0	0
Slovakia	2	71			2	71	0	0
Yhdistynyt kuningaskunta			1	22			1	22
Rajat ylittävät tapaukset			11	59	8	52	3	6
Yhteensä	15	353	108	3 878	85	2 592	38	1 639

* Alkusaldoon sisältyy vuodelta 2011 raportoitujen numerotietojen mukautus.

Näiden lykkäysmenettelyjen lisäksi EAKR:n osalta lähetettiin 119 varoituskirjettä vuonna 2012 tapauksissa, joissa ei ollut voimassa olevaa maksupyynnöä. Näin edistettiin sääntöjenvastaisten määrien ennaltaehkäisyä.

Ohjelmakausi 2007-2013	Euroopan sosiaalirahasto						Käsiteltävinä olleet tapaukset yhteensä 31.12.2012	
	Käsiteltävinä olleet tapaukset yhteensä 31.12.2011		Uudet tapaukset 2012		Vuoden 2012 aikana loppuun käsitellyt tapaukset		Tapausten lukumäärä	Määrä
Jäsenvaltio	Tapausten lukumäärä	Määrä	Tapausten lukumäärä	Määrä	Tapausten lukumäärä	Määrä	Tapausten lukumäärä	Määrä
Tšekki			1	47			1	47
Saksa			5	165	4	145	1	19
Espanja	2	10	8	159	9	160	1	9
Ranska	2	25	9	142	4	91	7	76
Italia	4	53	7	207	6	231	5	30
Latvia			2	26	2	26	0	0
Liettua			1	1	1	1	0	0
Romania			1	21	1	21	0	0
Slovakia			1	45	1	45	0	0
Yhdistynyt kuningaskunta	2	234	2	69	4	303	0	0
Yhteensä	10	323	37	881	32	1 023	15	181

Ohjelmakausi 2007-2013	Euroopan kalatalousrahasto						Käsiteltävinä olleet tapaukset yhteensä 31.12.2012	
	Käsiteltävinä olleet tapaukset yhteensä 31.12.2011		Uudet tapaukset 2012		Vuoden 2012 aikana loppuun käsitellyt tapaukset			
	Tapausten lukumäärä	Määrä	Tapausten lukumäärä	Määrä	Tapausten lukumäärä	Määrä	Tapausten lukumäärä	Määrä
Jäsenvaltio								
Tšekki			1	1	1	1	0	0
Tanska	1	0			1	0	0	0
Saksa	2	1					2	1
Viro	1	0	3	0			4	0
Espanja	1	62	2	32	2	84	1	9
Ranska	2	3					2	3
Italia			6	38			6	38
Latvia			1	0			1	0
Alankomaat			3	8	3	8	0	0
Puola			1	2	1	2	0	0
Portugali			3	16	2	12	1	4
Romania			5	35			5	35
Slovakia			2	2			2	2
Suomi	2	0	3	0	5	1	0	0
Ruotsi	1	0	2	6			3	6
Yhdistynyt kuningaskunta	1	34	4	7	2	33	3	8
Yhteensä	11	100	36	149	17	141	30	108

Keskeytykset:

EAKR:n ja **koheesiorahaston** osalta tehtiin kaksi keskeytyspäätöstä, jotka koskivat kahta ohjelmaa Saksassa ja Italiassa. Molemmat keskeytykset olivat voimassa 31.12.2012. **Euroopan sosiaalirahaston** osalta vuonna 2012 tehtiin kaksi keskeytyspäätöstä, jotka koskivat Tšekkiä ja Slovakiaa. Tšekkiä koskeva keskeytys oli voimassa 31.12.2012. Vuonna 2012 ei tehty **Euroopan kalatalousrahastoa** koskevia keskeytyspäätöksiä.

6.4.2 Rahoitusoikaisut ja takaisinperintä, toteutettu vuonna 2012

6.4.2.1 Rahoitusoikaisut ja takaisinperintä; vahvistettu tai päätös annettu vuonna 2012

milj. euroa

	Rahoitus- oikaisut	Varojen takaisinperintä	2012 Yhteensä	2011 Yhteensä
Maatalous:				
Maataloustukirahasto	475	162	638	839
Maaseudun kehittäminen	76	145	221	228
Koheesiopolitiikka:				
EAKR	958	-	958	424
Koheesiorahasto	203	-	203	17
Euroopan sosiaalirahasto	425	-	425	227
KOR/EKTR	2	-	2	3
EMOTR:n ohjausosasto	31	3	34	1
Muut	-	19	19	50
Sisäpolitiikan alat	1	252	253	270
Ulkopolitiikan alat	-	107	107	107
Hallinto*	-	7	7	8
Vahvistettu/päätös annettu; yhteensä vuonna 2012	2 172	695	2 867	
Vahvistettu/päätös annettu; yhteensä vuonna 2011	1 406	768		2 174

* Hallintoa koskevia numerotietoja ei ole annettu aiempina vuosina.

Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös 2012

6.4.2.2 Rahoitusoikaisut ja takaisinperintä, toteutettu vuonna 2012

milj. euroa

	Rahoitus- oikaisut	Varojen takaisinperintä	2012 Yhteensä	2011 Yhteensä
Maatalous:				
Maataloustukirahasto	610	161	771	621
Maaseudun kehittäminen	59	166	225	201
Koheesiopolitiikka:				
EAKR	2 416	-	2 416	419
Koheesiorahasto	207	-	207	115
Euroopan sosiaalirahasto	430	-	430	178
KOR/EKTR	1	-	1	(90)
EMOTR:n ohjausosasto	17	3	20	1
Muut	-	11	11	48
Sisäpolitiikan alat	1	229	230	268
Ulkopolitiikan alat	-	99	99	77
Hallinto*	-	9	9	2
Toteutettu vuonna 2012 yhteensä	3 742	678	4 419	
Toteutettu vuonna 2011 yhteensä	1 106	733		1 840

* Hallintoa koskevia numerotietoja ei ole annettu aiempina vuosina.

6.4.2.3 Yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallinnoitavia varoja koskevat toteutetut rahoitusoikaisut vuonna 2012; jaottelu jäsenvaltioittain

milj. euroa

Jäsenvaltio	Maatalous- tuki- rahasto	Maaseudun kehittäminen	EAKR	Koheesio- rahasto	Euroopan sosiaali- rahasto	Muut	Yhteensä 2012	Yhteensä 2011
Belgia	0	3	0	-	11	0	14	1
Bulgaria	15	7	0	6	1	-	30	25
Tšekki	0	-	116	8	-	0	125	6
Tanska	22	-	0	-	-	-	22	0
Saksa	(16)	3	23	-	0	0	10	1
Viro	0	1	0	0	0	-	1	0
Irlanti	(1)	10	-	-	-	-	9	2
Kreikka	85	5	0	13	159	0	262	448
Espanja	47	2	1 952	81	84	7	2 172	159
Ranska	64	1	20	-	37	2	123	33
Italia	209	0	57	-	3	7	275	50
Kypros	8	0	-	-	-	0	8	3
Latvia	-	-	1	1	9	0	12	0
Liettua	3	4	3	1	0	0	10	0
Luxemburg	0	-	0	-	-	-	0	0
Unkari	6	0	0	-	-	0	6	41
Malta	0	-	-	-	-	-	0	0
Alankomaat	17	2	0	-	-	0	20	53
Itävalta	1	-	-	-	-	0	1	0
Puola	12	2	45	79	23	0	162	148
Portugali	15	1	117	0	-	0	134	26
Romania	24	12	22	-	81	-	139	53
Slovenia	0	0	-	-	-	0	0	4
Slovakia	0	-	29	17	11	-	57	5
Suomi	1	0	0	-	-	0	1	0
Ruotsi	72	2	0	-	0	-	74	3
Yhdistynyt kuningaskunta	27	4	4	-	12	2	50	44
Raja-alueita koskevat (Interreg)/Rajat ylittävät asiat	-	-	24	-	-	-	24	1
TOTEUTETTU YHTEENSÄ	610	59	2 416	207	430	19	3 742	1 106

6.4.2.4 Liitetiedot: rahoitusoikaisujen ja takaisinperinnän muutokset vuonna 2012

Maatalous ja maaseudun kehittäminen: Vahvistetut tai päätöksellä hyväksytyt rahoitusoikaisut liittyvät pääasiassa sääntöjen mukaisuustarkastusta koskeviin päätöksiin, jotka komissio on tehnyt tarkastustensa perusteella. Käytännössä toteutunut määrä poikkeaa päätökseen mukaisesta määrästä, koska varojen maksussa on viiveitä. Takaisinperittävien määrien osalta määrät ovat pysyneet melko vakaina vuoteen 2011 verrattuna.

Koheesiopolitiikka:

EAKR ja koheesiorahasto: Vahvistettuihin tai päätöksellä hyväksytyihin rahoitusoikaisuihin liittyvät määrät ja toteutuneet määrät ovat kasvaneet huomattavasti vuoteen 2011 verrattuna:

Vahvistetut tai päätöksellä hyväksytyt määrät:

- *Kausi 2007–2013:* yli puolet 1 161 miljoonan euron rahoitusoikaisusta, jotka on vahvistettu tai hyväksytty päätöksellä vuonna 2012 (631 miljoonaa euroa), koskee nykyistä ohjelmakautta 2007–2013, koska komissio on tiukentanut valvontaansa ja koska ohjelmien täytäntöönpanon tässä vaiheessa tarkastusten määrä kasvaa. Ohjelmakautteen 2007–2013 liittyvien vahvistettujen tai päätöksellä hyväksytyjen rahoitusoikaisujen määrä muodostuu pääasiassa oikaisusta, jotka koskevat Espanjaa (267 miljoonaa euroa), Tšekkiä (111 miljoonaa euroa), Kreikkaa (82 miljoonaa euroa) ja Puolaa (77 miljoonaa euroa). Näihin määriin eivät sisälly tuensaajien ilmoittamiin menoihin jäsenvaltion tasolla tehdyt oikaisut, eikä kyseisiä menoja ole sen vuoksi sisällytetty komissiolle sen pyytämien toimintasuunnitelmien mukaisesti ilmoitettuihin todennettuihin menoihin.

- *Kausi 2000–2006:* Jäljelle jäävä määrä (531 miljoonaa euroa) kattaa oikaisut, jotka liittyvät ohjelmakauden 2000–2006 käynnissä olevaan päättämismenettelyyn. Ohjelmakautta päätettäessä tehtävät oikaisut perustuvat hankkeiden päättämistä koskevien lausumien analysointiin tai jäännösvirhetason ekstrapolointiin. Suurimmat oikaisut koskevat Espanjaa (316 miljoonaa euroa), Italiaa (65 miljoonaa euroa) ja Portugalia (53 miljoonaa euroa). Tällaisia oikaisuja tehtäen myös vuonna 2013, kun ohjelmakauden päättämistä viimeistellään, mutta rahamäärät ovat pienempiä.

Toteutuneet määrät:

Vuodelta 2012 raportoidut määrät koskevat lähes yksinomaan ohjelmakautta 2000–2006 ja rahoitusoikaisuja, jotka on vahvistettu tai hyväksytty päätöksellä aiempina vuosina. Espanjaa koskeva huomattava oikaisu (1,8 miljardia euroa) on ilmoitettu toteutuneeksi, koska kaikki jäsenvaltion viranomaisien toimittamat päättämiseen liittyvät asiakirjat on tarkastettu ja kaikki maksupyynnöt, joista on vähennetty oikaisu, on hyväksytty. Myös jäljellä olevan määrän osittainen maksu Espanjalle on suoritettu. On huomattava, että komission yksiköt eivät pystyneet maksamaan jäljellä olevaa määrää Espanjalle kokonaisuudessaan vuoden 2012 lopussa. Maksumäärärahoja ei ollut vuoden 2012 talousarviossa tarpeeksi, koska budjettivallan käyttäjä hylkäsi ehdotuksen lisätalousarvioksi, jolla maksumäärärahoja olisi lisätty.

Euroopan sosiaalirahasto:

- *kausi 2000-2006:* suurin osa raportoiduista rahoitusoikaisusta liittyy joko jäännösvirhetason ekstrapolointiin ohjelmakautta päätettäessä (hankkeiden päättämistä koskevien lausumien analysoinnin jälkeen) tai päättämisen vaiheen netto-oikaisuihin. Päätösvaiheen tarkastukset ovat edelleen käynnissä.

- *Kausi 2007-2013:* raportoidut määrät liittyvät sääntöjenvastaisiin määriin, jotka on vähennetty jäsenvaltioiden lähettämistä välimaksupyynnöistä ohjelman elinkaaren aikana. Raportoitujen määrien kasvu johtuu yhteisestä tarkastusstrategiasta, joka on otettu käyttöön tällä ohjelmakaudella.

6.4.3 Rahoitusoikaisut ja takaisin perityt varat – kumulatiiviset numerotiedot

6.4.3.1 Toteutetut rahoitusoikaisut – kumulatiiviset numerotiedot

Seuraavassa annetaan kumulatiiviset numerotiedot raportoiduista rahoitusoikaisusta ohjelmakausittain:

milj. euroa

Rahoitus- oikaisu	Ohjelmakausi			Maataloustuki- rahastoa koskevat päätökset, kumulatiivinen	Yhteensä vuoden 2012 lopussa	%	Ei vielä toteutettu vuoden 2012 lopussa; yhteensä	Toteutettu vuoden 2011 lopussa
	Ohjelma- kausi 1994- 1999	Ohjelma- kausi 2000- 2006	Ohjelma- kausi 2007- 2013					
Maatalous:	-	93	81	7 728	7 902	92,7 %	623	7 139
Maataloustukirahasto	-	-	-	7 728	7 728	93,3 %	558	7 024
Maaseudun kehittäminen*	-	93	81	-	174	72,8 %	65	115
Koheesiopolitiikka:	2 535	6 359	779	-	9 673	89,7 %	1 114	
EAKR	1 764	4 626	154	-	6 544	89,6 %	761	4 128
Koheesiorahasto	264	464	87	-	815	82,8 %	169	608
Euroopan sosiaalirahasto	407	1 206	538	-	2 150	96,7 %	74	1 720
KOR/EKTR	100	5	0	-	105	52,2 %	96	104
EMOTR:n ohjausosasto	0	58	-	-	58	80,6 %	14	41
Muut	-	-	-	2	2	100,0 %	-	0
Yhteensä	2 535	6 452	861	7 730	17 577	91,0 %	1 737	13 741

* Jotkin määrät, jotka on aiemmin esitetty rahoitusoikaisussa, esitetään nyt takaisinperittävissä varoissa.

Tässä taulukossa esitetyt maataloutta koskevat rahoitusoikaisut ovat bruttomääriä, jotka liittyvät sääntöjen mukaisuuspäätöksiin. Liitetiedossa **6.4.2.2** esitetyissä määrissä on kuitenkin otettu huomioon myös tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevat päätökset.

Maataloustukirahaston osalta toteutunut 7 728 miljoonan euron kumulatiivinen määrä kattaa kaikki oikaisut vuonna 1999 tehdystä ensimmäisestä päätöksestä alkaen. **Maaseudun kehittämisen** osalta 174 miljoonan euron kumulatiivinen määrä kattaa kaikki rahoitusoikaisut ja sääntöjenvastaisten menojen takaisinperinnän vuodesta 2007. On huomattava, että joissakin tapauksissa toteutuspäivää on lykätty usealla vuodella, ja joihinkin päätöksiin liittyvät määrät on jaettu myöhemmin vuosittain maksettaviin eriin. Tämä koskee jäsenvaltioita, joille on myönnetty rahoitustukea 7.6.2010 allekirjoitetun Euroopan rahoitusvakausvälinettä koskevan sopimuksen määräysten mukaisesti. Tämän vuoksi päätöksellä hyväksytyjen ja toteutuneiden määrien kumulatiivinen ero kasvaa koko ajan.

Koheesiopolitiikka:

Kausi 2000-2006: Kauden 2000–2006 ohjelmien toteutusasteen nousu Euroopan aluekehitysrahaston osalta vuonna 2012 (53 %:sta vuonna 2011 92 %:iin vuonna 2012) johtuu siitä, että jäsenvaltioille lähetettiin vuoden 2012 loppuun mennessä seitsemää jäsenvaltiota lukuun ottamatta kaikki EAKR:n operatiivisia ohjelmia koskevat päättämiskirjeet. Tämän jälkeen hyväksyttiin kautta 2000–2006 koskevat EAKR:n osittaiset lopulliset maksupyynnöt (käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa). Tämä korkea toteutusaste vuoden 2012 lopussa koskee myös **Euroopan sosiaalirahastoa**. **Kalatalousrahaston** osalta komission yksiköt käsittelevät vielä päättämiseen liittyviä asiakirjoja ja lopullisia maksupyynnöitä. Tämä selittää alhaisen toteutusasteen asianomaisella ohjelmakaudella.

Kausi 2007-2013: Komission tiukentuneen valvonnan tuloksena tarkastusten määrä kasvaa ohjelmien täytäntöönpanon tässä vaiheessa. Vahvistettujen, päätöksellä hyväksytyjen tai toteutettujen rahoitusoikaisujen määrä jatkaa kasvuaan tulevina vuosina komission valvontatyön ja EU:n tarkastusten ansiosta.

Edellä olevaan taulukkoon on sisällytetty myös rahoitusoikaisut, jotka tietyt jäsenvaltiot ovat kiistäneet, koska aiempien kokemusten mukaan komissio joutuu hyvin harvoin maksamaan takaisin oikaistut määrät. Ks. lisätietoja liitetiedosta **5.2.4**.

6.4.3.2 Toteutuneet rahoitusoikaisut – kumulatiiviset numerotiedot

Luotettavat numerotiedot takaisin perityistä varoista ovat saatavilla vasta vuodesta 2008, koska tuolloin komission kirjanpitojärjestelmässä otettiin käyttöön erillinen toiminto, jolla takaisinperintää pystytään seuraamaan ja jonka avulla siitä voidaan raportoida paremmin. Seuraavassa taulukossa on jaoteltu vuosittain takaisinperityt varat:

milj. euroa

Varojen takaisinperintä	Vuodet					Yhteensä vuoden 2012 lopussa	Yhteensä vuoden 2011 lopussa
	2008	2009	2010	2011	2012		
Maatalous:							
Maataloustukirahasto	356	148	172	178	161	1 015	854
Maaseudun kehittäminen	0	25	114	161	166	466	301
Koheesiopolitiikka	31	102	25	48	14	219	205
Sisäpolitiikan alat	40	100	162	268	229	799	570
Ulkopolitiikan alat	32	81	136	77	99	425	326
Hallinto	0	9	5	2	9	25	16
Yhteensä	459	464	614	734	678	2 949	2 272

6.5 KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNEIDEN ENNAKKOMAKSUJEN TAKAISINPERINTÄ

	<i>milj. euroa</i>	
	2012	2011
Maatalous:		
<i>Maataloustukirahasto</i>	0	0
<i>Maaseudun kehittäminen</i>	0	0
Koheesiopolitiikka:		
<i>EAKR</i>	38	13
<i>Koheesiorahasto</i>	5	2
<i>Euroopan sosiaalirahasto</i>	214	17
<i>KOR/EKTR</i>	0	0
<i>EMOTR:n ohjausosasto</i>	5	10
Sisäpolitiikan alat	207	212
Ulkopolitiikan alat	104	72
Hallinto	2	0
Peritty takaisin yhteensä	575	327

Edellä mainitut määrät on vähennetty laskettaessa ennakkomaksuja, jotka esitetään liitetiedoissa **2.6** ja **2.10**.

6.6 OMISTA VAROISTA SAATAVIIN TUOTTOIHIN LIITTYVÄ VAROJEN TAKAISINPERINTÄ

	<i>milj. euroa</i>	
	2012	2011
Takaisinperityt määrät		
– Pääoma	133	63
– Korko	160	312
Peritty takaisin yhteensä	293	375

6.7 MUUT RAHOITUSOIKAISUT (PERUUTUKSET JA TAKAISINPERINTÄ), JOTKA JÄSENVALTIOT OVAT ILMOITTANEET TOTEUTTANEENSA OHJELMAKAUDEN 2007–2013 OSALTA

milj. euroa

Jäsenvaltio	EAKR/Koheesiorahasto	Euroopan sosiaalirahasto	Euroopan kalatalousrahasto	Yhteensä vuoden 2012 lopussa
Belgia	3	11	-	14
Bulgaria	13	2	0	15
Tšekki	191	37	-	228
Tanska	0	0	0	0
Saksa	290	49	1	340
Viro	4	0	0	4
Irlanti	0	5	0	5
Kreikka	63	-	0	63
Espanja	204	39	9	252
Ranska	42	37	0*	79
Italia	141	27	0	168
Kypros	0	0	0	1
Latvia	10	-	0	10
Liettua	6	0	0	6
Luxemburg	-	0	-	0
Unkari	26	-	0	26
Malta	1	0	-	1
Alankomaat	1	2	0	3
Itävalta	4	1	0	5
Puola	204	-	0	204
Portugali	46	28	1	75
Romania	43	-	0	43
Slovenia	5	5	-	10
Slovakia	33	4	0	37
Suomi	1	0	0	1
Ruotsi	2	1	1	4
Yhdistynyt kuningaskunta	38	13	1	52
Rajat ylittävät tapaukset	8	-	-	8
TOTEUTETTU YHTEENSÄ	1 377	261	14	1 652

* Tarkastuksen päätelmistä käy ilmi, että Ranskan todentamisviranomaisen on parannettava huomattavasti käytänteitään raportoidessaan EKTR:ää koskevia takaisinperintätietoja.

Yllä olevassa taulukossa esitetään jäsenvaltioittain jaoteltuna kumulatiiviset numerotiedot rahoitusoikaisuista, jotka jäsenvaltiot olivat raportoineet ohjelmakauden 2007–2013 alusta vuoden 2012 loppuun mennessä. Nämä tiedot täydentävät komission rahoitusoikaisuista kumulatiivisesti raportoimia tietoja (ks. liitetieto 6.4.3).

Saadakseen paremman varmuuden jäsenvaltioiden toimittamien takaisinperintää ja peruutuksia koskevien tietojen kattavuudesta ja luotettavuudesta komissio aloitti vuonna 2011 rakennetoimien (EAKR, koheesiorahasto, sosiaalirahasto ja EKTR) tarkastukset. Tavoitteena on varmistaa, että jäsenvaltioiden raportointi on kattavaa ja luotettavaa. Riskianalyysin perusteella otokseen valittiin 12 todentamisviranomaisesta kymmenestä jäsenvaltiosta¹. Asianomaiset komission yksiköt saivat vuoden 2012 aikana riittävän varmuuden siitä, että tarkastuksen kohteina olleista 12 todentamisviranomaisesta 11:llä on käytössä tyydyttävät järjestelyt, joilla pidetään kirjaa aiheettomien maksujen takaisinperintään ja peruutuksiin liittyvistä määristä ja raportoidaan asiaan liittyvät tiedot komissiolle.

Komission yksiköt jatkavat tätä tarkastustyötä vuonna 2013 ja sen jälkeisinä vuosina muissa jäsenvaltioissa sen jälkeen, kun ne ovat analysoineet peruutuksia ja takaisinperintää koskevat jäsenvaltioiden vuotuiset lausunnot, jotka on toimitettava vuonna 2013.

¹ Vastuuvapauden myöntäjälle on toimitettu kyseisen tarkastuksen päätelmät, jotka perustuvat loppuraportteihin ja asianomaisten jäsenvaltioiden toteuttamaan jälkiseurantaan.

7. RAHOITUSTUKIMEKANISMIT

Tässä liitetiedossa pyritään antamaan kattavat tiedot EU:ssa nykyisin käytössä olevista rahoitustukimekanismeista. Näin täydennetään liitetiedossa 2 esitettyjä tietoja. Tämän liitetiedon ensimmäisessä osassa (7.1) esitetyt tiedot liittyvät komission hallinnoimaan EU:n otto- ja antolainaustoimintaan. Liitetiedon toisessa osassa (7.2) esitetään tiedot EU:n perussopimuksen soveltamisalan ulkopuolisista valtioiden välisistä rahoituskensuvelmekanismeista, jotka eivät vaikuta EU:n talousarvioon.

7.1 KOMISSIION HALLINNOIMA OTTO- JA ANTOLAINAUSTOIMINTA

7.1.1 Katsaus otto- ja antolainaustoimintaan

Määrien kirjanpitoarvot							milj. euroa	
	Makro- taloudelli- seen rahoit- usapuun liittyvät lainat	Euratom- lainat	Maksu- taselainat	Euroopan rahoituksen- vakautus- mekanismi (ERVM)	Selvitys tilassa oleva EHTY	Yhteensä 31.12.2012	Yhteensä 31.12.2012	
Antolainaus (ks. liitetieto 2.4.2)	549	425	11 623	44 476	221	57 294	41 281	
Ottolainaus (ks. liitetieto 2.14)	549	425	11 623	44 476	194	57 267	41 251	

Edellä olevassa taulukossa on esitetty kirjanpitoarvot, kun taas jäljempänä olevissa taulukoissa olevat määrät ovat nimellisarvoja.

Euroopan unioni valtuutetaan EU:n perussopimuksessa hyväksymään ottolainausohjelmia, jotta se voisi hankkia tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat rahoitusvarat. Euroopan komissio, joka toimii EU:n puolesta, vastaa tällä hetkellä seuraavassa luettelusta kolmesta pääasiallisesta lainaohjelmasta (makrotaloudellinen rahoitusapu, maksutaselainat ja Euroopan rahoituskensuvelmekanismi (ERVM)), joista se voi myöntää lainoja. Se rahoittaa antolainauksen laskemalla liikkeeseen velkainstrumentteja pääomamarkkinoilla tai käyttämällä välittäjinä rahoituslaitoksia.

Näiden kolmen välineen tärkeimmät ominaispiirteet ovat seuraavat:

- EU hankkii lainarahoitusta pääomamarkkinoilta tai käyttämällä rahoituslaitoksia välittäjinä. Antolainaustoimintaa ei siis kateta talousarviosta, koska EU ei saa ottaa lainaa tavanomaisten talousarviomenojen tai talousarvion alijäämän kattamiseksi.
- Otettavien lainojen koko vaihtelee pienistä 1–99 miljoonan euron erillislainoista viiteluokkaa vastaaviin lainoihin, jotka liittyvät maksutaselainoihin ja Euroopan rahoituskensuvelmekanismiin.
- Hankitut varat lainataan lainansaajavaltiolle samoin ehdoin kuin ne on hankittu, ts. otetun ja myönnetyn lainan kuponkikorko, erääntymisaika ja määrä ovat samat. Edellä mainitusta järjestelystä huolimatta joukkolainan velanhoidosta vastaa kuitenkin Euroopan unioni, millä varmistetaan, että kaikki joukkolainaan liittyvät maksut suoritetaan ajoissa ja täysimääräisesti. Tämän vuoksi maksutaselainojen saajien on suoritettava erääntyvät maksut seitsemän päivää ennen vastaavan joukkolainan eräpäivää ja Euroopan rahoituskensuvelmekanismin puitteissa myönnettyjen lainojen saajien 14 päivää ennen vastaavan joukkolainan eräpäivää, jotta komissiolla olisi riittävästi aikaa varmistaa, että maksut suoritetaan aina ajoissa.
- Lainapaketin kokonaismäärä, lyhennyserät, pisin yksittäisen lainan maturiteetti ja keskimääräinen enimmäismaturiteetti määritetään kunkin maaohjelman osalta neuvoston ja komission päätöksissä. Komissio ja lainansaajavaltio sopivat tämän jälkeen laina- ja rahoitusjärjestelystä, joihin kuuluvat muun muassa lyhennyserät ja nostettavien lainaerien maksut. Lisäksi kaikkien muiden paitsi ensimmäisen lainaerän maksaminen riippuu Kansainvälisen valuuttarahaston soveltamia ehtoja vastaavien yhdessä sovittujen tiukkojen edellytysten ja ehtojen täyttämistä samaan tapaan kuin Kansainvälisen valuuttarahaston ja EU:n yhteisen rahoitusavun tapauksessa. Tämä vaikuttaa osaltaan rahoituksen aikatauluun.
- Tämä merkitsee sitä, että liikkeeseenlaskun aikataulu ja instrumenttien erääntymisajat riippuvat vastaavasta EU:n lainanannosta.
- Rahoitus on aina euromääräistä, ja erääntymisajat ovat 5–30 vuotta.

Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös 2012

- Otetut lainat ovat EU:n suoria ja ehdottomia velvoitteita, joiden takaajina ovat EU:n 28 jäsenvaltiota.
- Jos lainansaajavaltio laiminlyö lainan takaisinmaksun, velanmaksua varten tarvittavat varat otetaan mahdollisuuksien mukaan komission kassavaroista. Jos tämä ei ole mahdollista, komissio hankkii tarvittavat varat jäsenvaltioilta. EU:n jäsenvaltioilla on EU:n omia varoja koskevan lainsäädännön mukaan (neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 12 artikla) velvollisuus asettaa EU:n käyttöön riittävästi varoja sen velvoitteiden kattamiseksi. Tämän vuoksi sijoittajiin ei kohdistu rahoitettujen lainojen saajavaltioon liittyvää luottoriskiä vaan ainoastaan EU:hun liittyvä luottoriski.
- Samoin ehdoin toteutettavalla lainanannolla varmistetaan, ettei EU:n talousarvioon kohdistu korko- eikä valuuttariskiä.

Lisäksi **Euratom** (jota edustaa komissio) ottaa oikeushenkilönä lainaa myöntääkseen lainoja sekä jäsenvaltioille että muille maille energia-alan laitoksiin liittyvien hankkeiden rahoittamista varten. Selvitystilassa oleva Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (**EHTY**) hankki maksuvelvoitteensa laiminlyöneen velallisen velkojen uudelleenjärjestelyn jälkeen vuosina 2002 ja 2007 EIP:ltä velkasitoumuksia (promissory notes), joiden luottoluokitus on AAA. Kyseisten velkasitoumusten kirjanpitoarvo oli tilinpäätöspäivänä 221 miljoonaa euroa.

Seuraavassa on lisätietoja kaikista edellä tarkastelluista välineistä. Taulukosta käy ilmi efektiivinen korko (joka ilmoitetaan korkojen vaihteluvälinä).

Antolainaus	31.12.2012	31.12.2011
Makrotaloudellisena rahoitusapuna myönnettävät lainat	0,298 % - 4,54 %	1,58513 % - 4,54 %
Euratom-lainat	0,431 % - 5,76 %	1,067 % - 5,76 %
Maksutaselainat	2,375 % - 3,625 %	2,375 % - 3,625 %
Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM)	2,375 % - 3,750 %	2,375 % - 3,50 %
Selvitystilassa oleva EHTY	5,2354 % - 5,8103 %	1,158 % - 5,8103 %

Ottolainaus	31.12.2012	31.12.2011
Makrotaloudellisena rahoitusapuna myönnettävät lainat	0,298 % - 4,54 %	1,58513 % - 4,54 %
Euratom-lainat	0,351 % - 5,6775 %	0,867 % - 5,6775 %
Maksutaselainat	2,375 % - 3,625 %	2,375 % - 3,625 %
Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM)	2,375 % - 3,750 %	2,375 % - 3,50 %
Selvitystilassa oleva EHTY	6,92 % - 9,78 %	1,158 % - 9,2714 %

7.1.2 Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM)

ERVM (nimellisarvot)	<i>milj. euroa</i>		
	Irlanti	Portugali	Yhteensä
Myönnettyt lainat yhteensä	22 500	26 000	48 500
Nostetut lainat 31.12.2011	13 900	14 100	28 000
Vuonna 2012 nostetut lainat	7 800	8 000	15 800
Nostetut lainat 31.12.2012	21 700	22 100	43 800
Takaisin maksetut lainat 31.12.2012*	0	0	0
Takaisin maksamatta olevat	21 700	22 100	43 800
Nostamattomat lainat 31.12.2012	800	3 900	4 700

*Näiden lainojen takaisinmaksuaikataulu on esitetty liitetiedon **7.1.3** lopussa olevassa taulukossa.

Neuvosto perusti 11. toukokuuta 2010 Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin (ERVM), jonka tarkoituksena on rahoitusvakauden säilyttäminen Euroopassa (neuvoston asetus (EU) N:o 407/2010). Mekanismi perustuu SEUT-sopimuksen 122 artiklan 2 kohtaan, ja siitä voidaan myöntää jäsenvaltiolle unionin taloudellista apua, jos poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ovat aiheuttaneet kyseiselle jäsenvaltiolle vaikeuksia tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa sille suuria vaikeuksia. Taloudellinen apu myönnetään lainan tai luottojärjestelyn muodossa. Komissio lainaa EU:n puolesta varat pääomamarkkinoilta tai käyttämällä välittäjinä rahoituslaitoksia ja lainaa hankkimansa varat edelleen tukea tarvitsevalle jäsenvaltiolle. Kunkin Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin puitteissa lainan

saaneen valtion osalta tehdään ennen lainaerän maksua neljännesvuosittain arviointi, jossa tarkastellaan lainaan liittyvien poliittisten edellytysten täyttymistä.

Toukokuun 9. päivänä 2010 kokoontuneen Ecofin-neuvoston päätelmissä järjestelyn enimmäismäärä rajoitetaan 60 miljardiin euroon, mutta lakisäätöinen enimmäismäärä asetetaan neuvoston asetuksen (EU) N:o 407/2010 2 artiklan 2 kohdassa, jossa avoimena olevien lainojen ja luottojärjestelyjen määrä rajoitetaan omien varojen enimmäismäärään nähden käytettävissä olevaan liikkumavaraan. ERVM:n puitteissa myönnettyjen lainojen rahoittamiseksi otetuille lainoille annetaan takaus EU:n talousarviosta – EU:n talousarvioon kohdistui tämän vuoksi 31. joulukuuta 2012 näistä lainoista yhteensä 44 476 miljoonan euron enimmäisriski (edellä olevassa taulukossa ilmoitettu 43,8 miljardia euroa on tämän riskin nimellisarvo). Koska Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin puitteissa otetuille lainoille annetaan takaus EU:n talousarviosta, Euroopan parlamentti tarkastelee ja valvoo komission kyseisen mekanismin puitteissa toteuttamia toimia talousarviomenettelyn ja vastuuvapauden myöntämismenettelyn yhteydessä.

Neuvosto antoi joulukuussa 2010 täytäntöönpanopäätöksen, joka koski enintään 22,5 miljardin euron lainan myöntämistä Irlannille, ja toukokuussa 2011 täytäntöönpanopäätöksen, joka koski enintään 26 miljardin lainan myöntämistä Portugalille. Alkuperäisissä täytäntöönpanopäätöksissä korko ja korkomarginaali määritettiin siten, että lainaehdot vastasivat Kansainvälisen valuuttarahaston tuen ehtoja. Neuvosto antoi kuitenkin 11. lokakuuta 2011 täytäntöönpanopäätökset N:o 682/2011/EU ja 683/2011/EU, joissa se pienensi korkomarginaaleja takautuvasti ja pidensi lainojen keskimääräistä erääntymisaikaa 7,5 vuodesta 12,5 vuoteen ja yksittäisten osierien erääntymisaikaa enintään 30 vuoteen. Ecofin-neuvosto päätti 12.4.2013 pidentää Irlannille ja Portugalille myönnettyjen ERVM-lainojen keskimääräistä erääntymisaikaa vielä 7 vuodella enintään 19,5 vuoteen. Laina-ajan pidennyksellä pyritään tasoittamaan kyseisten maiden takaisinmaksujärjestelyjä ja vähentämään jälleenrahoitustarpeita ohjelman jälkeisinä vuosina.

EU aikoo laskea Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin puitteissa vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä liikkeeseen vielä yhteensä 3 miljardin euron arvosta joukkolainoja Irlannille ja Portugalille myönnettävien lainojen rahoittamiseksi. ERVM ei enää osallistu uusiin rahoitusohjelmiin eikä tee uusia sopimuksia lainajärjestelyistä. Siitä kuitenkin rahoitetaan edelleen Portugalin ja Irlannin käynnissä olevia ohjelmia (ks. myös jäljempänä liitetieto **7.2.2**).

7.1.3 Maksutaselainat

Maksutaselaina on poliittikalhtöinen rahoitusväline, jolla tarjotaan EU:n jäsenvaltioille keskipitkän aikavälin rahoitustukea. Välineestä voidaan myöntää lainoja jäsenvaltioille, joilla on maksutasetta tai pääomatasetta koskevia vaikeuksia tai joita tällaiset vaikeudet vakavasti uhkaavat. Tästä järjestelystä voivat saada tukea vain ne jäsenvaltiot, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön. Välineestä myönnettävien lainojen enimmäismäärä on rajoitettu 50 miljardiin euroon. Näiden lainojen rahoittamiseksi otetuille lainoille annetaan takaus EU:n talousarviosta. EU:n talousarvioon kohdistui tämän vuoksi 31. joulukuuta 2012 näistä lainoista yhteensä 11 623 miljoonan euron enimmäisriski (seuraavassa taulukossa ilmoitettu 11,4 miljardia euroa on tämän riskin nimellisarvo).

MAKSUTASELAINAT (nimellisarvot)					<i>milj. euroa</i>
	Unkari	Latvia	Romania	Yhteensä	
Myönnettyt lainat yhteensä	6 500	3 100	6 400	16 000	
Nostettu vuonna 2008	2 000	-	-	2 000	
Nostettu vuonna 2009	3 500	2 200	1 500	7 200	
Nostettu vuonna 2010	-	700	2 150	2 850	
Nostettu vuonna 2011	-	-	1 350	1 350	
Nostettu vuonna 2012	-	-	-	-	
Nostetut lainat 31.12.2012	5 500	2 900	5 000	13 400	
Takaisin maksetut lainat 31.12.2012	(2 000)	-	-	(2 000)	
Takaisin maksamatta oleva määrä 31.12.2012	3 500	2 900	5 000	11 400	
Nostamattomat määrät 31.12.2012	0	0	1 400	1 400	

*Näiden lainojen takaisinmaksuaikataulu on esitetty tämän liitetiedon lopussa olevassa taulukossa.

Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös 2012

Vuoden 2008 marraskuun ja vuoden 2012 lopun välisenä aikana maksutaselainoja myönnettiin Unkarille, Latvialle ja Romanialle yhteensä 16 miljardia euroa. Tästä määrästä 13,4 miljardia euroa nostettiin vuoden 2012 loppuun mennessä. Unkarin maksutaselainaohjelma päättyi marraskuussa 2010 (jolloin lainoja oli nostamatta 1 miljardi euroa), ja ensimmäinen takaisinmaksuerä, joka oli 2 miljardia euroa, saatiin aikataulun mukaisesti joulukuussa 2011. Latvian maksutaselainaohjelman voimassaolo päättyi tammikuussa 2012 (jolloin oli nostamatta 200 miljoonaa euroa). Romanian ensimmäinen maksutaselainaohjelma päättyi toukokuussa 2012, jolloin myönnetty laina oli nostettu kokonaisuudessaan.

Romania pyysi helmikuussa 2011 maksutaselainajärjestelmän puitteissa ennalta varautuvaa jatkorahoitustukea talouskasvun uudelleen käynnistämiseksi. Neuvosto päätti 12. toukokuuta 2011 myöntää Romanialle EU:n ennalta varautuvaa maksutasetukea enintään 1,4 miljardia euroa (neuvoston päätös 2011/288/EU). Jos rahoitustuki olisi otettu käyttöön, se olisi myönnetty lainana, jonka takaisinmaksuaika on enintään seitsemän vuotta. Ennalta varautuvan maksutasetuen voimassaoloaika päättyi maaliskuun lopussa 2013, mihin mennessä lainaa ei ollut nostettu.

Seuraavassa taulukossa esitetään suunniteltu nimellismääräinen takaisinmaksuaikataulu maksamatta oleville ERVM- ja maksutaselainoille lainasopimusten allekirjoituspäivänä:

Vuosi	Maksutaselainat				Euroopan rahoitusmekanismi (ERVM)			Yhteensä
	Unkari	Latvia	Romania	Yhteensä	Irlanti	Portugali	Yhteensä	
2014	2,0	1,0		3,0				3,0
2015		1,2	1,5	2,7	5,0		5,0	7,7
2016	1,5			1,5		4,75	4,75	6,25
2017			1,15	1,15				1,15
2018			1,35	1,35	3,9	0,6	4,5	5,85
2019		0,5	1,0	1,5				1,5
2021					3,0	6,75	9,75	9,75
2022						2,7	2,7	2,7
2025		0,2		0,2				0,2
2026					2,0	2,0	4,0	4,0
2027					1,0	2,0	3,0	3,0
2028					2,3		2,3	2,3
2032					3,0		3,0	3,0
2038						1,8	1,8	1,8
2042					1,5	1,5	3,0	3,0
Yhteensä	3,5	2,9	5,0	11,4	21,7	22,1	43,8	55,2

7.1.4 Makrotaloudellinen rahoitusapu, Euratom ja selvitystilassa oleva EHTY

Makrotaloudellinen rahoitusapu on politiikkalähtöinen rahoitusväline, josta myönnetään sitomatonta ja kohdentamatonta maksutasetukea ja/tai talousarviotukea EU:n aluetta maantieteellisesti lähellä oleville kumppanimaille. Makrotaloudellinen rahoitusapu muodostuu keskipitkän ja/tai pitkän aikavälin lainoista tai avustuksista tai tällaisten lainojen ja avustusten tarkoituksenmukaisesta yhdistelmästä. Yleensä sillä täydennetään Kansainvälisen valuuttarahaston tukemille rakennemuutos- ja uudistusohjelmille myönnettyä rahoitusta. Komissio oli 31.12.2012 mennessä tehnyt 100 miljoonan euron arvosta lainasopimuksia, joihin liittyviä varoja toinen osapuoli ei vielä ollut nostonut. Komissio ei ole saanut näille lainoille takauksia ulkopuolisilta tahoilta, vaan niille on myönnetty takaus takuurahastosta (ks. liitetieto 2.4).

Euratom on Euroopan unionin oikeushenkilö, jota edustaa Euroopan komissio. Jäsenvaltioille myönnettävillä Euratom-lainoilla rahoitetaan jäsenvaltioissa toteutettavia investointihankkeita, jotka liittyvät ydinsähkön teolliseen tuotantoon ja polttoainekiertoon tarkoitettuihin teollisiin laitoksiin. Kolmansille maille myönnettävät Euratom-lainat on tarkoitettu toimivien tai rakenteilla olevien ydinvoimalaitosten ja ydinpolttoainekiertoon liittyvien laitosten turvallisuuden ja tehokkuuden

parantamiseen. Komissio on saanut näille lainoille ulkopuolisilta takauksia yhteensä 423 miljoonan euron arvosta (447 miljoonaa euroa vuonna 2011).

EHTY:n lainat sisältävät selvitystilassa olevan EHTY:n EHTY:n perustamissopimuksen 54 ja 56 artiklan mukaisesti lainavaroista myöntämät luotot sekä kolme noteeraamatonta vieraan pääoman ehtoista arvopaperia, jotka EIP on laskenut liikkeeseen maksukyvyttömän velallisen sijaan tulleen velallisena. EHTY pitää kyseiset arvopaperit hallussaan niiden erääntymiseen (vuonna 2017 ja vuonna 2019) saakka kattaakseen vastaavien ottamiensa lainojen takaisinmaksun. Kirjanpitoarvon muutos vastaa kertyneen koron muutosta lisätynä kyseiselle vuodelle jaksotetulla, oikeuksien syntymisajankohtana maksettujen palkkioiden ja kyseisenä ajankohtana aiheutuneiden transaktiokustannusten osuudella. Laskennassa on käytetty efektiivisen koron menetelmää.

7.2 EU:N PERUSSOPIMUKSEN ULKOPUOLISET VALTIOIDEN VÄLISET RAHOITUSVAKAUSMEKANISMIT

7.2.1 Euroopan rahoitusvakausväline

Euroalueen jäsenvaltiot perustivat Ecofin-neuvoston 9. toukokuuta 2010 antamien päätösten jälkeen Euroopan rahoitusvakausvälineen. Välineen tehtävänä on turvata rahoitusvakaus Euroopassa tarjoamalla rahoitustukea euroalueen jäsenvaltioille. Euroopan rahoitusvakausvälineestä ei nykyisen puitesopimuksen mukaan enää myönnetä uusia lainoja 1. heinäkuuta 2013 jälkeen (ks. jäljempänä liitetieto **7.2.2**). Euroalueen valtion- ja hallitusten päämiesten heinäkuussa 2011 tekemän sopimuksen mukaan Euroopan rahoitusvakausväline voi käyttää seuraavia toimenpiteitä, joihin on yhdistetty asianmukaisten ehtojen täyttäminen:

- lainojen myöntäminen rahoitusvaikeuksissa oleville valtioille
- velkainstrumenttien ensi- ja jälkimarkkinoilla toimiminen; jälkimarkkinoilla toteutettavien toimien on aina perustuttava EKP:n analyysiin, jossa todetaan finanssimarkkinoiden poikkeuksellinen tilanne ja rahoitusvakauden vaarantuminen
- varautumisohjelmaan perustuvien toimien toteuttaminen
- rahoituslaitosten pääomittamisen rahoittaminen valtioille myönnettävien lainojen avulla
- osittaisten riskisuojaotodistusten antaminen riskialttiiden jäsenvaltioiden toteuttamille uusille liikkeeseenlaskuille.

Välineellä on vakuutena euroalueen jäsenvaltioiden antamat 780 miljardin euron takaussitoumukset, ja sen lainanantokapasiteetti on 440 miljardia euroa. Sille ei ole myönnetty takausta EU:n talousarviosta. Euroopan rahoitusvakausväline on Luxemburgiin rekisteröity liikeyritys, jonka omistajina ovat euroalueen jäsenvaltiot. Se ei kuulu EU:n perussopimuksen soveltamisalaan, joten se ei ole EU:n elin vaan täysin erillinen yhteisö, jota ei konsolidoida EU:n tilinpäätökseen. Tämän vuoksi sillä ei ole vaikutusta EU:n tilinpäätökseen lukuun ottamatta jäljempänä kuvattuja seuraamuksiin perustuvia tuloja.

Komissio vastaa rahoitusapuun liitettyjen poliittisten ehtojen neuvottelemisesta ja niiden täyttämisen seurannasta. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1173/2011 mukaan jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro, voidaan määrätä seuraamuksena sakkoja silloin, kun jäsenvaltio ei ole toteuttanut asianmukaisia toimia liiallisen alijäämänsä korjaamiseksi tai kun se on vääristänyt tilastoja. Tällaisen sakon määrä on 0,2 prosenttia suhteessa jäsenvaltion edellisvuoden BKT:hen. Makrotalouden epätasapainon korjaamisesta annetussa asetuksessa (EU) N:o 1174/2011 säädetään vastaavasti euroalueen jäsenvaltiolle määrättävästä vuotuisesta sakosta, joka määrätään, jos jäsenvaltio ei ole toteuttanut vaadittuja korjaavia toimia tai jos se on esittänyt riittämättömän korjaussuunnitelman. Tällaisen sakon määrä on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Asetuksella (EU) N:o 1177/2011 tarkistettiin liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntönnäpönnön nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1467/97. Myös tässä tarkistetussa asetuksessa säädetään mahdollisuudesta määrätä sakkoja euroalueen jäsenvaltioille (sakon määrä on 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen lisätynä muuttuvalla osalla). Kaikkien kolmen asetuksen mukaan komission kantamat sakot asetetaan Euroopan rahoitusvakausvälineen tai sen seuraajaksi perustetun mekanismin käyttöön. Tällä hetkellä tarkoituksena on, että tällaiset sakot siirretään Euroopan rahoitusvakausvälineelle EU:n talousarvion kautta. Tämä tarkoittaa, että tällaiset määrät otetaan talousarvion sekä tuloina että menoina, jolloin niillä ei ole vaikutusta talousarvion kokonaistoteutumaan. Näin ollen niillä ei myöskään ole vaikutusta varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen sellaisena kuin se esitetään EU:n tilinpäätöslaskelmissä.

ERVM (nimellisarvot)*milj. euroa*

	Irlanti	Portugali	Kreikka*	Yhteensä
Myönnetyt lainat yhteensä	17 700	26 000	109 100	152 800
Nostetut lainat 31.12.2012	12 000	18 200	73 700	103 900
Takaisin maksetut lainat 31.12.2012	-	-	-	-
Takaisin maksamatta olevat lainat 31.12.2012	12 000	18 200	73 700	103 900
Nostamattomat määrät	5 700	7 800	35 400	48 900

*2. ohjelma

7.2.2 Euroopan vakausmekanismi (EVM)

Eurooppa-neuvosto pääsi 17. joulukuuta 2010 sopimukseen siitä, että euroalueen jäsenvaltioita varten on tarpeen perustaa pysyvä vakausmekanismi. Tätä mekanismia kutsutaan Euroopan vakausmekanismiksi. Se on hallitustenvälinen elin, johon sovelletaan kansainvälistä julkisoikeutta ja joka ei kuulu EU:n perussopimuksen soveltamisalaan. Euroalueen seitsemäntoista jäsenvaltiota allekirjoittivat sopimuksen Euroopan vakausmekanismiin perustamisesta 2. helmikuuta 2012. Sen soveltaminen aloitettiin lokakuussa 2012. Euroopan vakausmekanismi on ottanut hoitaakseen Euroopan rahoitusvakautusmekanismiin tehtävät, ja 1.7.2013 se otti hoitaakseen myös Euroopan rahoitusvakausvälineen tehtävät. Siitä on tullut ainoa pysyvä mekanismi, joka vastaa euroalueen jäsenvaltioiden uusiin rahoitustukipyyntöihin. Euroopan rahoitusvakausväline ja Euroopan rahoitusvakautusmekanismi eivät enää osallistu uusiin rahoitusohjelmiin eivätkä tee uusia sopimuksia lainajärjestelyistä. Niistä kuitenkin rahoitetaan edelleen Portugalin ja Irlannin käynnissä olevia ohjelmia. Euroopan rahoitusvakautusmekanismiin puitteissa jo myönnettyjen lainojen nostamiseen ja takaisinmaksuun sovelletaan edelleen rahoitusvakautusmekanismiin sääntöjä, joten vastaavalla ottolainauksella on edelleen EU:n talousarviosta myönnetty takaus, minkä vuoksi kyseiset lainat esitetään edelleen EU:n taseessa. Euroopan vakausmekanismiin perustaminen ei sen vuoksi vaikuta Euroopan rahoitusvakautusmekanismiin voimassa oleviin velvoitteisiin. Euroopan vakausmekanismiin puitteissa otetuille lainoille ei myönnetä takausta EU:n talousarviosta.

Euroopan vakausmekanismiin tukena on vankka pääomarakenne, ja sen merkitty pääoma on yhteensä 700 miljardia euroa. Tästä summasta 80 miljardia euroa on euroalueen jäsenvaltioilta saatua maksettua pääomaa. Vakausmekanismiin lainanantokapasiteetti on sen pääoman perusteella periaatteessa 500 miljardia euroa. Euroopan vakausmekanismiin tarjoamaan tukeen liitetään ehtoja, jotka ovat valitun tukivälineen kannalta tarkoituksenmukaisia. Jäsenvaltioille myönnettävien lainojen ehtona on tiukan talous- ja finanssipolitiikan mukauttamisohjelman toteuttaminen voimassa olevien järjestelyjen mukaisesti. Koska uusi vakausmekanismi on erillinen oikeushenkilö ja euroalueen jäsenvaltiot rahoittavat suoraan sen toiminnan, se ei ole EU:n elin eikä se näin vaikuta EU:n talousarvioon eikä tilinpäätökseen lukuun ottamatta jäljempänä kuvattuja tuloja, jotka mahdollisesti saadaan seuraamuksista. Komissio vastaa rahoitusapuun liitettyjen poliittisten ehtojen neuvottelemisesta ja näiden ehtojen täyttymisen seurannasta (samaa tapaan kuin Euroopan rahoitusvakausvälineen tapauksessa). Poliittisten ehtojen täyttymistä arvioidaan jokaisen Euroopan vakausmekanismista rahoitustukea saavan valtion osalta säännöllisesti ennen uuden maksuerän suorittamista.

Kuten edellä on todettu, asetusten (EU) N:o 1173/2011, 1174/2011 ja 1177/2011 mukaisesti kannetut sakot siirretään EU:n talousarvion kautta Euroopan vakausmekanismille sen jälkeen, kun Euroopan rahoitusvakausväline on lopettanut toimintansa. Lisäksi 25 jäsenvaltion (joihin eivät kuulu Yhdistynyt kuningaskunta ja Tšekki) allekirjoittamassa sopimuksessa talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta määrätään seuraamusmaksuista, jotka peritään sopimuspuolilta olevilta jäsenvaltioilta, jos nämä eivät ole toteuttaneet tarvittavia toimenpiteitä puuttuakseen alijäämää koskevan perusteen rikkomiseen. Seuraamusmaksut (jotka voivat olla enintään 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen) maksetaan Euroopan vakausmekanismille, jos ne peritään euroalueen jäsenvaltioilta (jolloin niillä ei ole vaikutusta EU:n talousarvion toteutumaa ja niitä käsitellään siis samaan tapaan kuin Euroopan rahoitusvakausvälineen seuraamusmaksuja), tai ne tuloutetaan EU:n talousarvioon, jos ne peritään euroalueen ulkopuolisilta jäsenvaltioilta (ks. perussopimuksen 8 artiklan 2 kohta). Jälkimmäisessä tapauksessa seuraamusmaksun määrä on EU:n talousarvioon otettavaa tuloa, ja se esitetään tällaisena tulona tilinpäätöksessä.

EVM (nimellisarvot)	<i>milj. euroa</i>
	Espanja
Myönnetyt lainat yhteensä	100 000
Nostetut lainat 31.12.2012	39 468
Takaisin maksetut lainat 31.12.2012	-
Takaisin maksamatta olevat lainat	39 468
Nostamattomat määrät	60 532

8. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Seuraavat Euroopan unionin (EU) rahoitusriskien hallintaa koskevat tiedot liittyvät

- otto- ja antolainaustoimintaan, jonka Euroopan komissio on toteuttanut käyttämällä seuraavia välineitä: Euroopan rahoituskansakautusmekanismi, maksutaselainat, makrotaloudellinen rahoitusapu, Euratom-lainat sekä (selvitystilassa olevan) Euroopan hiili- ja teräsyhteisön lainat
- treasury-toimintoihin, jotka Euroopan komissio on toteuttanut EU:n talousarvion toteuttamiseksi ja joihin kuuluvat myös sakkujen tuloutukset ja
- ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten perustettuun takuurahastoon.

8.1 RISKITYYPIT

Markkinariski on riski siitä, että rahoitusinstrumentin käypä arvo tai vastaiset rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen muutosten vuoksi. Markkinariski käsittää paitsi tappion myös voiton mahdollisuuden. Siihen kuuluvat valuuttariski, korkoriski ja muu hintariski (EU:hun ei kohdistu merkittävää muuta hintariskiä).

1. **Valuuttariski** on riski siitä, että EU:n toimien tai sen sijoitusten arvo vaihtelee valuuttakurssimuutosten vuoksi. Tämä riski aiheutuu yhden valuutan arvon muuttumisesta suhteessa toiseen valuuttaan.
2. **Korkoriski** liittyy mahdollisuuteen siitä, että arvopaperin, erityisesti joukkovelkakirjalainan, arvo pienenee korkojen noustessa. Nouseva korkotaso yleensä laskee kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjojen hintaa ja päinvastoin.

Luottoriski on tappion riski, joka aiheutuu siitä mahdollisuudesta, että velallinen/lainanottaja ei maksa takaisin lainaa tai muuta luottoa (pääomaa, korkoa tai ei kumpaakaan) tai rikkoo muuten sopimuksesta johtuvia velvoitteita. Lainan takaisinmaksu voi viivästyä, lainanottajan maksuja voidaan joutua järjestelemään uudelleen tai velallinen voi joutua konkurssiin.

Likviditeettiriski tarkoittaa riskiä siitä, että arvopaperia tai muuta omaisuuserää on hankala myydä nopeasti markkinoilla tappion estämiseksi tai veloitteen täyttämiseksi.

8.2 RISKIENHALLINTAPOLITIIKKA

Otto- ja antolainaustoiminta

EU:n lainanottoon ja -antoon sekä niihin liittyviin treasury-toimintoihin sovelletaan näitä toimintoja koskevia neuvoston päätöksiä ja tapauksen mukaan EU:n sisäisiä ohjeita. Eri osa-alueista, kuten lainanotosta, lainanannosta sekä treasury-toiminnoista, on annettu kirjalliset menettelyohjeet, joita kyseisistä toiminnoista vastaavat yksiköt noudattavat. Suojausta ei yleensä käytetä korkotason tai valuuttojen kurssien vaihtelujen kattamiseksi, koska EU:n myöntämät lainat myönnetään yleensä samoin ehdoin kuin niiden rahoittamiseksi otetut lainat (back-to-back), jolloin avoimia valuutta- tai korkopositioita ei ole. Tämän back-to-back -periaatteen soveltamista valvotaan säännöllisesti.

Selvitystilassa olevan EHTY:n osalta Euroopan komissio hallinnoi velkojen selvittämistä, eikä selvitystilassa oleva EHTY näin enää myönnä uusia lainoja eikä hanki niitä varten rahoitusta. EHTY voi ottaa uutta lainaa vain sellaista jälleenerahoitusta varten, jonka tarkoituksena on vähentää rahoitustoiminnan kustannuksia. Treasury-toiminnassa noudatetaan varovaisuusperiaatetta rahoitusriskien rajoittamiseksi.

Treasury-toiminnot

Talousarvion täytäntöönpanon yhteydessä toteutettavien komission treasury-toimintojen säännöistä ja periaatteista säädetään neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) N:o 1150/2000 (sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 2028/2004 ja neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 105/2009), varainhoitoasetuksessa (neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 1995/2006, neuvoston asetuksella (EY) N:o 1525/2007 ja neuvoston asetuksella (EU, Euratom) N:o 1081/2010) ja kyseisen asetuksen soveltamissäännöistä annetussa komission asetuksessa (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (sellaisena kuin se

on muutettuna komission asetuksella (EY, Euratom) N:o 1261/2005, neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 1248/2006 ja neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 478/2007).

Edellä mainittujen asetusten mukaisesti sovelletaan seuraavia peruseriaatteita:

- Jäsenvaltiot asettavat EU:n omat varat sen käyttöön maksamalla ne tileille, jotka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kunkin jäsenvaltion valtiokonttoriin tai kyseisen jäsenvaltion nimeämään rahoituslaitokseen. Komissio nostaa varoja kyseisiltä tileiltä ainoastaan kattaakseen käteisvaratarpeensa.
- Jäsenvaltiot maksavat omat varat kansallisessa valuutassaan, mutta komissio suorittaa maksunsa pääasiassa euromääräisinä.
- Komission nimissä avatuilla tileillä ei saa tapahtua tilinylityksiä. Tämä rajoitus ei koske komission omien varojen tilejä tapauksissa, joissa on kyse sellaisten lainojen takaisinmaksun laiminlyönnistä, joista on sovittu tai joille on myönnetty takaus neuvoston asetusten ja päätösten mukaisesti, tai tapauksissa, joissa (tietyin edellytyksin) käteisvaratarpeet ovat suuremmat kuin tilillä olevat varat.
- Muiden valuuttojen kuin euron määräisillä tileillä olevat varat joko käytetään saman valuutan määräisten maksujen suorittamiseen tai muunnetaan säännöllisesti euroiksi.

Omien varojen tilien lisäksi komissio on avannut pankkitilejä keskuspankeissa ja liikepankeissa suorittaakseen ja vastaanottaakseen maksuja, jotka eivät liity EU:n talousarvioon tuloutettaviin jäsenvaltioiden rahoitusosuuksiin.

Treasury- ja maksutoiminnot ovat pitkälle automatisoituja ja perustuvat ajanmukaisiin tietotekniikkajärjestelmiin. Järjestelmän turvallisuus ja tehtävien eriyttäminen varmistetaan erityismenettelyillä varainhoitoasetuksen säännösten, komission noudattamien sisäistä valvontaa koskevien standardien ja tilintarkastuseriaatteiden mukaisesti.

Komission treasury- ja maksutoimintojen hallinnointi perustuu kirjallisiin ohjeisiin ja menettelyihin. Tavoitteena on vähentää operatiivisia ja rahoitusriskejä sekä varmistaa valvonnan riittävyys. Ohjeet ja menettelyt kattavat eri toiminnot (esimerkiksi maksujen suorittaminen ja kassanhallinta, rahavirtojen ennustaminen ja toiminnan jatkuvuus). Ohjeiden ja menettelyjen noudattamista valvotaan säännöllisesti. Lisäksi budjettipääosaston ja talouden ja rahoituksen pääosaston kanssa vaihdetaan säännöllisesti tietoja riskienhallinnasta ja parhaista vastuista.

Sakot

Alustavasti maksetut sakot: talletukset

Ennen vuotta 2010 saadut määrät on talletettu pankkitileille pankeissa, jotka on erityisesti valittu alustavasti maksettujen sakkujen tallettamista varten. Pankit valitaan varainhoitoasetuksessa säädettyjen tarjouskilpailumenettelyjen mukaisesti. Varoja yksittäisiin pankkeihin sijoitettaessa noudatetaan sisäistä riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritetään luottoluokitusta koskevat vaatimukset ja varojen määrä, joka voidaan sijoittaa suhteessa vastapuolen oman pääoman määrään. Taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten toimintalinjojen ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

Alustavasti maksetut sakot: BUFI-salkku

Alustavasti maksetut sakot on vuodesta 2010 alkaen sijoitettu tarkoitusta varten perustettuun rahastoon (BUFI). Alustavasti maksetuista sakoista saatujen varojen hoidosta vastaa komissio, joka noudattaa sisäisiä ohjeita ja varainhoidon suuntaviivoja. Eri osa-alueista, muun muassa treasury-toiminnoista, on annettu menettelyohjeet, joita kyseisistä toiminnoista vastaavat yksiköt noudattavat. Taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten ohjeiden ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

Varojen hoidon tavoitteena on sijoittaa komissiolle maksetut sakot siten, että

- a) varat ovat tarvittaessa nopeasti käytettävissä;
- b) tavanomaisissa olosuhteissa varoille saadaan keskimäärin tuotto, joka vastaa BUFI-viitearvon mukaista tuottoa, josta on vähennetty kulut.

Sijoitukset tehdään periaatteessa ainoastaan seuraaviin kohteisiin: määräaikaistalletukset euroalueen keskuspankkeihin, euroalueen valtioiden luottolaitoksiin, valtioiden kokonaan omistamiin tai takaamiin pankkeihin tai ylikansallisiin laitoksiin; joukkovelkakirjat, velkasitoumukset tai sijoitustodistukset, joiden liikkeeseenlaskijoina ovat valtioiden yksiköt, joihin liittyy suora euroalueen valtiovastuu, tai ylikansalliset laitokset.

Pankkitakaukset

Komissiolla on lisäksi merkittävät rahoituslaitosten antamat vakuudet, jotka liittyvät komission EU:n kilpailusääntöjen rikkomisesta yrityksille määräämiin sakkoihin (ks. liitetieto **2.9.1**). Nämä vakuudet on saatu sakkojen maksamiseen veloitetuilta yrityksiltä vaihtoehtona sakkoihin liittyville alustaville maksuille. Näitä vakuuksia hallinnoidaan sisäisen riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten toimintalinjojen ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

Takuurahasto

Takuurahaston (ks. liitetieto **2.4**) varojen hoidossa noudatettavat säännöt ja periaatteet sisältyvät 25. marraskuuta 1994 Euroopan komission ja Euroopan investointipankin välillä tehtyyn sopimukseen, jota on muutettu 17. ja 23. syyskuuta 1996, 8. toukokuuta 2002, 25. helmikuuta 2008 ja 9. marraskuuta 2010. Takuurahaston toiminnassa käytetään vain yhtä valuuttaa eli euroa. Takuurahaston kaikki sijoitukset tehdään euroina valuuttakurssiriskin välttämiseksi. Varojen hoidossa noudatetaan rahoitustoimintaan tavanomaisesti sovellettavia varovaisuutta koskevia sääntöjä. Takuurahaston hoidossa on kiinnitettävä erityistä huomiota riskien vähentämiseen ja sen varmistamiseen, että hoidettavina olevat varat voidaan myydä tai siirtää ilman merkittävää viivettä katettavina olevien sitoumusten asettamien vaatimusten mukaisesti.

8.3 VALUUTTARISKIT

Otto- ja antolainaustoiminta

Useimmat rahoitusvarat ja -velat ovat euromääräisiä, joten EU:lla ei näissä tapauksissa ole valuuttariskiä. EU kuitenkin myöntää lainoja Yhdysvaltain dollareina Euratomin rahoitusvälineen kautta. Lainat rahoitetaan ottamalla vastaavan suuruisia lainoja Yhdysvaltain dollareissa (back-to-back-operatiot). EU:lla ei tilinpäätöspäivänä ollut Euratomiin liittyviä valuuttakurssiriskejä. Selvitystilassa olevalla EHTY:llä on pieni ulkomaan valuutan määräinen nettovastuu, jonka arvo on 1,35 miljoonaa euroa. Vastuu jakautuu 1,13 miljoonan euron asuntolainoihin ja 0,22 miljoonan euron käyttötilien saldoihin.

Treasury-toiminnot

Omista varoista annetun asetuksen mukaisesti omat varat, jotka jäsenvaltiot maksavat muissa valuutoissa kuin euroina, säilytetään omien varojen pankkitileillä. Varat muunnetaan euroiksi, kun niitä tarvitaan maksujen suorittamiseen. Edellä mainitussa asetuksessa säädetään menettelyistä, joita sovelletaan kyseisten varojen hallinnoinnissa. Joissakin tapauksissa varoja käytetään kyseisen vieraan valuutan määräisten maksujen suorittamiseen ilman muuntamista euroiksi.

Komissio on avannut muiden EU-valuuttojen kuin euron sekä Sveitsin frangin ja Yhdysvaltain dollarin määräisiä pankkitilejä liikepankeissa suorittaakseen kyseisten valuuttojen määräisiä maksuja. Näille tileille siirretään lisää varoja sitä mukaa kuin maksuja suoritetaan, minkä vuoksi ne eivät muodosta valuuttariskiä.

Kun sekalaisia tuloja (muuta kuin omia varoja) saadaan muussa valuutassa kuin euroina, ne joko siirretään muille saman valuutan määräisille komission tileille, jos varoja tarvitaan maksujen suorittamiseen, tai ne muunnetaan euroiksi ja siirretään muille euromääräisille tileille. Muille kuin euromääräisille ennakkotileille siirretään varoja sen mukaan miten paljon kulloinkin kyseeseen tulevan valuutan määräisiä varoja arvioidaan lyhyellä aikavälillä tarvittavan maksujen kattamiseksi. Näiden tilien saldoille on asetettu enimmäismäärät.

Sakot

Alustavasti maksetut sakot (talletukset ja BUFI-salkku) ja pankkitakaukset

Koska kaikki sakot määrätään ja maksetaan euroina, komissiolle ei aiheudu riskiä valuuttakurssien vaihtelusta.

Takuurahasto

Takuurahaston rahoitusvarat ovat euromääräisiä, joten valuuttakurssiriskiä ei ole.

8.4 KORKORISKI

Otto- ja antolainaustoiminta

Vaihtuvakorkoinen otto- ja antolainaus

EU:lla on otto- ja antolainaustoimintansa luonteen vuoksi merkittävät korolliset varat ja velat. EU:hun kohdistuu korkoriski makrotaloudelliseen rahoitusapuun ja Euratomiin liittyvän vaihtuvakorkoisen ottolainauksen vuoksi. Näiden lainojen korkoriski katetaan kuitenkin siten, että EU myöntää lainaa samoin ehdoin kuin se on sitä ottanut (back-to-back). EU:n nimellismääräiset vaihtuvakorkoiset lainat olivat tilinpäätöspäivänä yhteensä 0,7 miljardia euroa (0,8 miljardia euroa vuonna 2011). Lainat hinnoitellaan uudelleen kuuden kuukauden välein.

Kiinteäkorkoinen otto- ja antolainaus

EU:lla oli vuonna 2012 myös makrotaloudelliseen rahoitusapuun ja Euratomiin liittyviä kiinteäkorkoisia lainoja yhteensä 271 miljoonaa euroa (236 miljoonaa euroa vuonna 2011). Nämä lainat erääntyvät joko 1–5 vuoden kuluttua (25 miljoonaa euroa) tai yli viiden vuoden kuluttua (246 miljoonaa euroa). Näitä lainoja merkittävämpiä ovat kuitenkin ne kymmenen kiinteäkorkoista lainaa, jotka EU:lla on osana maksutaselainojen rahoitusvälinettä. Niiden yhteismäärä oli 11,4 miljardia euroa vuonna 2012 (11,4 miljardia euroa vuonna 2011). Nämä lainat erääntyvät joko 1–5 vuoden kuluttua (8,4 miljardia euroa) tai yli viiden vuoden kuluttua 3,0 miljardia euroa). EU:lla on lisäksi 18 Euroopan rahoituksenvakautusmekanismiin liittyvää kiinteäkorkoista lainaa. Näiden lainojen yhteismäärä oli 43,8 miljardia euroa vuonna 2012. Nämä lainat erääntyvät joko 1–5 vuoden kuluttua (9,8 miljardia euroa) tai yli viiden vuoden kuluttua (34 miljardia euroa).

Selvitystilassa olevan EHTY:n toiminnasta seuraa, että siihen kohdistuu korkoriski. EHTY:n ottamien lainojen korkoriski katetaan yleensä kuitenkin siten, että EHTY myöntää lainaa samoin ehdoin kuin se on sitä ottanut. Varojen hoidosta voidaan todeta, että EHTY-salkussa on neljä prosenttia vaihtuvakorkoisia joukkovelkakirjoja. Tilinpäätöspäivänä kahdeksan prosenttia joukkovelkakirjasalkusta oli nollakorkoisia joukkovelkakirjoja.

Treasury-toiminnot

Komission treasury-toimintaan ei kuulu ottolainaus. Tämän vuoksi korkoriskiä ei ole. Komissio voi kuitenkin saada korkoa varoista, joita se säilyttää pankkitileillään. Komissio on tämän vuoksi ottanut käyttöön toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että pankkitileille kertynyt korko vastaa markkinakorkoja ja niiden mahdollista vaihtelua.

Jäsenvaltioiden valtiokonttoreihin ja keskuspankkeihin omien varojen vastaanottamista varten avatut tilit ovat korottomia, eikä niistä peritä kuluja. Kaikille muille keskuspankeissa oleville tileille maksetaan korkoa pankin kanssa sovittujen ehtojen mukaisesti. Korko vaihtelee markkinatilanteen mukaan.

Liikepankeissa olevien tilien yliyön-saldoille kertyy korko päivittäin. Korko perustuu muuttuviin markkinakorkoihin, joihin sovelletaan positiivista tai negatiivista sopimusmarginaalia. Useimmille tileille maksettava korko perustuu eoniakorkoon (Euro over night index average), ja maksettavaa korkoa mukautetaan eoniakoron mukaan. Joidenkin tilien koron laskennassa käytetään Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa marginaalikorkoa. Tämän vuoksi ei ole riskiä siitä, että komission saama korko alittaisi markkinakorot.

Sakot

Alustavasti maksetut sakot (talletukset ja BUFI-salkku) ja pankkitakaukset

Talletuksiin ja pankkitakauksiin ei kohdistu korkoriskiä. Talletuksista kertynyt korko vastaa markkinakorkoja ja niiden mahdollista vaihtelua. BUFI-salkussa ei ole vaihtuvakorkoisia joukkovelkakirjoja.

Takuurahasto

Takuurahastoon kuuluvat vaihtuvakorkoiset vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ovat alttiita korkojen volatiliteettiin liittyville vaikutuksille, kun taas kiinteäkorkoiset vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit aiheuttavat käypään arvoon liittyviä riskejä. Kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjojen osuus sijoitussalkusta oli tilinpäätöspäivänä noin 67 prosenttia (83 prosenttia vuonna 2011).

8.5 LUOTTORISKI

Otto- ja antolainaustoiminta

Luottoriskiä hallitaan ensisijaisesti hankkimalla takauksia valtioilta (Euratomin tapauksessa). Seuraavaksi kyseeseen tulee takuurahasto (makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euratom) ja takuurahaston jälkeen varojen ottaminen jäsenvaltioissa olevilta komission nimissä avatuilta omien varojen tileiltä. Viime kädessä luottoriskiä hallinnoidaan EU:n talousarvion kautta. Omia varoja koskevien maksujen enimmäismäärä on omista varoista annettujen säännösten mukaan 1,23 prosenttia suhteessa jäsenvaltioiden BKT:oon. Maksumäärärahojen kattamiseen vuonna 2012 käytetty omien varojen määrä oli 0,93 prosenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että 31. joulukuuta 2012 näiden vakuuksien kattamiseen oli käytettävissä 0,3 prosentin marginaali. Ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten tarkoitettu takuurahasto perustettiin vuonna 1994. Siitä katetaan sellaisiin lainoihin liittyvä velvoitteiden laiminlyöntiriski, jotka on

otettu Euroopan unionin ulkopuolisille maille myönnettyjen lainojen rahoittamiseksi. Luottoriskiä pienentää kuitenkin mahdollisuus nostaa varoja jäsenvaltioissa olevilta komission nimissä avatuilta omien varojen tileiltä yli tilillä olevien määrien, jos velallinen ei pysty maksamaan erääntyntä velkaa kokonaisuudessaan. Tätä varten EU:lla on oikeus kääntyä jäsenvaltioiden puoleen varmistaakseen, että se pystyy täyttämään oikeudelliset velvoitteensa velkojiaan kohtaan.

Treasury-toiminnassa on noudatettava vastapuolten valinnasta annettuja ohjeita. Näistä toiminnoista vastaava yksikkö voi tämän vuoksi tehdä sopimuksen vain sellaisten asetetut vaatimukset täyttävien pankkien kanssa, jotka rajaavat vastapuoliriskinsä riittävän hyvin.

EHTY:n luottoriskiä hallitaan analysoimalla säännöllisesti sitä, pystyvätkö velalliset suoriutumaan korkojen ja pääoman maksuvelvollisuudestaan. Luottoriskin hallintaan kuuluu myös vakuuksien hankkiminen sekä takausten hankkiminen valtioilta, yrityksiltä ja yksityishenkilöiltä. Treasury-toiminnassa on noudatettava vastapuolten valinnasta annettuja ohjeita. Toiminnoista vastaava yksikkö voi tehdä sopimuksen vain sellaisten asetetut vaatimukset täyttävien pankkien kanssa, jotka rajaavat vastapuoliriskinsä riittävän hyvin.

Treasury-toiminnot

Pääosaa komission rahavaroista säilytetään omista varoista annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) 1150/2000 mukaisesti pankkitileillä, jotka jäsenvaltiot ovat avanneet rahoitusosuuksien maksamista varten (omat varat). Kaikki tällaiset tilit ovat jäsenvaltioiden valtiokonttoreissa tai keskuspankeissa. Näistä laitoksista aiheutuu komissiolle pienin mahdollinen luottoriski (tai vastapuoliriski), koska vastapuolena on jäsenvaltio. Osa komission rahavaroista on talletettu liikepankkeihin maksujen suorittamista varten. Näitä tilejä täydennetään tarpeen mukaan, ja niitä hallinnoidaan automaattisesti kassanhallintajärjestelmällä. Kullakin tilillä säilytetään vähimmäismäärä varoja, joka vastaa tileiltä keskimäärin päivittäin suoritettavia maksuja. Tämän vuoksi tilien yliyön-saldot ovat alhaiset (yli 20 tilillä on keskimäärin yhteensä 20–100 miljoonaa euroa) eikä komissiolle aiheudu juurikaan riskiä. Nämä määrät on syytä suhteuttaa kaikkien pankkitileillä olevien varojen yhteismäärään, joka vaihtelee miljardista 35 miljardiin euroon. Vuonna 2012 näiltä tileiltä suoritettiin maksuja 139,5 miljardia euroa.

Komissioon kohdistuva vastapuoliriski pyritään lisäksi minimoimaan valitsemalla liikepankit erityisohjeiden mukaisesti.

- Kaikki liikepankit valitaan tarjouskilpailulla. Liikepankin lyhytaikaisen luottoluokituksen on oltava vähintään P-1 (Moody's) tai vastaava (S&P A-1 tai Fitch F1), jotta se voi osallistua tarjouskilpailuun. Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voidaan hyväksyä alhaisempikin luokitus.
- Niiden liikepankkien, joissa komissiolla on tilejä, luottoluokitukset tarkistetaan vähintään kuukausittain ja tarpeen mukaan useammin. Finanssikriisin vuoksi otettiin käyttöön tehostetut seurantamenettelyt ja liikepankkien luottoluokitusten päivittäinen tarkastelu. Näitä toimenpiteitä jatkettiin vuoden 2012 ajan.
- EU:n ulkopuolisilla edustustoilla on ennakkotilejä paikallisissa pankeissa, jotka on valittu yksinkertaistetulla tarjouskilpailulla. Luokitusvaatimukset riippuvat paikallisista olosuhteista ja voivat vaihdella huomattavasti maiden välillä. Riskien rajoittamiseksi näiden tilien saldot pidetään niin pieninä kuin operatiiviset tarpeet sallivat. Tileille siirretään varoja säännöllisesti ja sovellettavia enimmäismääriä tarkistetaan vuosittain.

Sakot

Alustavasti maksetut sakot: talletukset

Pankit, joihin talletetaan alustavasti maksetuista sakoista ennen vuotta 2010 saadut määrät, on valittu tarjouskilpailussa noudattaen riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritetään luottoluokitusta koskevat vaatimukset ja varojen määrä, joka voidaan tallettaa suhteessa vastapuolen oman pääoman määrään.

Liikepankeilla, jotka on erikseen valittu alustavasti maksettujen sakkojen (käteisvarat, joihin kohdistuu rajoituksia) tallettamista varten, on pääsäännön mukaan oltava pitkän aikavälin luottoluokituksena vähintään A (S&P tai vastaava) kaikilta kolmelta suurimmalta luottoluokituslaitokselta ja lyhyen aikavälin luottoluokituksena vähintään A-1 (S&P tai vastaava). Erityistoimia sovelletaan silloin, kun kyseisiin ryhmiin kuuluvien pankkien luottoluokitusta alennetaan. Lisäksi kuhunkin pankkiin talletettu määrä on rajoitettu tiettyyn prosenttiosuuteen pankin omista varoista. Tämä osuus vaihtelee pankin luottoluokituksen mukaan. Tällaisen enimmäismäärän laskennassa otetaan huomioon myös kyseisen pankin komission hyväksi antamien vakuuksien määrä. Komissio varmistaa säännöllisesti sen, että pankkeihin tehdyt talletukset täyttävät riskienhallintapolitiikan vaatimukset.

Alustavasti maksetut sakot: BUFI-salkku

Alustavasti maksetuista sakoista saatujen varojen sijoittamisesta aiheutuu komissiolle luottoriski, eli riski siitä, että vastapuoli ei pysty maksamaan varoja takaisin täysimääräisesti eräpäivänä. Suurimmat riskikeskittymät aiheutuvat Ranskasta ja Saksasta, koska Ranskan osuus sijoitussalkusta on 53 prosenttia ja Saksan 24 prosenttia.

Pankkitakaukset

Komissiolla on lisäksi merkittävät rahoituslaitosten antamat vakuudet, jotka liittyvät komission EU:n kilpailusääntöjen rikkomisesta yrityksille määräämiin sakkoihin (ks. liitetieto **2.9.1**). Nämä vakuudet on saatu sakkojen maksamiseen velvoitetuilta yrityksiltä vaihtoehtona sakkoihin liittyville alustaville maksuille. Tällaisten vakuuksien hyväksymiseen sovellettua riskinhallintapolitiikkaa tarkistettiin vuoden 2012 aikana. Tarkistuksen yhteydessä asetettiin uudet luottoluokituksia koskevat vaatimukset ja niihin liittyvät vastapuolikohtaiset enimmäisprosenttiosuudet (suhteessa kunkin vastapuolen omiin varoihin) EU:ssa finanssialalla nykyisin vallitsevan tilanteen vuoksi. Riskienhallintapolitiikalla varmistetaan edelleen se, että komission luottokannan laatu on hyvä. Komissio varmistaa säännöllisesti sen, että avoinna olevat vakuudet täyttävät riskienhallintapolitiikan vaatimukset.

Takuurahasto

Kaikkien pankkienvälisen sijoitusten luottoluokituksen olisi takuurahaston hallinnoinnista EU:n ja EIP:n välillä tehdyn sopimuksen mukaan oltava vähintään P-1 (Moody's) tai vastaava. Määräaikaistalletukset 31. joulukuuta 2012 (242 miljoonaa euroa) oli tehty tällaisten vastapuolien kanssa (vuonna 2011 vastaava määrä oli 300 miljoonaa euroa).

8.6 Likviditeettiriski

Otto- ja antolainaustoiminta

Lainanotosta aiheutuva likviditeettiriski katetaan yleensä siten, että EU myöntää lainaa samoin ehdoin kuin se on sitä ottanut (back-to-back). Takuurahasto toimii makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin likviditeettireservinä ja turvaverkkona siltä varalta, että velalliset myöhästyvät maksuissaan tai laiminlyövät ne. Maksutaselainoihin liittyvissä laiminlyönneissä sovelletaan neuvoston asetusta (EY) N:o 431/2009. Tässä asetuksessa säädetään menettelystä, joka antaa riittävästi aikaa ottaa käyttöön varoja jäsenvaltioissa olevilta komission nimissä avatuilta omien varojen tileiltä. Vastaavasta Euroopan rahoituksen vakautusmekanismiin sovellettavasta menettelystä säädetään neuvoston asetuksessa (EU) N:o 407/2010.

Selvitystilassa olevan EHTY:n varojen ja velkojen hallinnoinnin osalta komissio varmistaa likviditeettivaatimusten täyttymisen käyttämällä takaisinmaksuennusteita, jotka on laadittu yhteistyössä asianomaisten komission yksiköiden kanssa.

Treasury-toiminnot

EU:n budjettiperiaatteilla varmistetaan se, että rahavaroista pystytään koko vuoden ajan suorittamaan kaikki maksut. Käytännössä jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien kokonaismäärä vastaa varainhoitovuoden maksumäärärahoja. Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet saadaan kahtenatoista kuukausittaisena suorituksena vuoden mittaan, mutta maksujen aikataulu on epätasaisempi. Neuvoston asetuksen (EY, Euratom) 1150/2000 (omia varoja koskeva asetus) mukaan jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, jotka liittyvät tietyn kuukauden (n) 16. päivän jälkeen hyväksytyihin (lisä)talousarvioihin, ovat käytettävissä vasta kuukautena n+2. Vastaavat maksumäärärahat sen sijaan ovat käytettävissä välittömästi. Jotta voidaan varmistaa, että rahavarat riittävät joka kuukausi maksujen suorittamiseen, tarvittavien rahavarojen määrästä laaditaan säännöllisesti ennusteita. Jäsenvaltioita voidaan myös tietyin edellytyksin pyytää maksamaan etukäteen omiin varoihin kuuluvia rahoitusosuuksiaan tai niiltä voidaan pyytää etukäteen lisärahoitusta. Lisäksi komission päivittäisessä kassanhallinnassa käytetään automatisoituja kassanhallintavälineitä, joilla varmistetaan, että komission jokaisella pankkitilillä on joka päivä riittävästi varoja.

Takuurahasto

Takuurahastoa hallinnoitaessa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan omaisuususerillä on oltava vastattaviksi tulevien sitoumusten täyttämiseksi riittävä likvidiys ja siirrettävyys. Takuurahaston sijoitussalkun on oltava vähintään 100 miljoonaa euroa, ja sijoitusten on oltava maturiteetiltaan alle 12 kuukauden rahamarkkinainstrumenteissa. Näiden sijoitusten kokonaismäärä oli 250 miljoonaa euroa 31.12.2012. Lisäksi rahaston varojen nimellisarvosta vähintään 20 prosenttia on sijoitettava rahamarkkinainstrumentteihin, kiinteäkorkoisiin jäljellä olevalta maturiteetiltaan enintään 12 kuukauden joukkovelkakirjoihin ja vaihtuvakorkoisiin joukkovelkakirjoihin. Tämä suhdeluku oli 52 prosenttia 31.12.2012.

9. LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT

9.1 LÄHIPIIRI

Komission lähipiiriin kuuluvat muut EU:n konsolidoidut yhteisöt ja kyseisten yhteisöjen ylin johto. Näiden yhteisöjen väliset transaktiot ovat osa EU:n normaalia toimintaa. Tämän vuoksi EU:n tilinpäätössääntöihin ei sisälly kyseisiä transaktioita koskevia erityisiä tiedonantovaatimuksia.

9.2 YLIMMÄN JOHDON KESKEISET TALOUDELLISET ETUDET

Euroopan komission ylimpään johtoon liittyvien lähipiiriä koskevien tietojen esittämiseksi ylin johto on jaettu seuraaviin viiteen ryhmään:

Ryhmä 1: Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, komission puheenjohtaja ja Euroopan unionin tuomioistuimen presidentti.

Ryhmä 2: komission varapuheenjohtaja, Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ja muut komission varapuheenjohtajat.

Ryhmä 3: neuvoston pääsihteeri, komission jäsenet, unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet, unionin yleisen tuomioistuimen presidentti ja jäsenet, Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen presidentti ja jäsenet, Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu.

Ryhmä 4: tilintarkastustuomioistuimen presidentti ja jäsenet.

Ryhmä 5: Euroopan unionin toimielinten ja erillisvirastojen korkeimmat virkamiehet.

Ylimmän johdon etuuksista on tiivistelmä seuraavassa taulukossa. Lisätietoja on Euroopan unionin virallisessa lehdessä (L 187, 8.8.1967, muutettu viimeksi 24.9.2012 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 904/2012, (L 269, 4.10.2012), ja L 268, 20.10.1977, muutettu viimeksi 30.4.2004 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 1293/2004 (L 243, 15.7.2004)). Lisätietoja löytyy myös Europa-sivustolla julkaistuista henkilöstösäännöistä. Henkilöstösäännöt ovat virallinen asiakirja, jossa esitetään kaikkien EU:n virkamiesten oikeudet ja velvollisuudet. Ylimpään johtoon kuuluvat eivät ole saaneet EU:lta edullisin ehdoin myönnettäviä lainoja.

YLIMMÄN JOHDON KESKEISET TALOUDELLISET ETUUKSET

euroa

Etuus työntekijää kohti	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5
Peruspalkka (kuukausipalkka)	25 351,76	22 963,55– 23 882,09	18 370,84– 20 667,20	19 840,51– 21 126,47	11 681,17– 18 370,84
Asuinpaikkakorvaus/Ulkomaan korvaus	15 %	15 %	15 %	15 %	16 %
Perhelisät:					
Kotitalouslisä (% palkasta)	2% + 170,52	2% + 170,52	2% + 170,52	2% + 170,52	2% + 170,52
Huollettavana oleva lapsi	372,61	372,61	372,61	372,61	372,61
Alle kouluikäinen	91,02	91,02	91,02	91,02	91,02
Kouluikäinen tai koulutus työpaikan sijaintipaikan ulkopuolella	252,81 505,39	252,81 505,39	252,81 505,39	252,81 505,39	252,81 505,39
Oikeuden puheenjohtajan korvaus	–	–	500–810,74	–	–
Edustuslisä	1 418,07	0–911,38	500–607,71	–	–
Vuotuinen matkakulukorvaus	–	–	–	–	Kyllä
Siirrot palkasta jäsenvaltioihin:					
Koulutuslisä*	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
% palkasta*	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% palkasta ilman korjauskerrointa enintään	Enintään 25 %	Enintään 25 %	Enintään 25 %	Enintään 25 %	Enintään 25 %
Edustuskulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	–	–
Palvelukseen astuminen:					
Asettautumiskorvaus	50 703,52	45 927,10– 47 764,18	36 741,68– 41 334,40	39 681,02– 42 252,94	Korvataan
Perheen matkakulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan
Muuttokulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan
Palvelussuhteen päättymisen:					
Uudelleenasettautumiskorvaus	25 351,76	22 963,55– 23 882,09	18 370,84– 20 667,20	19 840,51– 21 126,47	Korvataan
Perheen matkakulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan
Muuttokulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan
Siirtymäjakso (% palkasta)**	40 %–65 %	40 %–65 %	40 %–65 %	40 %–65 %	–
Sairausvakuutus	Kyllä	% Kyllä	Kyllä	Kyllä	Vapaa- ehtoinen
Eläke (% palkasta, ennen veroja)	Enintään 70 %	Enintään 70 %	Enintään 70 %	Enintään 70 %	Enintään 70 %
Vähennykset:					
Yhteisön vero	8 %– 45 %	8 %– 45 %	8 %– 45 %	8 %– 45 %	8 %– 45 %
Sairausvakuutus (% palkasta)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Erytismaksu	5,5 %	5,5 %	5,5 %	5,5 %	5,5 %
Eläkemaksu	–	–	–	–	11,6 %
Henkilöiden lukumäärä	3	8	91	27	109

* Sovelletaan korjauskerrointa.

** Maksetaan palvelussuhteen päättymisen jälkeisten kolmen ensimmäisen vuoden aikana.

10. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Komission tilinpitäjän tietoon ei tilinpäätöksen allekirjoittamispäivään mennessä ollut tullut sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisi ilmoitettava erikseen tässä kohdassa. Tilinpäätös ja sen liitetiedot on laadittu tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella, ja edellä esitetyt tiedot perustuvat tällaisiin tietoihin.

11. KONSOLIDOINNIN LAAJUUS

11.1 KONSOLIDOIDUT YHTEISÖT

A. EUROOPAN UNIONIN MÄÄRÄYSVALLASSA OLEVAT YHTEISÖT (51)

1. Toimielimet ja neuvoa-antavat elimet (11)

Euroopan parlamentti	Euroopan tietosuojavaltuutettu
Eurooppa-neuvosto	Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
Euroopan komissio	Euroopan oikeusasiamies
Alueiden komitea	Euroopan tilintarkastustuomioistuin
Euroopan unionin tuomioistuin	Euroopan unionin neuvosto
Euroopan ulkosuhdehallinto	

2. EU:n virastot (38)

2.1. Toimeenpanovirastot (6)

Koulutus-, audiovisuaali- ja kulttuurialan	Kilpailukyvyn ja innovoinnin toimeenpanovirasto
Terveys- ja kuluttaja-asioiden toimeenpanovirasto	Euroopan laajuisen liikenneverkon toimeenpanovirasto
Tutkimuksen toimeenpanovirasto	Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto

2.2. Erillisvirastot (32)

Euroopan meriturvallisuusvirasto	Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen
Euroopan lääkevirasto	Euroopan rautatievirasto
Eurooppalaisen GNSS-järjestelmän	Yhteisön kasvilajikevirasto
Euroopan kemikaalivirasto	Euroopan kalastuksenvalvontavirasto
Fusion for Energy-yhteisyritys (Eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten)	Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus
Eurojust	Euroopan poliisiakatemia (CEPOL)
Euroopan tasa-arvoinstituutti	Euroopan poliisivirasto (EUROPOL)
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	Euroopan lentoturvallisuusvirasto
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	Euroopan verkko- ja tietoturva- ja tietoturvavirasto
Euroopan ympäristökeskus	Euroopan perusoikeusvirasto
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen
Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	Euroopan unionin elinten käänöskeskus
Euroopan pankkiviranomainen	Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto*	Euroopan koulutussäätiö
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin – Virasto	Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö
Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtiva virasto	Sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit)

3. Muut määräysvallassa olevat yhteisöt (2)

Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (selvitystilassa)	Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti
---	---

B. YHTEISYRITYKSET

Fuusioenergia-alan kansainvälinen ITER-organisaatio	Galileo-yhteisyritys (selvitystilassa)
SESAR-yhteisyritys	IMI-yhteisyritys
Polttokenno- ja vety-yhteisyritys (FCH)	

C. OSAKKUUSYRITYKSET (4)

Euroopan investointirahasto	ARTEMIS-yhteisyritys
Clean Sky -yhteisyritys	ENIAC-yhteisyritys

* Konsolidoitu ensimmäistä kertaa vuonna 2012.

11.2 KONSOLIDOIMATTOMAT YHTEISÖT

Tässä kohdassa on esitetty tiedot sellaisista yhteisöistä, joiden varoja EU hallinnoi, mutta jotka eivät täytä konsolidoinnille asetettuja edellytyksiä ja joita ei tämän vuoksi ole sisällytetty EU:n tilinpäätökseen.

11.2.1 Euroopan kehitysrahasto (EKR)

Euroopan kehitysrahasto, jäljempänä "EKR", on tärkein väline, jolla EU tukee Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden, jäljempänä "AKT-valtiot", sekä merentakaisien maiden ja alueiden kanssa tehtävää kehitysyhteistyötä. EKR:n perustamisesta määrättiin vuonna 1957 tehdyssä Rooman sopimuksessa. Tavoitteena oli myöntää teknistä ja taloudellista tukea alun perin Afrikan maille, joihin joillakin EY:n jäsenvaltioilla oli historiallisia yhteyksiä.

EKR:n toimintaa ei rahoiteta EU:n talousarviosta vaan rahoitus perustuu jäsenvaltioiden suoraan maksamiin rahoitusosuuksiin, joista sovitaan hallitustenvälisissä neuvotteluissa. EKR:n varojen hoidosta vastaavat komissio ja EIP. Kukin EKR-sopimus tehdään noin viideksi vuodeksi. Vuonna 1964 tehdystä ensimmäisestä kumppanuussopimuksesta lähtien kehitysrahastojen toimintakausi on yleensä vastannut kumppanuussopimusten voimassaoloaikoja.

EKR:oon sovelletaan omaa varainhoitoasetusta (EUVL L 83, 19.3.2008), jossa säädetään, että EKR:sta laaditaan oma, yhteisöjen tilinpäätöksestä erillinen tilinpäätös. EKR:n tilinpäätöksen ja resurssienhallinnan tarkastuksesta vastaavat ulkopuolisina tarkastajina toimivat Euroopan tilintarkastustuomioistuin ja Euroopan parlamentti. Seuraavassa on esitetty tiedoksi kahdeksannen, yhdeksannen ja kymmenennen EKR:n tase sekä tuotto- ja kululaskelma:

8, 9. ja 10. EKR:n tase*milj. euroa*

	31.12.2012	31.12.2011
Pitkäaikaiset varat	438	380
Lyhytaikaiset varat	2 094	2 510
VARAT YHTEENSÄ	2 532	2 890
Lyhytaikaiset velat	(1 057)	(1 033)
Pitkäaikaiset velat	(40)	-
VELAT YHTEENSÄ	(1 097)	(1 033)
NETTOVARAT	1 435	1 857
RAHASTON VARAT JA VARANNOT		
Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty	29 579	26 979
Muut varannot	2 252	2 252
Aiemmilta vuosilta siirretty taloudellinen tulos	(27 374)	(24 674)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	(3 023)	(2 700)
NETTOVARAT	1 435	1 857

8, 9. ja 10. EKR:n KONSOLIDOITU TUOTTO- JA KULULASKELMA*milj. euroa*

	2012	2011
Toiminnan tuotot	124	99
Toiminnan kulut	(3 017)	(2 702)
Hallintokulut	(107)	(75)
TOIMINNAN YLIJÄÄMÄ	(3 001)	(2 679)
Rahoitustuotot	(22)	(21)
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	(3 023)	(2 700)

11.2.2 Sairausvakuutusjärjestelmä

Sairausvakuutusjärjestelmän tarkoitus on tarjota sairausvakuutus Euroopan unionin eri toimielinten ja elinten palveluksessa olevalle henkilöstölle. Järjestelmän varat ovat sen omia varoja, eivätkä ne ole EU:n määräysvallassa, vaikka järjestelmän rahoitusvarojen hallinnoinnista vastaa komissio. Järjestelmä rahoittaa toimintansa jäseniltä (henkilöstöltä) sekä työnantajilta (toimielimet, erillisvirastot ja elimet) kerättävin maksuin.

Järjestelmä muodostuu neljästä erillisestä osajärjestelmästä, jotka ovat Euroopan unionin toimielinten ja erillisvirastojen henkilöstön kattava pääjärjestelmä sekä kolme kattavuudeltaan suppeampaa osajärjestelmää: yliopistollisen Eurooppa-instituutin henkilöstön kattava järjestelmä, Eurooppa-koulut kattava järjestelmä sekä unionin ulkopuolella työskentelevän henkilöstön kattava järjestelmä, jonka piiriin kuuluu mm. EU:n edustustojen henkilöstö. Järjestelmän varat 31.12.2012 olivat yhteensä 296 miljoonaa euroa (294 miljoonaa euroa vuonna 2011).

11.2.3 Osallistujien takuurahasto

Tietyt seitsemännen tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelman (FP7) mukaisesti suoritettut ennakkomaksut kuuluvat käytännössä osallistujien takuurahastoon. Vuonna 2012 tällaisia ennakkomaksuja suoritettiin yhteensä 4 miljardia euroa (3,3 miljardia euroa vuonna 2011). Tämä rahasto on Euroopan komissiosta erillinen yhteisö, eikä sitä konsolidoida tähän tilinpäätökseen.

Kyseessä on monenkeskinen väline, jolla pyritään kattamaan EU:n ja osallistujien taloudelliset riskit seitsemännen puiteohjelman epäsuorien toimien toteuttamisen aikana. Takuurahaston pääoma ja korot muodostavat suoritustakuun. Kaikki avustuksina toteutettaviin epäsuoriin toimiin osallistuvat tahot maksavat 5 prosenttia EU:n kokonaisrahoitusosuudesta takuurahaston pääomaan toimen voimassaoloaikana. Näin ollen osallistujat omistavat takuurahaston, ja komissio EU:n edustajana on ainoastaan toimeenpaneva elin. Epäsuoran toimen päätyttyä osallistujille palautetaan niiden takuurahastoon maksama pääomaosuus kokonaisuudessaan, paitsi jos velvoitteensa laiminlyöneet tuensaajat ovat aiheuttaneet takuurahastolle tappioita. Tällöin osallistujille palautetaan vähintään 80 prosenttia niiden rahoitusosuudesta. Osallistujien takuurahasto turvaa näin sekä EU:n että toimiin osallistuvien taloudelliset edut.

Osallistujien takuurahaston kokonaisvarat olivat 31.12.2012 yhteensä 1 452 miljoonaa euroa (1 171 miljoonaa euroa vuonna 2011). Järjestelmän varat ovat sen omia varoja, eivätkä ne ole EU:n määräysvallassa. Järjestelmän rahoitusvarojen hallinnoinnista vastaa EIP.

EUROOPAN UNIONI

YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA JA LIITETIEDOT*

VARAINHOITOVUOSI 2012

** On huomattava, että osa talousarviota kuvaavien taulukoiden tiedoista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.*

SISÄLLYSLUETTELOSivu**II OSA: YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA
JA LIITETIEDOT****1. EU:n talousarvion toteuttaminen ja liitetiedot:**

1.1 EU:n talousarvion toteutuma	95
1.2 Varainhoitovuoden taloudellisen tuloksen ja talousarvion toteutuman täsmäytys	95
1.3. Budjetoitujen ja toteutuneiden määrien vertailutaulukot	96

Yhteenveto Euroopan unionin talousarvion toteuttamisesta

2. Tulot: Yhteenveto talousarvion tulototeutumasta	107
---	-----

3. Menot:

3.1 Maksusitoumus- ja maksumäärärahojen jakautuminen ja muutokset rahoituskehyksen otsakkeittain	108
3.2 Maksusitoumusmäärärahojen toteutuminen rahoituskehyksen otsakkeittain	108
3.3 Maksumäärärahojen toteutuminen rahoituskehyksen otsakkeittain	109
3.4 Maksattamatta olevien sitoumusten muutokset rahoituskehyksen otsakkeittain	110
3.5 Maksattamatta olevien sitoumusten jakautuminen alkuperävuoden mukaan rahoituskehyksen otsakkeittain	110
3.6 Maksusitoumus- ja maksumäärärahojen jakautuminen ja muutokset toimintalohkoittain	111
3.7 Maksusitoumusmäärärahojen toteutuminen toimintalohkoittain	112
3.8 Maksumäärärahojen toteutuminen toimintalohkoittain	113
3.9 Maksattamatta olevien sitoumusten muutokset toimintalohkoittain	114
3.10 Maksattamatta olevien sitoumusten jakautuminen alkuperävuoden mukaan toimintalohkoittain	115

4. Toimielimet ja erillisvirastot

4.1 Yhteenveto talousarvion tulototeutumasta toimielimittäin	116
4.2 Maksusitoumus- ja maksumäärärahojen toteutuminen toimielimittäin	117
4.3. Erillisvirastojen tulot: talousarvioennusteet, saamiset ja toteutuneet tulot	118
4.4 Maksusitoumus- ja maksumäärärahat virastoittain	119
4.5 Talousarvion toteutuma (sisältää erillisvirastot)	120

EU:N TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN**1.1 EU:N TALOUSARVION TOTEUTUMA***milj. euroa*

	2012	2011
Varainhoitovuoden tulot	139 541	130 000
Maksut varainhoitovuoden määrärahoista	(137 738)	(128 043)
Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat	(936)	(1 019)
Varainhoitovuodelta n - 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu	92	457
Valuuttakurssierot varainhoitovuonna	60	97
Talousarvion toteutuma*	1 019	1 492

* EFTA:n osuus oli (4) miljoonaa euroa vuonna 2012 ja (5) miljoonaa euroa vuonna 2011.

Euroopan unionin talousarvion ylijäämä (1 023 miljoonaa euroa) palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se seuraavan varainhoitovuoden maksusuuksista.

1.2 VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLISEN TULOKSEN JA TALOUSARVION TOTEUTUMAN TÄSMÄYTYS*milj. euroa*

	2012	2011
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	(5 329)	(1 789)
Tulot		
Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita ei ole vielä saatu	(2 000)	(371)
Aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot	4 582	2 072
Siirtosaamiset (netto)	(38)	(236)
Menot		
Siirtovelat (netto)	(1 933)	3 410
Edellisen vuoden aikana syntyneet menot, jotka on maksettu kuluvan vuoden aikana	(2 695)	(936)
Ennakkomaksujen nettovaikutus	1 210	1 131
Seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt maksumäärärahat	(4 666)	(1 211)
Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista suoritettut maksut ja käyttämättömien maksumäärärahojen peruutukset	4 768	2 000
Varausten muutos	7 805	(2 109)
Muut	(670)	(378)
Erillisvirastojen ja EHTY:n taloudellinen tulos	(15)	(91)
VARAINHOITOVUODEN TALOUSARVION TOTEUTUMA	1 019	1 492

1.3 BUDJETOITUJEN JA TOTEUTUNEIDEN MÄÄRIEN VERTAILUTAULUKOT**1.3.1 TULOT**

milj. euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Lopullinen talousarvio	Toteutuneet tulot
1. Omat varat	127 512	128 655	128 886
joista tullimaksuja	19 171	16 701	16 261
joista arvonlisäveroa	14 499	14 546	14 648
joista BKTL-varoja	93 719	97 284	97 856
3. Käytettävissä olevat ylijäämät	0	1 994	2 041
4. Unionin toimielinten ja elinten palveluksessa olevasta henkilöstöstä kertyvät tulot	1 312	1 312	1 236
5. Toimielinten hallinnollisesta toiminnasta kertyvät tulot	60	68	612
6. Unionin ohjelmiin ja sopimukseen liittyvät rahoitusosuudet ja palautukset	50	50	2 928
7. Viivästyskorot ja sakot	123	3 648	3 807
8. Lainat	0	0	0
9. Sekalaiset tulot	30	30	31
Yhteensä	129 088	135 758	139 541

1.3.2 SITOUKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Lopullinen talousarvio*	Sitoumukset
1. Kestävä kasvu	67 506	70 842	69 000
2. Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	59 976	62 198	60 817
3. Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	2 065	2 994	2 892
4. EU maailmanlaajuisena toimijana	9 406	9 931	9 753
5. Hallinto	8 280	9 113	8 822
6. Korvaukset	0	0	0
Yhteensä	147 232	155 077	151 284

1.3.3 SITOUKSET TOIMINTALOHKOITTAIN

milj. euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Lopullinen talousarvio*	Sitoumukset
01 Talous- ja rahoitusasiat	611	536	535
02 Yritystoiminta	1 148	1 276	1 236
03 Kilpailu	92	96	94
04 Työllisyys- ja sosiaaliasiat	11 581	11 818	11 782
05 Maatalous ja maaseudun kehittäminen	58 587	60 877	59 514
06 Liikenne ja liikkuminen	1 664	1 754	1 713
07 Ympäristö ja ilmastotoimet	493	508	496
08 Tutkimus	5 930	7 618	7 059
09 Tietoyhteiskunta ja viestimet	1 678	1 985	1 878
10 Suora tutkimustoiminta	411	932	494
11 Meri- ja kalastusasiat	1 033	1 011	1 007
12 Sisämarkkinat	101	107	101
13 Aluepolitiikka	42 045	42 662	42 647
14 Verotus ja tulliliitto	143	147	144
15 Koulutus ja kulttuuri	2 697	3 292	3 088
16 Viestintä	262	271	265
17 Terveys- ja kuluttaja-asiat	687	653	639
18 Sisäasiat	1 264	1 322	1 290
19 Ulkosuhteet	4 817	4 969	4 872
20 Kauppa	104	106	104
21 Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	1 498	1 733	1 719
22 Laajentuminen	1 088	1 166	1 135
23 Humanitaarinen apu	900	1 299	1 294
24 Petostentorjunta	79	79	79
25 Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	194	204	196
26 Komission hallinto	1 017	1 200	1 149
27 Talousarvio	69	63	61
28 Varainhoidon valvonta	12	12	12
29 Tilastotiedot	134	144	135
30 Eläkkeet ja niihin liittyvät menot	1 335	1 321	1 318
31 Kielipalvelut	399	477	435
32 Energia	718	764	731
33 Oikeusasiat	218	233	222
40 Varaukset	759	461	0
90 Muut toimielimet	3 464	3 983	3 841
Yhteensä	147 232	155 077	151 284

* Sisältää lisätalousarviot, varainhoitovuodelta toiselle siirretyt määrärahat ja käyttötarkoitukseensa sidotut tulot.

1.3.4 MENOT RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Lopullinen talousarvio*	Suoritettut maksut
1. Kestävä kasvu	55 337	63 753	61 585
2. Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	57 034	60 409	59 096
3. Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	1 484	2 477	2 375
4. EU maailmanlaajuisena toimijana	6 955	7 182	7 064
5. Hallinto	8 278	9 824	8 564
6. Korvaukset	0	0	0
Yhteensä	129 088	143 644	138 683

1.3.5 MENOT TOIMINTALOHKOITTAIN

milj. euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Lopullinen talousarvio*	Suoritettut maksut
01 Talous- ja rahoitusasiat	511	493	484
02 Yritystoiminta	1 079	1 395	1 271
03 Kilpailu	92	103	92
04 Työllisyys- ja sosiaaliasiat	9 075	11 755	11 699
05 Maatalous ja maaseudun kehittäminen	55 880	59 242	57 948
06 Liikenne ja liikkuminen	1 079	1 156	1 105
07 Ympäristö ja ilmastotoimet	393	409	382
08 Tutkimus	4 218	6 245	5 307
09 Tietoyhteiskunta ja viestimet	1 357	1 776	1 501
10 Suora tutkimustoiminta	404	893	466
11 Meri- ja kalastusasiat	806	757	745
12 Sisämarkkinat	98	112	99
13 Aluepolitiikka	35 538	38 282	38 254
14 Verotus ja tulliliitto	110	140	130
15 Koulutus ja kulttuuri	2 112	3 059	2 761
16 Viestintä	253	278	256
17 Terveys- ja kuluttaja-asiat	592	652	635
18 Sisäasiat	756	860	835
19 Ulkosuhteet	3 276	3 271	3 233
20 Kauppa	102	111	105
21 Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	1 310	1 475	1 429
22 Laajentuminen	921	976	943
23 Humanitaarinen apu	842	1 141	1 128
24 Petostentorjunta	74	83	71
25 Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	193	219	195
26 Komission hallinto	1 001	1 343	1 149
27 Talousarvio	69	73	61
28 Varainhoidon valvonta	12	13	12
29 Tilastotiedot	122	148	128
30 Eläkkeet ja niihin liittyvät menot	1 335	1 321	1 318
31 Kielipalvelut	399	501	433
32 Energia	1 339	782	723
33 Oikeusasiat	187	206	190
40 Varaukset	90	0	0
90 Muut toimielimet	3 464	4 376	3 596
Yhteensä	129 088	143 644	138 683

* Sisältää lisätalousarviot, varainhoitovuodelta toiselle siirretyt määrärahat ja käyttötarkoitukseensa sidotut tulot.

Hyväksytyssä alkuperäisessä talousarviossa, jonka Euroopan parlamentin puhemies allekirjoitti 1.12.2011, maksumäärärahoja oli yhteensä 129 088 miljoonaa euroa. Ne rahoitettiin omilla varoilla, joiden yhteismäärä oli 127 512 miljoonaa euroa. Alkuperäisen talousarvion meno- ja tuloarvioihin tehdään yleensä varainhoitovuoden aikana oikaisuja, jotka sisältyvät lisätalousarvioihin. BKTL:oon perustuviin omiin varoihin tehtävillä oikaisulla varmistetaan, että unionin talousarvion tulot ja menot ovat täsmälleen yhtä suuret. Tasapainoperiaatteen mukaan talousarvion tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.

Tulot:

Vuonna 2012 hyväksyttiin kuusi lisätalousarviota. Kun niiden vaikutus otetaan huomioon vuoden 2012 talousarvion tulopuolella, kokonaistulot olivat 135 758 miljoonaa euroa. Tämä määrä rahoitettiin yhteensä 128 655 miljoonan euron omilla varoilla (1 143 miljoonaa euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa) ja muilla tuloilla. Maksumäärärahojen lisääntynyt rahoitustarve katettiin pääasiassa 3 525 miljoonan euron varoilla, jotka liittyvät pääasiassa lisätalousarvion nro 6/2012 kohtaan "Muut tulot" sisältyviin sakkoihin ja viivästyskorkoihin.

Omien varojen osalta on huomattava, että perinteisiä omia varoja kannettiin lähes täsmälleen ennustettu määrä. Tämä johtuu siitä, että lisätalousarviolla nro 4/2012 muutettuja talousarvioennusteita (joita vähennettiin 1 520 miljoonalla eurolla kevään 2012 uusien makrotalousennusteiden seurauksena) muutettiin uudelleen lisätalousarviolla nro 6/2012 omien varojen todellisen kantoaikataulun huomioon ottamiseksi. Tällöin niitä vähennettiin edelleen 950 miljoonalla eurolla.

Myös jäsenvaltioiden lopulliset alv- ja BKTL-maksut vastasivat hyvin lopullisia talousarvioennusteita. Ennusteiden ja todellisuudessa maksettujen määrien ero johtuu siitä, että talousarviota laadittaessa käytetyt euron kurssit poikkesivat kurseista, jotka olivat voimassa silloin kun rahaliittoon kuulumattomat jäsenvaltiot tosiasiallisesti suorittivat maksut.

Menot:

Vuosi 2012 oli käynnissä olevan ohjelmakauden 2007–2013 kuudes eli toiseksi viimeinen vuosi. Kaikkien keskeisten ohjelmien toteutus oli täydessä vauhdissa, ja vastaanotettujen maksupyyntöjen lukumäärä kasvoi huomattavasti, mikä on normaalia ohjelmakauden lähestyessä päätöstään. Jäsenvaltioiden jatkaessa julkisen talouden vakauttamista vuodeksi 2012 hyväksytty EU:n talousarvio oli varsin konservatiivinen. Tämän lisäksi vuodelta 2011 oli jäänyt paljon maksamattomia maksupyyntöjä, ja maksuvaatimusten kasautuessa maksumäärärahoihin kohdistui suuria paineita. Tilanne oli korjattava vuoden aikana tarkalla talousarvion hallinnoinnilla ja lopulta lisätalousarviolla.

Sitoumusten osalta voidaan todeta, että hyväksytty talousarvio ja näin ollen myös poliittiset tavoitteet toteutettiin käytännössä kokonaisuudessaan (99,6 prosenttia). Sitoumuksiin tehtiin vuonna 2012 lisätalousarvioissa seuraavat keskeiset oikaisut: ITER-organisaatiota koskeva 650 miljoonan euron lisäys (sen rahoitusta koskevan joulukuussa 2011 tehdyn sopimuksen mukaisesti) sekä 688 miljoonaa euroa Euroopan solidaarisuusrahastoa varten, jonka menot ovat jo perusluonteeltaan odottamattomia. Sitoumuksia vähennettiin 142 miljoonalla eurolla lisätalousarviossa nro 6/2012 palauttamalla käyttämättömät määrät liikkumavaraan. Nämä määrät liittyvät erityisesti kansainvälisiä kalastussopimuksia koskevaan varaukseen sekä eläintautien hävittämistä ja seurantaa koskeviin ohjelmiin.

Maksumäärärahojen kokonaismäärää lisättiin vuoden lopussa 6 miljardilla eurolla lisätalousarviossa nro 6/2012, minkä seurauksena alkuperäinen talousarvio kasvoi 4,8 prosenttia. Maksumäärärahoja tarvittiin lähes kaikkiin otsakkeisiin, erityisesti otsakkeeseen 1 b (Kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio). On huomattava, että hyväksytty 6 miljardia euroa oli 3 miljardia euroa vähemmän kuin mitä komissio pyysi. Maksamattomia olevia maksupyyntöjä oli vuoden 2012 lopussa kuluvalta ohjelmakaudelta (2007–2013) 16,2 miljardia euroa koheesiopolitiikassa, ja lisäksi maksamattomia oli 1,1 miljardia euroa kauden 2000–2006 ohjelmiin liittyviä maksupyyntöjä. Nämä määrät on maksettava vuonna 2013. Sitoumusten tapaan Euroopan unionin solidaarisuusrahaston budjettikohtaan osoitettiin vuoden aikana lisää maksumäärärahoja 688 miljoonaa euroa. Käyttämättä jääneet hyväksytyt määrärahat olivat 1 102 miljoonaa euroa (1 582 miljoonaa euroa vuonna 2011). Varainhoitovuodelle 2013 siirrettävien määrärahojen siirtämisen jälkeen määrärahoista raukeaa yhteensä 166 miljoonaa euroa (562 miljoonaa euroa vuonna 2011).

Talousarvioon tehtyjen oikaisujen yksityiskohtaisempi analyysi ja niiden taustat, perustelut ja vaikutukset esitetään komission vuodelta 2012 laatiman, varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallintoa koskevan selvityksen osassa A, jossa tiedot esitetään talousarvion tasolla, ja osassa B, jossa käsitellään erikseen kutakin monivuotisen rahoituskehityksen otsaketta.

EU:N TALOUSARVION TOTEUTUS – LIITETIEDOT

1. Yleiskatsaus

Talousarviokirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 25 päivänä lokakuuta 2012 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012 (EUVL L 298, 26.10.2012), jäljempänä 'varainhoitoasetus', ja kyseisen varainhoitoasetuksen soveltamissäännöistä 29 päivänä lokakuuta 2012 annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 1268/2012. Yleinen talousarvio on unionin rahoitussuunnittelun tärkein väline. Se on vuosittain laadittava asiakirja, jossa vahvistetaan unionin vuotuiset tulot ja menot.

Komissio laatii joka vuosi arvion kaikkien toimielinten tuloista ja menoista ja tekee budjettivallan käyttäjälle talousarvioesityksen. Neuvosto vahvistaa tämän talousarvioesityksen pohjalta kantansa, josta se käy tämän jälkeen neuvotteluja parlamentin kanssa. Kun neuvottelut on saatu päätökseen, parlamentin puhemies toteaa, että yhteinen teksti on lopullisesti hyväksytty, minkä jälkeen talousarvion toteuttaminen voidaan aloittaa. Talousarvion toteuttaminen on pääosin komission tehtävä.

Talousarvion **rakenteessa** komission talousarvioon sisältyy sekä hallinto- että toimintamäärärahoja. Muilla toimielimillä on vain hallintomäärärahoja. Talousarviossa on kahdenlaisia määrärahoja: jaksottamattomia määrärahoja ja jaksotettuja määrärahoja. Jaksottamattomilla määrärahoilla rahoitetaan yksivuotisia toimintoja (jotka ovat vuotuisperiaatteen mukaisia). Jaksotetut määrärahat on otettu käyttöön, jotta myös monivuotisten toimintojen rahoittamisessa voidaan noudattaa talousarvion vuotuisperiaatetta. Jaksotetuilla määrärahoilla katetaan pääasiassa monivuotisia toimintoja. Jaksotetut määrärahat jaetaan maksusitoumusmäärärahoihin ja maksumäärärahoihin:

- **maksusitoumusmäärärahoilla** katetaan kaikki monivuotisiin toimiin liittyvistä oikeudellisista sitoumuksista asianomaisena varainhoitovuonna aiheutuvat kustannukset. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan kuitenkin jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin, jos perussäädöksessä niin säädetään.
- **maksumäärärahoilla** katetaan menot, jotka johtuvat asianomaisen varainhoitovuoden ja/tai aiempien varainhoituvuosien aikana tehtyjen maksusitoumusten täyttämisestä.

Määrärahojen alkuperä

Suurin osa määrärahoista on peräisin asianomaista varainhoitovuotta koskevasta Euroopan unionin talousarviosta. Määrärahoihin sisältyy kuitenkin myös muunlaisia varainhoitoasetuksen säännösten mukaisia määrärahalajeja. Tällaiset muut määrärahat ovat peräisin aikaisemmilta varainhoituvuosilta tai ulkopuolisista lähteistä.

- Asianomaiselle varainhoitovuodelle hyväksytyjä **alkuperäisiä määrärahoja** voidaan täydentää budjettikohtien välisillä **siirroilla**.
- Myös **edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat** tai uudelleen käyttöön otetut määrärahat täydentävät varainhoitovuoden talousarviota. Näitä ovat i) jaksottamattomat maksumäärärahat, jotka voidaan siirtää ilman eri toimenpiteitä vain seuraavalle varainhoitovuodelle; ii) toimielinten päätöksellä siirretyt määrärahat kahdessa tapauksessa: jos alustavat muodollisuudet on hoidettu tai jos säädösperusta on hyväksytty myöhään. Vapautuneiden määrärahojen ottaminen uudelleen käyttöön: tällöin otetaan uudelleen käyttöön sellaisia rakennerahastojen maksusitoumusmäärärahoja, jotka ovat vapautuneet maksusitoumusten purkautumisen seurauksena. Maksusitoumusmäärärahoja voidaan lisäksi ottaa poikkeuksellisesti uudelleen käyttöön silloin, kun niihin liittyy komission tekemä virhe tai kun ne ovat välttämättömiä ohjelman toteuttamiselle.
- **Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot**, joihin kuuluvat
 - i) saadut suoritukset, kun varat ovat käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja siinä budjettikohdassa, johon alkuperäinen meno on kirjattu. Näitä tuloja voidaan siirtää varainhoitovuodelta toiselle rajoituksetta;
 - ii) Efta-määrärahat: Euroopan talousaluetta (ETA) koskevassa sopimuksessa on määrätty sen jäsenten rahoitusosuuksista tietyissä EU:n talousarviosta rahoitettavissa toimissa. Kyseiset

budjettikohdat sekä suunniteltujen rahoitusosuuksien määrät julkaistaan Euroopan unionin talousarvion liitteessä III. Eftan rahoitusosuus lisää kyseisten kohtien määrärahoja. Määrärahat, jotka ovat varainhoitovuoden lopussa käyttämättä, peruutetaan ja palautetaan ETA-maille;

- iii) tulot kolmansilta osapuolilta/mailta, jotka ovat tehneet Euroopan unionin kanssa sopimuksia, joissa määrätään EU:n toimintaan liittyvistä rahoitusosuuksista. Näiden maiden maksamat rahoitusosuudet katsotaan kolmansilta saaduksi rahoitukseksi, ja ne kohdennetaan asianomaisiin budjettikohtiin (usein tutkimustoiminnan yhteyteen). Kyseisiä määrärahoja voidaan siirtää varainhoitovuodelta toiselle rajoituksetta;
- iv) työt kolmansille: EU:n tutkimuskeskukset voivat tutkimustoimintansa yhteydessä suorittaa töitä ulkopuolisille tahoille. Kolmansilta saatavien tulojen tavoin kolmansille suoritetuista töistä saatavat tulot otetaan asianomaisiin budjettikohtiin ja niitä voidaan siirtää varainhoitovuodelta toiselle rajoituksetta; ja
- v) ennakoiden palautusten vuoksi uudelleen käyttöön saadut määrärahat: Nämä määrärahat ovat tuensaajien palauttamia unionin varoja, ja ne voidaan siirtää varainhoitovuodelta toiselle rajoituksetta.

Käytettävissä olevien määrärahojen muodostuminen

- Alkuperäinen talousarvio = vuoden n – 1 joulukuussa hyväksytyt määrärahat;
- *Lopulliset talousarviomäärärahat* = hyväksytyt alkuperäisen talousarvion määrärahat + lisätalousarvioiden määrärahat + määrärahasiirrot + lisämäärärahat;
- *Lisämäärärahat* = käyttötarkoitukseensa sidotut tulot (ks. edellä) + edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt tai maksusitoumusten purkamisen johdosta uudelleen käyttöön saadut määrärahat.

1.1 VARAINHOITOVUODEN TALOUSARVION TOTEUTUMA

Omat varat viedään kirjanpitoon niiden määrien perusteella, jotka jäsenvaltioiden viranomaiset ovat varainhoitovuoden kuluessa maksaneet komission puolesta avaamilleen tileille. Tuloihin sisältyy myös edellisen varainhoitovuoden talousarvion toteutuma, jos se on ollut ylijäämäinen. Muut tulot viedään kirjanpitoon varainhoitovuoden aikana saatujen määrien perusteella.

Varainhoitovuoden talousarvion toteutumaa laskettaessa menoilla tarkoitetaan varainhoitovuoden maksumäärärahoista suoritettuja maksuja. Näihin lisätään sellaiset kyseisen varainhoitovuoden määrärahat, jotka siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle. Varainhoitovuoden maksumäärärahoista suoritetuiksi maksuiksi katsotaan tilinpitäjän viimeistään 31. joulukuuta suorittamat maksut. Maataloustukirahaston osalta otetaan huomioon maksut, jotka jäsenvaltiot ovat suorittaneet vuoden n – 1 lokakuun 16. päivän ja vuoden n lokakuun 15. päivän välisenä aikana, jos tieto maksusitoumuksesta ja maksun hyväksymisestä on saapunut tilinpitäjälle viimeistään vuoden n + 1 tammikuun 31. päivänä. Maataloustukirahaston menoista voidaan myöhemmin tehdä sääntöjenmukaisuutta koskeva päätös jäsenvaltioissa tehtyjen tarkastusten jälkeen.

Talousarvion toteutuma muodostuu kahdesta osasta, jotka ovat Euroopan unionin talousarvion toteutuma ja Euroopan talousalueeseen kuuluvien Efta-maiden rahoitusosuuden toteutuma. Yhteisön omista varoista annetun asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 15 artiklan mukaisesti toteutuma muodostuu seuraavien erien erotuksesta:

- varainhoitovuoden aikana kertyneiden tulojen kokonaismäärä ja
- varainhoitovuoden määrärahoista suoritettujen maksujen kokonaismäärä, johon on lisätty kyseiseltä varainhoitovuodelta seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt määrärahat.

Tämän erotuksen määrään lisätään tai siitä vähennetään:

- edellisiltä varainhoituvuosilta siirrettyjen maksumäärärahojen peruutukset (nettomäärä) ja sellaiset maksut, jotka euron kurssimuutosten vuoksi ylittävät edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt jaksottamattomat määrärahat, ja
- varainhoitovuoden aikana kirjatut kurssivoitot ja -tappiot.

Talousarvion toteutuma palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se seuraavan varainhoitovuoden maksuusuuksista.

Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt kolmansien osapuolten rahoitusosuuksiin ja kolmansille tehtyihin töihin liittyvät määrärahat, jotka eivät periaatteessa koskaan raukea, otetaan varainhoitovuoden lisämäärärahoihin. Tämän vuoksi määrät, jotka on vuoden 2012 talousarvion toteuttamisselvityksen mukaan siirretty edelliseltä varainhoitovuodelta, poikkeavat määristä, jotka vuoden 2011 talousarvion toteuttamisselvityksen mukaan siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle. Uudelleen käyttöön otettuja maksuäärärahoja ja ennakoiden palauttamisen jälkeen uudelleen käyttöön saatuja määrärahoja ei oteta huomioon varainhoitovuoden toteutumaa laskettaessa.

Siirretyt maksuäärarahat sisältävät sekä ilman eri toimenpiteitä siirretyt määrärahat että päätöksellä siirretyt määrärahat. Varainhoitovuoden lopussa käyttämättä olevien edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen maksuäärärahojen peruutukset sisältävät peruutukset, jotka koskevat sekä ilman eri toimenpiteitä siirrettyjä että erillisellä päätöksellä siirrettyjä määrärahoja. Tähän sisältyy myös seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista kertyneiden määrärahojen vähennys vuoteen 2011 verrattuna.

1.2 VARAINHOITOVUODEN TALOUSARVION TOTEUTUMAN JA TALOUDELLISEN TULOKSEN TÄSMÄYTTÄMINEN

Varainhoitovuoden taloudellinen tulos on laskettu suoriteperusteisen kirjanpidon periaatteiden mukaisesti. Talousarvion toteutuma sen sijaan perustuu mukautettuihin maksuperusteisen kirjanpidon sääntöihin varainhoitoasetuksen mukaisesti. Koska taloudellinen tulos ja talousarvion toteutuma kuitenkin perustuvat samoihin tapahtumiin, ne on syytä täsmäyttää. Alla olevassa taulukossa esitetään nämä täsmäytykset ja erityisesti tärkeimmät tulo- ja menopuolen täsmäytyserät.

Täsmäytyserät – Tulot

Varainhoitovuoden talousarviotulot muodostuvat kyseisen vuoden aikana vahvistettujen saamisten perusteella saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu aiempina varainhoituvuosina vahvistettujen saamisten perusteella. Tämän vuoksi **varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita vastaavia tuloja ei ole vielä saatu**, vähennetään täsmäytystä tehtäessä taloudellisesta tuloksesta, koska ne eivät kuulu talousarviotuloihin. Sen sijaan **aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot** on täsmäytettäessä sisällytettävä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen.

Siirtosaamisten nettomäärä muodostuu pääasiassa maatalousmaksuihin, omiin varoihin, korkoihin ja osinkoihin liittyvistä siirtosaamisista. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli varainhoitovuoden siirtosaamisista vähennetään aiempien vuosien peruutetut siirtosaamiset.

Täsmäytyserät – Menot

Siirtovelkojen nettomäärä muodostuu pääasiassa tilikausien erottamiseen liittyvistä eristä, eli sellaisista EU:n varojen saajille aiheutuneista tukikelpoisista menoista, joita ei ole vielä ilmoitettu komissiolle.

Vaikka siirtovelkoja ei pidetä talousarviomenoina **varainhoitovuoden aikana suoritettut maksut, jotka liittyvät aiempina vuosina kirjanpitoon merkittyihin laskuihin**, kuuluvat varainhoitovuoden talousarviomenoihin.

Ennakkomaksujen nettovaikutus muodostuu seuraavasti: 1) varainhoitovuoden aikana suoritettujen ennakkomaksujen, jotka kirjataan kyseisen vuoden talousarviomenoiksi, ja 2) varainhoitovuoden tai aiempien vuosien aikana suoritettujen ennakkomaksujen kuittaaminen hyväksytyjä tukikelpoisia menoja vastaan. Viimeksi mainitut ovat suoriteperusteisia menoja, mutta niitä ei merkitä talousarviokirjanpitoon, koska alkuperäinen ennakkomaksu kirjattiin talousarviomenoksi jo silloin kun maksu suoritettiin.

Varainhoitovuoden määrärahoista suoritettujen maksujen lisäksi kyseisen varainhoitovuoden **määrärahat, jotka siirretään seuraavalle vuodelle**, on myös otettava huomioon laskettaessa talousarvion toteutumaa (asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 15 artiklan mukaisesti). Tämä koskee myös talousarviomaksuja, jotka suoritetaan **edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista, ja käyttämättömien maksuäärärahojen peruutuksia**.

Varausten muutos liittyy siirtyvien erien tileistä vuoden lopussa tehtäviin arvioihin (koskevat pääasiassa työsuhte-etuuksia), jotka eivät vaikuta talousarviokirjanpitoon. **Muihin täsmäytyseriin** sisältyy muun muassa omaisuuseristä tehtäviä poistoja, omaisuuserien hankintoja, pääomaleasing-maksuja sekä rahoitusosuuksia, joita käsitellään eri tavalla talousarviokirjanpidossa ja suoriteperusteisessa kirjanpidossa.

2. YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA: TULOT

Yhteenveto talousarvion toteuttamisesta esitetään näiden liitetietojen jälkeen.

Valtaosa tuloista saadaan omista varoista. Jaosta määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 311 artiklassa: "Talousarvio rahoitetaan kokonaisuudessaan yhteisön omin varoin, sanotun kuitenkin rajoittamatta muita tuloja." Suurin osa talousarviosta katettavista menoista rahoitetaan omista varoista. Muiden tulojen osuus kokonaisrahoituksesta on hyvin pieni.

Omat varat jaetaan seuraaviin ryhmiin:

- (1) perinteiset omat varat, jotka muodostuvat tullimaksuista ja sokerimaksuista. Jäsenvaltiot kantavat nämä varat talouden toimijoilta EU:n puolesta ja pidättävät kyseisistä varoista kantokuluina 25 prosenttia. Tullimaksut kannetaan EU:n ulkopuolisista maista EU:hun tuotavista tuotteista yhteisen tullitariffin mukaisesti. Sokerimaksut peritään sokerin tuottajilta sokerin vientituen rahoittamiseksi. Perinteisten omien varojen osuus kaikista omista varoista on yleensä noin 13 prosenttia.
- (2) arvonlisäveroon (alv) perustuvat omat varat kannetaan osuutena jäsenvaltioiden alv-määräytymisperusteista, jotka on yhdenmukaistettu EU:n sääntöjä noudattaen tätä tarkoitusta varten. Kaikkien jäsenvaltioiden yhdenmukaistettuihin määräytymisperusteisiin sovelletaan samaa verokantaa. Alv-määräytymisperuste on kuitenkin jokaisella jäsenvaltiolla rajattu 50 prosenttiin sen BKTL:sta. Alv-perusteisten omien varojen osuus kaikista omista varoista on yleensä noin 12 prosenttia.
- (3) BKTL:oon perustuvilla omilla varoilla tasapainotetaan talousarvion tulot ja menot eli niillä rahoitetaan se osuus talousarvion menoista, jota ei voida kattaa muista lähteistä saatavilla tuloilla. BKTL-varat saadaan soveltamalla kunkin jäsenvaltion BKTL:oon samaa kerrointa. BKTL määrätään unionin sääntöjä noudattaen. BKTL-perusteisten omien varojen osuus kaikista omista varoista on yleensä noin 75 prosenttia.

Omien varojen jakautumisessa noudatetaan Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä 7 päivänä kesäkuuta 2007 tehdystä neuvoston päätöksessä 2007/436/EY, Euratom vahvistettuja sääntöjä. Kyseisen päätöksen soveltaminen aloitettiin 1. maaliskuuta 2009. Päätös tuli kuitenkin voimaan 1. tammikuuta 2007. Tämän vuoksi varainhoitovuonna 2009 on otettu huomioon päätöksen takautuvat vaikutukset

2.1 Perinteiset omat varat

Perinteiset omat varat: kaikki todetut perinteiset omat varat on vietävä jompaankumpaan seuraavista toimivaltaisten viranomaisten ylläpitämistä kirjanpitojärjestelmistä.

- Asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun tavanomaiseen kirjanpitoon viedään kaikki perityt määrät ja määrät, joille on asetettu vakuus.
- Asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun erilliseen kirjanpitoon viedään kaikki sellaiset määrät, joita ei ole vielä peritty ja/tai joille ei ole asetettu vakuutta. Tähän kirjanpitoon voidaan viedä myös sellaiset vakuuksien kattamat määrät, joista on syntynyt erimielisyyttä.

Jäsenvaltiot toimittavat komissiolle neljännesvuosittain erillisestä kirjanpidosta mm. seuraavat tiedot

- perittävänä oleva saldo edelliseltä vuosineljännekseltä
- asianomaisen vuosineljänneksen aikana vahvistetut saamiset,
- asianomaisen vuosineljänneksen aikana tehdyt laskentaperusteiden korjaukset (oikaisut/peruutukset)
- kirjanpidosta poistetut määrät (joita ei voida asettaa käyttöön asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti)

- asianomaisen vuosineljänneksen aikana perityt määrät,
- perittävänä oleva saldo kyseisen vuosineljänneksen lopussa.

Perinteiset omat varat on tuloutettava komission tilille kyseisen jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai jäsenvaltion nimeämässä elimessä viimeistään varojen perimiskuukautta seuraavan toisen kuukauden 19. päivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (tai perittävä, kun on kyse erilliskirjanpidosta). Jäsenvaltiot pidättävät itselleen kantokuluina 25 prosenttia perinteisistä omista varoista. Ehdollisia omiin varoihin perustuvia saamia oikaistaan sen mukaan, kuinka todennäköisesti ne saadaan perittyä.

2.2 Alv- ja BKTL-perusteiset varat

Arvonlisäveroon perustuvat omat varat saadaan soveltamalla kaikkien jäsenvaltioiden osalta samaa verokantaa yhdenmukaiseen alv:n määräytymisperusteeseen, joka määritetään omien varojen järjestelmästä vuonna 2007 tehdyn neuvoston päätöksen 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti. Verokanta on asetettu 0,30 prosenttiin. Kaudella 2007–2013 kuitenkin Itävaltaan sovelletaan 0,225 prosenttia, Saksaan 0,15 prosenttia, Alankomaihin 0,10 prosenttia ja Ruotsiin 0,10 prosenttia verokantaa. Alv-määräytymisperuste on rajattu kaikilla jäsenvaltioilla 50 prosenttiin bruttokansantulosta.

BKTL:oon perustuvilla omilla varoilla, joiden määrä vaihtelee vuosittain, katetaan kunakin vuonna ne menot, jotka ylittävät perinteisistä omista varoista, alv-varoista ja sekalaisista eristä saatavat tulot. BKTL-varoihin perustuvat tulot saadaan soveltamalla kaikkien jäsenvaltioiden yhteenlaskettuun BKTL:oon yhdenmukaista kerrointa. Alv- ja BKTL-varat määritetään määräytymisperusteita koskevien ennusteiden perusteella talousarvioesityksen laatimisen yhteydessä. Ennusteita tarkistetaan ja määriä muutetaan varainhoitovuoden aikana annettavassa lisätalousarviossa.

Tietyn varainhoitovuoden todellisia alv- ja BKTL-määräytymisperusteita koskevat tiedot saadaan käyttöön vasta seuraavana varainhoitovuonna. Komissio laskee sen vuoksi, miten paljon määrä, joka jäsenvaltioiden on maksettava todellisten alv- ja BKTL-määräytymisperusteiden perusteella, poikkeaa määrästä, jonka ne ovat jo maksaneet (tarkistettujen) ennusteiden perusteella. Erotus, joka voi olla joko negatiivinen tai positiivinen, tasataan komission toimesta kyseistä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden joulukuun 1. päivään mennessä. Todellisiin alv- ja BKTL-määräytymisperusteisiin voidaan vielä tehdä oikaisuja seuraavien neljän vuoden aikana, ellei perusteista ole esitetty varaumaa. Aikaisemmat saldot oikaistaan ja erotus tasataan samaan aikaan kuin edellisen varainhoitovuoden alv- ja BKTL-saldojen erotukset.

Tarkastaessaan jäsenvaltioiden toimittamia alv-ilmoituksia ja BKTL-tietoja komissio voi ilmoittaa jäsenvaltioille tehneensä joidenkin kohtien osalta varaumia, joilla voi olla vaikutusta jäsenvaltioilta kannettaviin omiin varoihin. Tällaisia varaumia voidaan esittää esimerkiksi silloin kun hyväksyttäviä tietoja ole saatu tai kun jäsenvaltion on otettava käyttöön asianmukaiset menetelmät. Varaumia olisi pidettävä mahdollisina saamisina jäsenvaltioilta. Varaumien taloudellista vaikutusta ei kuitenkaan voida vielä tällöin tarkkaan arvioida, joten saamisten määrää ei voida vahvistaa. Kun tarkka määrä tunnetaan, alv- ja BKTL-varoista muodostuva saaminen peritään joko alv- ja BKTL-saldojen erotuksen tasaamisen yhteydessä tai erikseen.

2.3. Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksi tehtävä korjaus

Tällä järjestelyllä pienennetään Yhdistyneen kuningaskunnan suoritettavaksi tulevia omien varojen maksuja sen ns. budjettiaseman epätasapainon määräämässä suhteessa ja vastaavasti kasvatetaan muiden jäsenvaltioiden maksuosuuksia. Yhdistyneen kuningaskunnan budjettiaseman epätasapainon korjausjärjestelystä päätettiin Eurooppa-neuvoston kokouksessa Fontainebleaussa kesäkuussa 1984, ja järjestely otettiin käyttöön omista varoista 7. toukokuuta 1985 tehdyllä päätöksellä. Järjestelyn tavoitteena on korjata Yhdistyneen kuningaskunnan budjettiaseman epätasapainoa vähentämällä sen unionille suorittamia maksuja. Alankomaiden, Itävallan, Ruotsin ja Saksan osuutta korjausjärjestelyn rahoittamisessa on vähennetty neljäsosaan niiden tavanomaisesta maksuosuudesta.

2.4. Bruttovähennys

Eurooppa-neuvosto päätti 15. ja 16. joulukuuta 2005 pitämässään kokouksessa, että Alankomaat ja Ruotsi saavat tehdä vuotuisen BKTL-maksuosuuteensa bruttovähennyksen vuosina 2007–2013. Tämän korvausjärjestelyn mukaan Alankomaat tekee vuotuisen BKTL-maksuosuuteensa 605 miljoonan bruttovähennyksen ja Ruotsi 150 miljoonan euron bruttovähennyksen (vuoden 2004 hintoina).

3. YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA: MENOT

Yhteenveto talousarvion toteuttamisesta esitetään näiden liitetietojen jälkeen.

3.1 Rahoituskehys 2007-2013*milj. euroa*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Kestävä kasvu	53 979	57 653	61 696	63 555	63 974	67 614	70 147
2. Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	55 143	59 193	56 333	59 955	59 888	60 810	61 289
3. Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	1 273	1 362	1 518	1 693	1 889	2 105	2 376
4. EU maailmanlaajuisena toimijana	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595
5. Hallinto	7 039	7 380	7 525	7 882	8 091	8 523	9 095
6. Korvaukset	445	207	210	0	0	0	0
Maksusitoumusmäärärahat:	124 457	132 797	134 722	140 978	142 272	148 049	152 502
Maksumäärärahat yhteensä:	122 190	129 681	120 445	134 289	133 700	141 360	143 911

Tässä kohdassa käsitellään EU:n keskeisiä menoluokkia, jotka esitetään vuosia 2007–2013 koskevien rahoitusnäkymien otsakkeiden mukaisesti. Varainhoitovuosi 2012 oli vuosien 2007–2013 rahoituskehysten kuudes soveltamisvuosi. Maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärä oli vuonna 2012 yhteensä 148 049 miljoonaa euroa eli 1,13 prosenttia suhteessa BKTL:oon. Maksumäärärahojen enimmäismäärä oli 141 360 miljoonaa euroa eli 1,08 prosenttia suhteessa BKTL:oon. Edellä olevassa taulukossa on esitetty käyppiin hintoihin mukautettu rahoituskehys.

Otsake 1 – Kestävä kasvu

Tämä otsake jakautuu kahteen toisiinsa yhteydessä olevaan komponenttiin:

- 1 a. Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky: otsakkeeseen kuuluvat tutkimuksen ja innovoinnin, koulutuksen, EU:n laajusten verkkojen, sosiaalipolitiikan, sisämarkkinoiden ja näihin osa-alueisiin liittyvien politiikkojen menot.
- 1 b. Kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio: otsakkeen määrärahoilla tuetaan vähiten kehittyneiden jäsenvaltioiden ja alueiden lähentymistä, EU:n kestävän kehityksen strategiaa muita heikommassa asemassa olevien alueiden ulkopuolella sekä alueiden välistä yhteistyötä.

Otsake 2 – Luonnonvarojen suojelu ja hallinta

Otsakkeeseen 2 sisältyvät yhteinen maatalous- ja kalastuspolitiikka sekä maaseudun kehittäminen ja ympäristötoimet, erityisesti Natura 2000. Yhteisen maatalouspolitiikan menot vastaavat lokakuussa 2002 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa tehtyä sopimusta.

Otsake 3 – Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus

Uudella otsakkeella 3 (kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus) otetaan huomioon oikeus- ja sisäasioiden, rajojen turvaamisen, maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan, kansanterveyden ja kuluttajansuojan, kulttuurin ja nuorison, tiedotuksen ja kansalaisten kanssa käytävän vuoropuhelun tärkeyden lisääntyminen sekä EU:n uudet tehtävät näillä aloilla. Otsake jakautuu kahteen osaan:

- 3 a. Vapaus, turvallisuus ja oikeus
- 3 b. Kansalaisuus

Otsake 4 – EU maailmanlaajuisena toimijana

Otsakkeeseen 4 kuuluvat kaikki ulkoiset toimet, liittymistä valmistelevat tukivälineet mukaan luettuina. Komissio olisi sisällyttänyt myös Euroopan kehitysrahaston rahoituskehukseen, mutta Eurooppa-neuvosto ja Euroopan parlamentti päättivät jättää sen rahoituskehysten ulkopuolelle.

Otsake 5 – Hallinto

Tämä otsake kattaa kaikkien toimielinten, eläkejärjestelmien ja Eurooppa-koulujen hallintomenot. Muilla toimielimillä kuin komissiolla on pelkästään hallintomenoja. Sen sijaan erillisvirastoilla ja muilla elimillä on sekä hallinto- että toimintamenoja.

Otsake 6 – Korvaukset

Uusia jäsenvaltioita ei poliittisen sopimuksen mukaisesti aseteta heti jäsenyyden alkuvaiheessa nettomaksajan asemaan. Tähän otsakkeeseen on tämän vuoksi otettu varoja korvauksia varten. Määrä on käytettävissä siirtoihin, joilla tasapainotetaan uusien jäsenvaltioiden unionin talousarvioon suorittamat maksut ja niiden unionin talousarviosta saama rahoitus.

3.2 Toimintalohkot

Komissiossa on siirrytty toimintojohtamiseen ja otettu suunnittelu- ja johtamisprosessien yhteydessä käyttöön toimintoperusteinen budjetointi. Toimintoperusteisessa budjetoinnissa talousarvion osastot vastaavat toimintalohkoja ja luvut toimintoja. Toimintoperusteisella budjetoinnilla pyritään luomaan selkeät puitteet, joiden avulla komissio voi pyrkiä tavoitteisiinsa lainsäädännön, rahoituksen tai muun politiikan keinoin. Komission tehtävät määritellään toimintoina, jolloin saadaan selkeä kuva komission toimintapolitiikasta ja luodaan yhteiset puitteet painopisteiden määrittämiselle. Resurssit kohdennetaan talousarviossa toimintojen kautta eri painopisteisiin. Toimintoperusteisella budjetoinnilla luodaan yhteys toimintojen ja niiden toteuttamiseksi osoitettujen resurssien välille ja tehostetaan näin samalla komission resurssien käyttöä.

Toimintalohkot voidaan määritellä komission toiminnoista muodostetuiksi homogeenisiksi ryhmiksi, joilla on merkitystä päätöksentekoprosessin kannalta. Kukin toimintalohko vastaa yleensä yhden pääosaston tehtäviä ja koostuu kuudesta tai seitsemästä toiminnosta. Toimintalohkot sisältävät pääasiassa toimintamäärärahoja, koska niihin sisältyvien keskeisten toimintojen tarkoituksena on rahoittaa ulkopuolisten tuensaajien toimintaa kulloinkin kyseeseen tulevan toiminnon alalla. Kunkin toimintalohkon toimintatalousarviota täydennetään toimintalohkon hallintomenoja varten tarvittavilla määrärahoilla.

4. TOIMIELIMET JA ERILLISVIRASTOT

Yhteenvedo talousarvion toteuttamisesta esitetään näiden liitetietojen jälkeen.

Konsolidoitu selvitys Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta sisältää edellisvuosien tapaan selvitykset kunkin toimielimen talousarvion toteuttamisesta, koska eri toimielinten talousarviot sisältyvät EU:n talousarvioon erillisinä. EU:n erillisvirastojen talousarvioita ei sen sijaan esitetä erikseen EU:n talousarviossa. Erillisvirastot saavat komissiolta avustuksen, jolla rahoitetaan osa niiden menoista.

Euroopan ulkosuhdehallinnon osalta olisi otettava huomioon, että oman talousarvionsa lisäksi se saa rahoitusosuudet komissiolta (212 miljoonaa euroa; 202 miljoonaa euroa vuonna 2011) ja Euroopan kehitysrahastolta (53 miljoonaa euroa; 50 miljoonaa euroa vuonna 2011). Nämä talousarviomäärärahat asetetaan Euroopan ulkosuhdehallinnon käyttöön (käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina) ja niillä katetaan lähinnä EU:n edustustoissa työskentelevän komission henkilöstön kustannukset. Kyseisten edustustojen hallinnosta vastaa Euroopan ulkosuhdehallinto.

Jotta erillisvirastojen talousarvioista voitaisiin kuitenkin esittää kaikki olennaiset tiedot, konsolidoidun tilinpäätöksen talousarvio-osuudessa on erillinen selvitys kunkin konsolidointiin mukaan otettavan perinteisen viraston talousarvion toteuttamisesta.

YHTEENVETO EUROOPAN UNIONIN TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA*

** On huomattava, että osa talousarviota kuvaavien taulukoiden tiedoista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.*

2. YHTEENVETO TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA

milj. euroa

Osasto	Talousarvion otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot % budjetoituista	Perimättä
	Alku-peräiset	Lopulliset	Varainhoitovuonna	Siirretyt	Yhteensä	Varainhoitovuoden saamisista	Siirretyistä saamisista	Yhteensä		
1. Omat varat	127 512	128 655	128 902	29	128 931	128 883	2	128 886	100,18 %	45
3. Käytettävissä olevat ylijäämät	0	1 994	1 939	102	2 041	1 939	102	2 041	102,34 %	0
4. Unionin toimielinten ja elinten palveluksessa olevasta henkilöstöstä kertyvät tulot	1 312	1 312	1 235	6	1 241	1 230	6	1 236	94,15 %	5
5. Toimielinten hallinnollisesta toiminnasta kertyvät tulot	60	68	619	22	641	594	18	612	896,16 %	29
6. Unionin ohjelmiin ja sopimuksiin liittyvät rahoitusosuudet ja palautukset	50	50	3 163	291	3 453	2 776	152	2 928	5856,15 %	525
7. Viivästyskorot ja sakot	123	3 648	1 821	12 761	14 582	13	3 795	3 807	104,37 %	10 775
8. Lainat	0	0	63	159	222	0	0	0		222
9. Sekalaiset tulot	30	30	29	10	39	26	5	31	101,61 %	9
Yhteensä	129 088	135 758	137 771	13 379	151 150	135 460	4 080	139 541	102,79 %	11 610

Osasto 1 erittely: Omat varat

Luku	Talousarvion otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot % budjetoituista	Perimättä
	Alku-peräiset	Lopulliset	Varainhoitovuonna	Siirretyt	Yhteensä	Varainhoitovuoden saamisista	Siirretyistä saamisista	Yhteensä		
11. Sokerimaksut	123	123	193	0	193	193	0	193	156,04 %	0
12. Tullimaksut	19 171	16 701	16 277	29	16 306	16 258	2	16 261	97,37 %	45
13. ALV	14 499	14 546	14 648	0	14 648	14 648	0	14 648	100,70 %	0
14. GNI	93 719	97 284	97 856	0	97 856	97 856	0	97 856	100,59 %	0
15. Budjettiaseman epätasapainon korjausjärjestely	0	0	(74)	0	(74)	(74)	0	(74)		0
16. BKTL-maksuosiin tehtävä vähennys (Alankomaat ja Ruotsi)	0	0	2	0	2	2	0	2		0
Yhteensä	127 512	128 655	128 902	29	128 931	128 883	2	128 886	100,18 %	45

Osasto 3 erittely: Käytettävissä olevat ylijäämät

Luku	Talousarvion otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot % budjetoituista	Perimättä
	Alku-peräiset	Lopulliset	Varainhoitovuonna	Siirretyt	Yhteensä	Varainhoitovuoden saamisista	Siirretyistä saamisista	Yhteensä		
30. Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä	0	1 497	1 497	0	1 497	1 497	0	1 497	100,00 %	0
31. ALV-saldot	0	218	223	23	246	223	23	246	112,94 %	0
32. BKTL-saldot	0	280	204	80	284	204	80	284	101,42 %	0
34. Mukautus jäsenvaltioille, jotka eivät osallistu oikeus- ja sisäasioita koskevaan politiikkaan	0	0	(3)	0	(3)	(3)	0	(3)		0
35. Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksi tehtävä korjaus – mukautukset	0	0	3	0	3	3	0	3		0
36. Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksi tehtävä korjaus – väliaikainen laskelma	0	0	15	0	15	15	0	15		0
Yhteensä	0	1 994	1 939	102	2 041	1 939	102	2 041	102,34 %	0

3.1 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

Rahoituskehysten otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Hyväksytyt määrärahat	Muutokset (siirrot ja lisätalousarviot)	Siirretyt	Käyttö-tark. sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytyt yhteensä	Hyväksytyt määrärahat	Muutokset (siirrot ja lisätalousarviot)	Siirretyt	Käyttö-tark. sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytyt yhteensä
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
1 Kestävä kasvu	67 506	636	36	2 664	2 700	70 842	55 337	5 137	187	3 092	3 279	63 753
2 Luonnonvarojen suoje-lu ja hallinta	59 976	(126)	23	2 325	2 348	62 198	57 034	982	78	2 315	2 393	60 409
3 Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	2 065	688	41	199	240	2 994	1 484	729	47	216	263	2 477
4 EU maailmanlaajuisena toimijana	9 406	(2)	178	349	527	9 931	6 955	(178)	52	354	405	7 182
5 Hallinto	8 280	0	22	811	833	9 113	8 278	0	711	835	1 546	9 824
6 Korvaukset												
Yhteensä	147 232	1 196	300	6 348	6 649	155 077	129 088	6 670	1 074	6 812	7 886	143 644

3.2 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

Rahoituskehysten otsake	Hyväksytyt maksusitou-määrärahat	Tehdyt sitoumukset					Siirretyt määrärahat				Peruuntuvat määrärahat				
		Varainhoito-vuoden määrä-rahoista	Siirretyistä määrä-rahoista	Käyttö-tark. sidot-tuloista	Yhteensä	%	Käyttö-tark. sidotut tulot	Erikseen päätetyt siirrot	Yhteen-sä	%	Varainhoito-vuoden määrä-rahoista	Siirretyistä määrä-rahoista	Käyttö-tark. sidotut tulot	Yh-teensä	%
1 Kestävä kasvu	70 842	67 653	36	1 311	69 000	97,40 %	1 354	28	1 381	1,95 %	461	0	0	461	0,65 %
2 Luonnonvarojen suoje-lu ja hallinta	62 198	59 825	23	969	60 817	97,78 %	1 356	2	1 357	2,18 %	24	0	0	24	0,04 %
3 Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	2 994	2 741	41	110	2 892	96,62 %	89	0	89	2,96 %	13	0	0	13	0,42 %
4 EU maailmanlaajuisena toimijana	9 931	9 364	178	211	9 753	98,21 %	138	2	140	1,41 %	38	0	0	38	0,38 %
5 Hallinto	9 113	8 184	22	617	8 822	96,81 %	195	0	195	2,14 %	96	0	0	96	1,05 %
6 Korvaukset															
Yhteensä	155 077	147 766	300	3 218	151 284	97,55 %	3 131	31	3 162	2,04 %	631	0	0	631	0,41 %

3.3 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

Rahoitus- kehysten otsake	Hyväksy- tyt maksu- määrärahat	Suoritetut maksut					Siirretyt määrärahat					Peruuntuvat määrärahat				
		Varain- hoito- vuoden määrä- rahoista	Siirre- tyistä määrä- rahoista	Käyttö- tark. sido- tuista tuloista	Yh- teensä	%	Auto- maat- tiset siirrot	Erik- seen pääte- tyt siirrot	Käyttö- tark. sidotut tulot	Yh- teen- sä	%	Varain- hoito- vuoden määrä- rahoista	Siirre- tyistä määrä- rahois- ta	Käyttö- tark. sidotut tulot	Yh- teen- sä	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 1 0/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15/1
1 Kestävä kasvu	63 753	60 288	168	1 129	61 585	96,60 %	128	26	1 963	2 117	3,32 %	32	19	0	51	0,08 %
2 Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	60 409	57 960	72	1 064	59 096	97,83 %	32	4	1 251	1 287	2,13 %	20	5	0	26	0,04 %
3 Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	2 477	2 192	46	136	2 375	95,86 %	8	1	80	88	3,57 %	13	1	0	14	0,57 %
4 EU maailmanlaajuisena toimijana	7 182	6 741	31	291	7 064	98,35 %	26	4	63	92	1,28 %	6	20	0	26	0,37 %
5 Hallinto	9 824	7 475	628	461	8 564	87,18 %	706	1	373	1 081	11,01 %	95	83	0	178	1,81 %
6 Korvaukset																
Yhteensä	143 644	134	946	3 081	138 683	96,55 %	900	36	3 730	4 666	3,25	166	128	0	295	0,21 %

3.4 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUKUSTEN MUUTOKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

Rahoituskehyksen otsake	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa			Varainhoitovuoden sitoumukset					
	Edellisiltä varainhoitovuosilta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset/uudelleen-arvostukset/peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa yhteensä
1 Kestävä kasvu	159 707	(850)	(54 901)	103 957	69 000	(6 684)	(1)	62 314	166 271
2 Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	25 302	(137)	(12 983)	12 182	60 817	(46 113)	0	14 703	26 886
3 Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	2 130	(332)	(547)	1 251	2 892	(1 827)	0	1 065	2 316
4 EU maailmanlaajuisena toimijana	19 567	(827)	(4 870)	13 870	9 753	(2 193)	(1)	7 558	21 429
5 Hallinto	737	(90)	(628)	19	8 822	(7 936)	4	890	909
6 Korvaukset									
Yhteensä	207 443	(2 234)	(73 930)	131 279	151 284	(64 754)	1	86 531	217 810

3.5 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUKUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

Rahoituskehyksen otsake	<2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Yhteensä
1 Kestävä kasvu	1 222	6 765	499	2 978	11 444	30 896	50 154	62 314	166 271
2 Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	66	739	66	144	286	1 893	8 987	14 703	26 886
3 Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	14	5	28	86	241	314	562	1 065	2 316
4 EU maailmanlaajuisena toimijana	672	650	710	1 291	2 199	3 464	4 884	7 558	21 429
5 Hallinto	0	0	0	0	0	0	19	890	909
Yhteensä	1 975	8 159	1 304	4 498	14 171	36 568	64 606	86 531	217 810

3.6 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET TOIMINTALOHKOITTAIN

milj. euroa

Toimintalohko	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Hyväksytyt määrärahat	Muutokset (siirrot ja lisätalousarviot)	Siirretyt määrärahat	Käyttötark. sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytyt yhteensä	Hyväksytyt määrärahat	Muutokset (siirrot ja lisätalousarviot)	Siirretyt määrärahat	Käyttötark. sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytyt yhteensä
	1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
01 Talous- ja rahoitusasiat	611	(94)	0	19	19	536	511	(42)	7	17	24	493
02 Yritystoiminta	1 148	(4)	0	132	132	1 276	1 079	121	21	174	195	1 395
03 Kilpailu	92	(1)	0	5	5	96	92	(1)	7	5	12	103
04 Työllisyys- ja sosiaaliasiat	11 581	191	34	12	46	11 818	9 075	2 601	66	12	78	11 755
05 Maatalous ja maaseudun kehittäminen	58 587	(22)	0	2 311	2 311	60 877	55 880	989	70	2 303	2 373	59 242
06 Liikenne ja liikkuminen	1 664	(1)	0	91	91	1 754	1 079	(40)	6	110	116	1 156
07 Ympäristö ja ilmastotoimet	493	(1)	0	17	17	508	393	(20)	18	17	35	409
08 Tutkimus	5 930	643	0	1 045	1 045	7 618	4 218	632	30	1 366	1 396	6 245
09 Tietoyhteiskunta ja viestimet	1 678	(2)	0	309	309	1 985	1 357	33	13	373	387	1 776
10 Suora tutkimustoiminta	411	0	0	521	521	932	404	1	44	444	488	893
11 Meri- ja kalastusasiat	1 033	(48)	23	3	26	1 011	806	(56)	4	3	7	757
12 Sisämarkkinat	101	(2)	0	7	7	107	98	1	7	7	13	112
13 Aluepolitiikka	42 045	569	40	8	48	42 662	35 538	2 686	49	8	57	38 282
14 Verotus ja tulliliitto	143	(1)	0	5	5	147	110	18	7	5	12	140
15 Koulutus ja kulttuuri	2 697	(8)	0	602	603	3 292	2 112	280	16	651	667	3 059
16 Viestintä	262	1	0	8	8	271	253	3	14	8	22	278
17 Terveys- ja kuluttaja-asiat	687	(68)	0	34	34	653	592	16	12	33	45	652
18 Sisäasiat	1 264	(1)	3	56	59	1 322	756	29	7	68	75	860
19 Ulkosuhteet	4 817	(51)	44	158	202	4 969	3 276	(188)	17	166	183	3 271
20 Kauppa	104	(1)	0	3	3	106	102	0	6	3	9	111
21 Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	1 498	(2)	127	110	237	1 733	1 310	21	33	111	144	1 475
22 Laajentuminen	1 088	3	8	68	75	1 166	921	(1)	4	51	55	976
23 Humanitaarinen apu	900	378	0	21	21	1 299	842	259	7	34	40	1 141
24 Petostentorjunta	79	0	0	0	0	79	74	2	7	0	7	83
25. Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	194	(1)	0	11	11	204	193	(1)	16	11	27	219
26 Komission hallinto	1 017	62	0	120	120	1 200	1 001	74	146	122	268	1 343
27 Talousarvio	69	(12)	0	7	7	63	69	(12)	9	7	16	73
28 Varainhoidon valvonta	12	0	0	1	1	12	12	0	1	1	1	13
29 Tilastotiedot	134	(6)	0	16	16	144	122	(1)	6	22	27	148
30 Eläkkeet ja niihin liittyvät menot	1 335	(14)	0	0	0	1 321	1 335	(14)	0	0	0	1 321
31 Kielipalvelut	399	(9)	0	87	87	477	399	(9)	24	87	111	501
32 Energia	718	(1)	0	47	47	764	1 339	(622)	6	60	66	782
33 Oikeusasiat	218	0	0	15	15	233	187	2	3	14	17	206
40 Varaukset	759	(298)	0	0	0	461	90	(90)	0	0	0	0
90 Muut toimielimet	3 464	0	22	498	519	3 983	3 464	0	393	519	912	4 376
Yhteensä	147 232	1 196	300	6 348	6 649	155 077	129 088	6 670	1 074	6 812	7 886	143 644

3.7 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN TOIMINTALOHKOITTAIN

milj. euroa

Toimintalohko	Hyväksytyt maksu-määrärahat	Tehdyt sitoumukset					Siirretyt määrärahat				Peruuntuvat määrärahat				
		Varainhoi-tovuoden määrä-rahoista	Siirre-tyistä määrä-rahoista	Käyttö-tark. sidotut tulot	Yhteensä	%	Käyttö tark. sidotut tulot	Erik-seen pää-tetyt siirrot	Yh-teensä	%	Varainhoi-tovuoden määrä-rahoista	Siir-retyistä määrä-rahoista	Käyttö-tark. sido-tuista	Yhteensä	%
1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	15 = 14/1	
01 Talous- ja rahoitusasiat	536	517	0	18	535	99,66 %	2	0	2	0,33 %	0	0	0	0	0,01 %
02 Yritystoiminta	1 276	1 144	0	92	1 236	96,84 %	40	0	40	3,13 %	0	0	0	0	0,03 %
03 Kilpailu	96	91	0	3	94	97,42 %	2	0	2	2,43 %	0	0	0	0	0,15 %
04 Työllisyys- ja sosiaaliasiat	11 818	11 742	34	7	11 782	99,70 %	6	24	30	0,25 %	6	0	0	6	0,05 %
05 Maatalous ja maaseudun kehittäminen	60 877	58 550	0	964	59 514	97,76 %	1 347	2	1 349	2,22 %	13	0	0	13	0,02 %
06 Liikenne ja liikkuminen	1 754	1 651	0	61	1 713	97,65 %	29	0	29	1,67 %	12	0	0	12	0,68 %
07 Ympäristö ja ilmastotoimet	508	486	0	10	496	97,58 %	7	0	7	1,47 %	5	0	0	5	0,95 %
08 Tutkimus	7 618	6 573	0	486	7 059	92,66 %	559	0	559	7,34 %	0	0	0	0	0,00 %
09 Tietoyhteiskunta ja viestimet	1 985	1 675	0	203	1 878	94,60 %	106	0	107	5,37 %	1	0	0	1	0,03 %
10 Suora tutkimustoiminta	932	411	0	83	494	53,04 %	438	0	438	46,95 %	0	0	0	0	0,01 %
11 Meri- ja kalastusasiat	1 011	982	23	1	1 007	99,60 %	1	0	1	0,12 %	3	0	0	3	0,28 %
12 Sisämarkkinat	107	99	0	2	101	94,46 %	5	0	5	4,72 %	1	0	0	1	0,82 %
13 Aluepolitiikka	42 662	42 601	40	6	42 647	99,96 %	2	3	5	0,01 %	10	0	0	10	0,02 %
14 Verotus ja tulliliitto	147	142	0	2	144	97,76 %	3	0	3	2,20 %	0	0	0	0	0,04 %
15 Koulutus ja kulttuuri	3 292	2 689	0	399	3 088	93,79 %	204	0	204	6,19 %	1	0	0	1	0,02 %
16 Viestintä	271	262	0	4	265	97,92 %	4	0	4	1,60 %	1	0	0	1	0,48 %
17 Terveys- ja kuluttaja-asiat	653	616	0	24	639	97,96 %	10	0	10	1,53 %	3	0	0	3	0,51 %
18 Sisäasiat	1 322	1 253	3	35	1 290	97,57 %	21	0	21	1,62 %	11	0	0	11	0,80 %
19 Ulkosuhteet	4 969	4 765	44	63	4 872	98,06 %	95	0	95	1,91 %	1	0	0	1	0,02 %
20 Kauppa	106	103	0	2	104	98,26 %	1	0	2	1,58 %	0	0	0	0	0,16 %
21 Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	1 733	1 494	127	99	1 719	99,19 %	12	2	14	0,78 %	0	0	0	0	0,03 %
22 Laajentuminen	1 166	1 090	8	37	1 135	97,38 %	30	0	30	2,61 %	0	0	0	0	0,01 %
23 Humanitaarinen apu	1 299	1 277	0	17	1 294	99,61 %	4	0	4	0,34 %	1	0	0	1	0,05 %
24 Petostentorjunta	79	79	0	0	79	99,81 %	0	0	0	0,03 %	0	0	0	0	0,16 %
25 Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	204	191	0	5	196	96,51 %	5	0	5	2,51 %	2	0	0	2	0,98 %
26 Komission hallinto	1 200	1 078	0	71	1 149	95,78 %	50	0	50	4,15 %	1	0	0	1	0,08 %
27 Talousarvio	63	56	0	4	61	95,47 %	3	0	3	4,42 %	0	0	0	0	0,11 %
28 Varainhoidon valvonta	12	11	0	0	12	96,23 %	0	0	0	3,04 %	0	0	0	0	0,73 %
29 Tilastotiedot	144	124	0	11	135	93,94 %	5	0	5	3,38 %	4	0	0	4	2,68 %
30 Eläkkeet ja niihin liittyvät menot	1 321	1 318	0	0	1 318	99,79 %	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,21 %
31 Kielipalvelut	477	390	0	45	435	91,20 %	42	0	42	8,78 %	0	0	0	0	0,03 %
32 Energia	764	716	0	16	731	95,67 %	32	0	32	4,15 %	1	0	0	1	0,17 %
33 Oikeusasiat	233	216	0	6	222	95,30 %	10	0	10	4,12 %	1	0	0	1	0,58 %
40 Varaukset	461	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0,00 %	461	0	0	461	100,00 %
90 Muut toimielimet	3 983	3 376	22	444	3 841	96,43 %	54	0	54	1,36 %	88	0	0	88	2,21 %
Yhteensä	155 077	147 766	300	3 218	151 284	97,55 %	3 131	31	3 162	2,04 %	631	0	0	631	0,41 %

3.8 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN TOIMINTALOHKOITTAIN

milj. euroa

Toimintalohko	Hyväksytyt maksu-määrä-rah-at	Suoritettut maksut					Siirretyt määrärahat					Peruuntuvat määrärahat				
		Varain-hoitovuoden määrärahoista	Siirre-tyistä määrärahoista	Käyttö-tark. sidotut tulot	Yhteensä	%	Auto-maat-tiset siirrot	Erik-seen pääte-tyt siirrot	Käyttö-tark. sidotut tulot	Yhteensä	%	Varain-hoitovuoden määrärahoista	Siirre-tyistä määrärahoista	Käyttö-tark. sidotut tulot	Yhteensä	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15 /1
01 Talous- ja rahoitusasiat	493	463	6	15	484	98,13 %	6	0	2	8	1,64 %	0	1	0	1	0,23 %
02 Yritystoiminta	1 395	1 180	19	72	1 271	91,12 %	19	0	103	121	8,70 %	1	2	0	3	0,18 %
03 Kilpailu	103	83	6	2	92	89,72 %	7	0	3	10	9,78 %	0	0	0	1	0,50 %
04 Työllisyys- ja sosiaaliasiat	11 755	11 629	63	7	11 699	99,53 %	13	24	5	43	0,36 %	9	4	0	13	0,11 %
05 Maatalous ja maaseudun kehittäminen	59 242	56 829	66	1 053	57 948	97,82 %	23	4	1 250	1 276	2,15 %	13	4	0	18	0,03 %
06 Liikenne ja liikkuminen	1 156	1 031	5	69	1 105	95,57 %	6	0	41	47	4,03 %	3	1	0	5	0,40 %
07 Ympäristö ja ilmastotoimet	409	355	17	10	382	93,39 %	17	1	6	24	5,89 %	1	2	0	3	0,72 %
08 Tutkimus	6 245	4 827	25	455	5 307	84,97 %	23	0	911	934	14,95 %	0	5	0	5	0,08 %
09 Tietoyhteiskunta ja viestimet	1 776	1 375	12	114	1 501	84,54 %	14	0	259	273	15,36 %	1	1	0	2	0,10 %
10 Suora tutkimustoiminta	893	357	40	69	466	52,13 %	48	0	375	423	47,35 %	0	5	0	5	0,52 %
11 Meri- ja kalastusasiat	757	742	2	1	745	98,45 %	3	0	1	5	0,64 %	5	2	0	7	0,91 %
12 Sisämarkkinat	112	92	6	2	99	88,71 %	5	0	5	11	9,47 %	1	1	0	2	1,82 %
13 Aluepolitiikka	38 282	38 200	48	6	38 254	99,93 %	12	0	2	14	0,04 %	12	1	0	14	0,04 %
14 Verotus ja tulliliitto	140	121	7	2	130	92,66 %	7	0	3	10	7,04 %	0	0	0	0	0,30 %
15 Koulutus ja kulttuuri	3 059	2 379	14	368	2 761	90,23 %	13	0	284	296	9,69 %	1	2	0	2	0,08 %
16 Viestintä	278	240	13	3	256	92,16 %	14	0	5	19	6,84 %	1	1	0	3	1,00 %
17 Terveys- ja kuluttaja-asiat	652	596	11	28	635	97,34 %	11	0	5	16	2,48 %	0	1	0	1	0,18 %
18 Sisäasiat	860	769	6	61	835	97,15 %	4	1	7	12	1,44 %	11	2	0	12	1,41 %
19 Ulkosuhteet	3 271	3 073	10	150	3 233	98,83 %	13	0	16	30	0,90 %	2	7	0	9	0,27 %
20 Kauppa	111	98	6	1	105	94,79 %	4	0	2	5	4,86 %	0	0	0	0	0,34 %
21 Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	1 475	1 319	19	90	1 429	96,87 %	10	0	21	31	2,11 %	1	14	0	15	1,03 %
22 Laajentuminen	976	914	3	27	943	96,68 %	3	3	25	31	3,21 %	0	1	0	1	0,12 %
23 Humanitaarinen apu	1 141	1 093	6	29	1 128	98,84 %	7	0	5	12	1,01 %	1	0	0	2	0,15 %
24 Petostentorjunta	83	66	5	0	71	85,23 %	8	2	0	10	11,95 %	0	2	0	2	2,82 %
25 Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	219	176	14	5	195	88,73 %	15	1	6	21	9,62 %	1	2	0	4	1,64 %
26 Komission hallinto	1 343	963	136	51	1 149	85,59 %	111	0	72	183	13,60 %	1	10	0	11	0,81 %
27 Talousarvio	73	49	9	3	61	83,74 %	7	0	4	11	15,45 %	0	1	0	1	0,80 %
28 Varainhoidon valvonta	13	11	1	0	12	91,60 %	0	0	0	1	7,06 %	0	0	0	0	1,34 %
29 Tilastotiedot	148	115	5	8	128	86,27 %	5	0	13	19	12,64 %	1	1	0	2	1,08 %
30 Eläkkeet ja niihin liittyvät menot	1 321	1 318	0	0	1 318	99,79 %	0	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,21 %
31 Kielipalvelut	501	370	22	41	433	86,56 %	20	0	46	66	13,17 %	0	1	0	1	0,27 %
32 Energia	782	706	5	12	723	92,51 %	6	0	48	53	6,82 %	4	1	0	5	0,66 %
33 Oikeusasiat	206	183	1	6	190	92,16 %	4	1	8	13	6,13 %	2	2	0	4	1,71 %
40 Varaukset	0	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
90 Muut toimielimet	4 376	2 934	340	322	3 596	82,19 %	442	0	197	638	14,59 %	88	53	0	141	3,22 %
Yhteensä	143	134 656	946	3 081	138 683	96,55	900	36	3	4 666	3,25 %	166	128	0	295	0,21

3.9 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUUMUSTEN MUUTOKSET TOIMINTALOHKOITTAIN

milj. euroa

Toimintalohko	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa			Varainhoitovuoden sitoumukset					Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa yhteensä
	Edellisiltä varainhoitovuosilta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset/uudelleen-arvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
01 Talous- ja rahoitusasiat	582	(9)	(143)	429	535	(341)	0	194	623
02 Yritystoiminta	2 155	(31)	(850)	1 274	1 236	(421)	0	814	2 088
03 Kilpailu	7	0	(6)	0	94	(86)	0	8	8
04 Työllisyys- ja sosiaalasiat	29 625	(40)	(11 226)	18 359	11 782	(473)	0	11 309	29 668
05 Maatalous ja maaseudun kehittäminen	22 357	(76)	(11 972)	10 308	59 514	(45 975)	0	13 539	23 847
06 Liikenne ja liikkuminen	2 809	(100)	(879)	1 830	1 713	(226)	0	1 487	3 317
07 Ympäristö ja ilmastotoimet	898	(11)	(243)	645	496	(138)	0	358	1 003
08 Tutkimus	9 200	(170)	(2 983)	6 047	7 059	(2 324)	0	4 734	10 781
09 Tietoyhteiskunta ja viestimet	2 269	(51)	(782)	1 436	1 878	(720)	0	1 158	2 594
10 Suora tutkimustoiminta	184	(13)	(114)	57	494	(352)	0	142	199
11 Meri- ja kalastusasiat	2 062	(33)	(538)	1 490	1 007	(207)	0	800	2 290
12 Sisämarkkinat	22	(2)	(16)	4	101	(83)	0	18	21
13 Aluepolitiikka	108 413	(498)	(36 781)	71 133	42 647	(1 473)	(1)	41 174	112 307
14 Verotus ja tulliliitto	92	(13)	(55)	24	144	(75)	0	69	93
15 Koulutus ja kulttuuri	1 921	(53)	(839)	1 028	3 088	(1 921)	0	1 167	2 195
16 Viestintä	122	(13)	(86)	24	265	(170)	0	95	119
17 Terveys- ja kuluttaja-asiat	719	(81)	(317)	321	639	(318)	0	321	642
18 Sisäasiat	1 458	(235)	(268)	954	1 290	(567)	0	723	1 677
19 Ulkosuhteet	10 232	(528)	(2 379)	7 324	4 872	(854)	0	4 018	11 343
20 Kauppa	20	(1)	(13)	6	104	(93)	0	12	18
21 Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	3 281	(119)	(970)	2 192	1 719	(459)	0	1 260	3 453
22 Laajentuminen	2 864	(16)	(769)	2 079	1 135	(175)	(1)	960	3 039
23 Humanitaarinen apu	670	(4)	(417)	248	1 294	(711)	0	583	831
24 Petostentorjunta	34	(7)	(15)	12	79	(56)	0	23	35
25 Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	19	(3)	(15)	0	196	(179)	0	17	17
26 Komission hallinto	184	(12)	(161)	11	1 149	(988)	0	160	171
27 Talousarvio	9	(1)	(9)	0	61	(52)	0	8	8
28 Varainhoidon valvonta	1	0	(1)	0	12	(11)	0	1	1
29 Tilastotiedot	115	(9)	(45)	61	135	(82)	0	53	114
30 Eläkkeet ja niihin liittyvät menot	0	0	0	0	1 318	(1 318)	0	0	0
31 Kielipalvelut	24	(1)	(22)	0	435	(411)	0	24	24
32 Energia	4 522	(12)	(622)	3 888	731	(102)	0	629	4 518
33 Oikeusasiat	181	(34)	(67)	80	222	(122)	0	99	179
90 Muut toimielimet	397	(57)	(325)	15	3 841	(3 272)	4	573	588
Yhteensä	207 443	(2 234)	(73 930)	131 279	151 284	(64 754)	1	86 531	217 810

3.10 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN TOIMINTALOHKOITTAIN

Toimintalohko	<i>milj. euroa</i>								
	<2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Yhteensä
01 Talous- ja rahoitusasiat	11	35	10	0	20	167	185	194	623
02 Yritystoiminta	10	5	17	97	101	546	498	814	2 088
03 Kilpailu	0	0	0	0	0	0	0	8	8
04 Työllisyys- ja sosiaaliasiat	384	1 507	57	267	1 241	5 457	9 446	11 309	29 668
05 Maatalous ja maaseudun kehittäminen	7	456	0	2	152	1 437	8 254	13 539	23 847
06 Liikenne ja liikkuminen	15	27	124	103	271	494	797	1 487	3 317
07 Ympäristö ja ilmastotoimet	9	12	57	88	138	151	189	358	1 003
08 Tutkimus	114	73	177	381	814	1 728	2 760	4 734	10 781
09 Tietoyhteiskunta ja viestimet	12	8	31	83	207	372	724	1 158	2 594
10 Suora tutkimustoiminta	0	3	1	10	10	11	21	142	199
11 Meri- ja kalastusasiat	51	271	5	18	71	411	663	800	2 290
12 Sisämarkkinat	0	0	0	0	0	1	3	18	21
13 Aluepolitiikka	836	5 328	21	1 875	7 437	20 613	35 024	41 174	112 307
14 Verotus ja tulliliitto	0	0	0	0	0	4	20	69	93
15 Koulutus ja kulttuuri	2	0	47	77	150	255	497	1 167	2 195
16 Viestintä	0	0	0	0	1	6	17	95	119
17 Terveys- ja kuluttaja-asiat	9	3	7	43	42	83	133	321	642
18 Sisäasiat	4	0	17	64	208	249	412	723	1 677
19 Ulkosuhteet	266	235	498	846	1 236	1 725	2 518	4 018	11 343
20 Kauppa	0	0	0	0	0	2	4	12	18
21 Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	113	63	71	193	365	578	810	1 260	3 453
22 Laajentuminen	69	86	129	236	310	513	735	960	3 039
23 Humanitaarinen apu	0	1	1	9	16	58	163	583	831
24 Petostentorjunta	0	0	1	1	2	2	6	23	35
25 Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	0	0	0	0	0	0	0	17	17
26 Komission hallinto	0	0	0	0	0	0	11	160	171
27 Talousarvio	0	0	0	0	0	0	0	8	8
28 Varainhoidon valvonta	0	0	0	0	0	0	0	1	1
29 Tilastotiedot	2	2	1	1	3	17	36	53	114
30 Eläkkeet ja niihin liittyvät menot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31 Kielipalvelut	0	0	0	0	0	0	0	24	24
32 Energia	60	43	28	101	1 365	1 671	621	629	4 626
33 Oikeusasiat	0	0	1	4	12	18	45	99	179
90 Muut toimielimet	0	0	0	0	0	0	15	573	588
Yhteensä	1 975	8 159	1 304	4 498	14 171	36 568	64 606	86 531	217 810

4.1 YHTEENVETO TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA TOIMIELIMITTÄIN

milj. euroa

Toimielin	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot %	Perimättä
	Alkuperäiset	Lopulliset	Varainhoitovuonna	Siirretyt	Yhteensä	Varainhoitovuoden saamisista	Siirretyistä saamisista	Yhteensä	Budjetoituista	
Euroopan parlamentti	147	147	174	26	200	172	4	176	119,41 %	25
Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	58	58	99	11	109	88	10	98	168,80 %	11
Komissio	128 761	135 431	137 081	13 342	150 423	134 783	4 066	138 849	102,52 %	11 573
Unionin tuomioistuin	44	44	51	0	51	51	0	51	115,64 %	0
Tilintarkastustuomioistuin	21	21	19	0	19	19	0	19	90,58 %	0
Talous- ja sosiaalikomitea	12	12	16	0	16	16	0	16	133,47 %	0
Alueiden komitea	8	8	20	0	20	20	0	20	250,50 %	0
Oikeusasiamies	1	1	1	0	1	1	0	1	97,10 %	0
Euroopan tietosuojavaltuutettu	1	1	1	0	1	1	0	1	77,36 %	0
Euroopan ulkosuhdehallinto	35	35	309	0	310	309	0	309	889,83 %	0
Yhteensä	129 088	135 758	137 771	13 379	151 150	135 460	4 080	139 541	102,79 %	11 610

4.2 MAKSUSITOUUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN TOIMIELIMITTÄIN

Maksusitoumusmäärärahat

milj. euroa

Toimielin	Hyväksytyt maksusitoumusmäärärahat	Tehdyt sitoumukset					Siirretyt määrärahat				Peruuntuvat määrärahat				
		Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötark. sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Käyttötark. sidotuista tuloista	Erikseen päätetyt siirrot	Yhteensä	%	Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötark. sidotut tulot	Yhteensä	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	15 = 14 / 1
Euroopan parlamentti	1 862	1 693	22	116	1 831	98,32 %	6	0	6	0,34 %	25	0	0	25	1,33 %
Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	612	490	0	42	532	86,89 %	36	0	36	5,92 %	44	0	0	44	7,19 %
Komissio	151 094	144 390	279	2 774	147 443	97,58 %	3 077	31	3 108	2,06 %	543	0	0	543	0,36 %
Unionin tuomioistuin	351	344	0	1	345	98,36 %	1	0	1	0,28 %	5	0	0	5	1,36 %
Tilintarkastustuomioistuin	143	137	0	0	138	96,12 %	0	0	0	0,30 %	5	0	0	5	3,59 %
Talous- ja sosiaalikomitea	133	125	0	4	128	96,62 %	0	0	0	0,25 %	4	0	0	4	3,13 %
Alueiden komitea	99	85	0	12	97	98,43 %	0	0	0	0,03 %	2	0	0	2	1,54 %
Oikeusasiamies	10	9	0	0	9	95,86 %	0	0	0	0,02 %	0	0	0	0	4,12 %
Euroopan tietosuojavaltuutettu	8	7	0	0	7	95,21 %	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	4,79 %
Euroopan ulkosuhdehallinto	767	486	0	268	754	98,37 %	10	0	10	1,26 %	3	0	0	3	0,37 %
Yhteensä	155 077	147 766	300	3 218	151 284	97,55 %	3 131	31	3 162	2,04 %	631	0	0	631	0,41 %

Maksumäärärahat

milj. euroa

Toimielin	Hyväksytyt maksumäärärahat	Suoritetut maksut					Siirretyt määrärahat					Peruuntuvat määrärahat				
		Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötark. sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Auto-maattiset siirrot	Erikseen päätetyt siirrot	Käyttötark. sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötark. sidotut tulot	Yhteensä	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15 / 1
Euroopan parlamentti	2 092	1 388	214	22	1 623	77,58 %	305	0	108	413	19,76 %	25	31	0	56	2,67 %
Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	661	444	36	44	524	79,31 %	46	0	41	87	13,13 %	44	6	0	50	7,56 %
Komissio	139 268	131 722	605	2 759	135 087	97,00 %	458	36	3 533	4 028	2,89 %	78	76	0	154	0,11 %
Unionin tuomioistuin	369	326	16	1	343	92,92 %	18	0	1	19	5,15 %	5	2	0	7	1,93 %
Tilintarkastustuomioistuin	156	125	11	0	136	87,11 %	13	0	0	13	8,41 %	5	2	0	7	4,48 %
Talous- ja sosiaalikomitea	141	117	7	4	127	90,15 %	8	0	1	9	6,19 %	4	1	0	5	3,66 %
Alueiden komitea	108	77	7	12	96	89,53 %	8	0	0	8	7,37 %	2	2	0	3	3,10 %
Oikeusasiamies	10	8	1	0	9	89,11 %	1	0	0	1	6,74 %	0	0	0	0	4,15 %
Euroopan tietosuojavaltuutettu	9	6	1	0	7	81,28 %	1	0	0	1	10,68 %	0	0	0	1	8,05 %
Euroopan ulkosuhdehallinto	831	444	49	238	731	88,06 %	42	0	46	88	10,58 %	3	8	0	11	1,36 %
Yhteensä	143 644	134 656	946	3 081	138 683	96,55 %	900	36	3 730	4 666	3,25 %	166	128	0	295	0,21 %

4.3 ERILLISVIRASTOJEN TULOT: TALOUSARVIOENNUSTEET, SAAMISET JA TOTEUTUNEET TULOT

milj. euroa

Erillisvirasto	Talousarvioon otetut tulot	Vahvistetut saamiset	Toteutuneet tulot	Perimättä	Rahoituskomission toimintalohkosta
Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	7	7	7	0	06
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	7	2	2	0	18
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	150	116	115	1	06
Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtiva virasto (Frontex)	90	76	76	0	18
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	19	20	20	1	15
Euroopan poliisiakatemia	8	9	9	0	18
Euroopan kemikaalivirasto	33	35	35	0	02
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	58	58	58	0	17
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	16	16	16	0	18
Euroopan pankkiviranomainen	21	19	19	0	12
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	16	14	14	0	12
Euroopan ympäristökeskus	42	52	51	1	07
Euroopan poliisiakatemia	84	83	83	0	18
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	20	19	19	0	12
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	10	10	10	0	11
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	77	77	77	0	17
Euroopan tasa-arvoinstituutti	8	8	8	0	04
Eurooppalaisen GNSS-järjestelmän valvontaviranomainen	13	21	21	0	06
Fusion for Energy -yhteisyritys	344	379	379	0	08
Eurojust	33	33	33	0	18
Euroopan meriturvallisuusvirasto	59	54	53	0	06
Sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit)	175	176	176	0	12
Euroopan lääkevirasto	222	254	224	31	02
Euroopan verkko- ja tietoturvvirasto	8	8	8	0	09
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin – Virasto	3	3	3	0	09
Euroopan perusoikeusvirasto	21	21	21	0	18
Euroopan rautatievirasto	26	26	26	0	06
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	15	15	15	0	04
Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti	78	77	77	0	15
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	48	49	45	4	15
Euroopan koulutussäätiö	21	20	20	0	15
Yhteisön kasvilajikevirasto	13	13	13	0	17
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	21	21	21	0	04
Koulutus-, audiovisuaali- ja kulttuurialan toimeenpanovirasto	50	50	50	0	15
Kilpailukyvyyn ja innovoinnin toimeenpanovirasto	16	17	17	0	06
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	39	39	39	0	08
Tutkimuksen toimeenpanovirasto	46	47	47	0	08
Terveys- ja kuluttaja-asioiden toimeenpanovirasto	7	7	7	0	17
Euroopan laajuisen liikenneverkon toimeenpanovirasto	10	10	10	0	06
Yhteensä	1 936	1 963	1 925	38	

Tulolaji	Talousarvioon otetut tulot	Vahvistetut saamiset	Toteutuneet tulot	Perimättä
Euroopan komission avustus	1 304	1 276	1 272	5
Maksutulot	465	490	460	30
Muut tulot	168	197	193	4
Yhteensä	1 936	1 963	1 925	38

4.4 MAKSUSITOUUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHAT VIRASTOITTAIN

milj. euroa

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat			Maksumäärärahat		
	Määrärahat	Tehdyt sitoumukset	Siirretyt määrärahat	Määrärahat	Suoritettut maksut	Siirretyt määrärahat
Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	7	7	0	8	5	2
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	7	5	0	6	2	2
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	164	132	27	176	117	53
Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtiva virasto (Frontex)	90	89	1	128	99	22
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	22	21	1	22	19	3
Euroopan poliisiakatemia	9	8	0	11	8	2
Euroopan kemikaalivirasto	99	96	0	113	94	15
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	58	55	0	69	55	10
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	17	16	0	17	16	0
Euroopan pankkiviranomainen	21	18	0	22	13	7
Euroopan vakuutus- ja lisäläkeviranomainen	16	14	0	16	11	4
Euroopan ympäristökeskus	69	52	16	73	45	27
Euroopan poliisiakatemia	85	84	1	100	79	17
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	20	17	0	22	15	4
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	9	9	0	11	10	1
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	79	78	0	90	80	9
Euroopan tasa-arvoinstituutti	8	7	0	11	8	2
Eurooppalaisen GNSS-järjestelmän valvontaviranomainen	106	58	47	55	33	22
Fusion for Energy -yhteisyritys	1 482	1 482	0	384	362	7
Eurojust	35	34	1	41	35	5
Euroopan meriturvallisuusvirasto	57	53	1	61	53	2
Sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit)	429	189	0	461	180	37
Euroopan lääkevirasto	226	222	0	262	215	41
Euroopan verkko- ja tietoturvvirasto	8	8	0	9	9	1
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin – Virasto	3	3	0	3	2	1
Euroopan perusoikeusvirasto	21	21	0	28	23	5
Euroopan rautatievirasto	26	25	0	30	26	2
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	17	15	1	20	15	5
Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti	97	95	0	83	71	7
Euroopan unionin elinten käänöskeskus	48	42	0	52	41	4
Euroopan koulutussäätiö	20	20	0	21	20	1
Yhteisön kasvilajikevirasto	14	13	0	14	12	0
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissätiö	22	21	0	26	20	5
Koulutus-, audiovisuaali- ja kulttuurialan toimeenpanovirasto	50	49	0	55	48	6
Kilpailukyvyn ja innovoinnin toimeenpanovirasto	17	16	0	18	16	1
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	39	38	0	41	38	2
Tutkimuksen toimeenpanovirasto	46	44	0	50	43	4
Terveys- ja kuluttaja-asioiden toimeenpanovirasto	7	7	0	8	7	1
Euroopan laajuisen liikenneverkon toimeenpanovirasto	10	10	0	11	9	1
Yhteensä	3 559	3 175	97	2 627	1 952	338

Menolaji	Maksusitoumusmäärärahat			Maksumäärärahat		
	Määrärahat	Tehdyt sitoumukset	Siirretyt määrärahat	Määrärahat	Suoritettut maksut	Siirretyt määrärahat
Henkilöstö	813	781	2	829	777	18
Hallintomenot	305	292	1	377	277	79
Toimintamenot	2 442	2 102	95	1 421	899	242
Yhteensä	3 559	3 175	97	2 627	1 952	338

4.5 TALOUSARVION TOTEUTUMA (SISÄLTÄÄ ERILLISVIRASTOT)

milj. euroa

	EUROOPAN UNIONI	ERILLIS- VIRASTOT	Virastoavus- tuksen eliminointi	YHTEENSÄ
Varainhoitovuoden tulot	139 541	1 925	(1 272)	140 194
Maksut varainhoitovuoden määrärahoista	(137 738)	(1 739)	1 272	(138 205)
Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat	(936)	(338)	0	(1 274)
Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu	92	171	0	263
Valuuttakurssierot varainhoitovuonna	60	(8)	0	52
Talousarvion toteutuma	1 019	12	0	1 031